

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΠΑΝΤΕΙΟΣ ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΕΠΕΤΗΡΙΣ

ΤΟΥ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ
1964-1965

ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Μ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ

ΑΘΗΝΑΙ 1965

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἡ ἱδρυσις Σχολῆς Πολιτικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν περιλαμβάνετο μεταξὺ τῶν σχεδίων τοῦ Χαριλάου Τρικούπη. Τῷ 1911 ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος κατέθεσε διὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Παιδείας Ἀποστόλου Ἀλεξάνδρῃ καὶ νομοσχέδιον περὶ ἰδρύσεως τοιαύτης σχολῆς. Τῷ 1924 ὁ ἐκ Κύπρου πολιτευτῆς Γεώργιος Φραγκοῦδης, ἵνα καταστήσῃ δυνατὴν τὴν ἱδρυσιν, συνέστησε σωματεῖον τῆς «Ἐκπαιδευτικῆς Ἀναγεννήσεως». Ὁ τελευταῖος, ὡς πρόεδρος τούτου, διενήργησεν ἔρανον ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως κτιρίου τῆς ὑπὸ ἱδρυσιν σχολῆς μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀγγλίας, Αἰγύπτου, Γαλλίας, Ἡνωμένων Πολιτειῶν Β. Ἀμερικῆς καὶ Κύπρου. Θερμοὶ συνεπίκουροι τῶν προσπαθειῶν του τούτων ὑπῆρξαν ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος, πρῶτος δωρητῆς ἐν τῷ ἔρανω, καὶ ὁ ἐν Παρισίοις Ἑλλην πρεσβευτῆς καὶ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Παρισίων Νικόλαος Πολίτης. Τῇ 2 Ἰανουαρίου 1927 ἐτέθη ὁ θεμέλιος λίθος ἐν οἰκοπέδῳ παρὰ τὴν λεωφόρον Συγγροῦ παρὰ τὸν Ἰλισὸν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ναυάρχου Παύλου Κουντουριώτου. Τὸν ἀγιασμόν ἐτέλεσεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Χρυσόστομος. Τῷ 1930, ἐπικουροῦντος τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Παιδείας Γεωργίου Παπανδρέου, ἡ κυβέρνησις Ἐλευθερίου Βενιζέλου ἐπεχορήγησε τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ κτιρίου. Ὁ ἀποβιώσας κατ' Ἰούνιον 1930 ἐν Παρισίοις Ἀλέξανδρος Ἰ. Πάντος, ἀπόφοιτος τῆς Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τῶν Παρισίων, κατέλιπε διὰ διαθήκης του, συνταχθείσης τῷ 1915, ἀπασαν τὴν περιουσίαν του ὑπὲρ τῆς ἰδρύσεως ἐν Ἑλλάδι Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν. Τῇ 18 Νοεμβρίου 1930 ἐγένετο ἡ τελετὴ τῶν ἐγκαινίων τῆς Σχολῆς, καθ' ἣν ὁ τότε πρωθυπουργὸς Ἐλευθέριος Βενιζέλος, κηρύξας τὴν ἐναρξιν τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς, ἐξέφρασε τὴν λύπην του, διότι παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν του δὲν ἠδύνατο, λόγῳ τῶν ἀσχαλιῶν του, νὰ διδάξῃ καὶ ὁ ἴδιος ἐν σχολῇ, προοριζομένη νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ ἔθνους. Ἡ τελετὴ ἔληξε δι' ἐνάρξεως τῆς πρώτης διδασκαλίας ὑπὸ τοῦ καὶ ἐν τῇ Νομικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καθηγητοῦ Κυριάκου Βαρβαρέσου. Πρῶτος πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ὑπῆρξεν ὁ καὶ ἐν τῇ Νομικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καθηγητῆς Στυλιανὸς Σεφεριάδης καὶ πρῶτος διευθυντῆς ὁ Γεώργιος Φραγκοῦδης. Ὡς ἔμβλημα τῆς σχολῆς ὠρίσθη ἡ κεφαλὴ τοῦ

Ἄριστοτέλους. Τῇ 5 Ἰουνίου 1931 διὰ συμβάσεως ὑπογραφείσης μεταξὺ τοῦ πρωθυπουργοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου, ὡς ἐκτελεστοῦ τῆς διαθήκης Πάντου καὶ τοῦ προέδρου τῆς «Ἐκπαιδευτικῆς Ἀναγεννήσεως» Γεωργίου Φραγκοῦδη ἢ τελευταία αὕτη ἐδώρησε τὸ κτίριον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ὑπὲρ πραγματώσεως τοῦ σκοποῦ τῆς διαθήκης Πάντου. Ἐκτοτε ἡ Σχολὴ ὠνομάσθη «Πάντειος».

Ἄπὸ τοῦ 1930 μέχρι τοῦ 1937 ἀπετέλεσεν ἡ σχολὴ ἰδιωτικὸν ὀργανισμόν, παρέχουσα εἰς τοὺς ἀχροατὰς αὐτῆς μόρφωσιν εἰς τὰς πολιτικάς, οικονομικάς καὶ κοινωνικάς ἐν γένει ἐπιστήμας. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐδίδαξαν ἐν αὐτῇ οἱ Κ. Ἀμαντος, Κ. Βαρβαρέσος, Μ. Βολονάκης, Χρ. Εὐελπίδης, Δ. Καλιτσουνάκης, Σ. Καλογερόπουλος-Στράτης, Π. Κανελλόπουλος, Ἄ. Κεραμόπουλος, Σ. Κουγέας, Θ. Κουτούπης, Β. Λαμπρινάκης, Ν. Λούβαρις, Ἡ. Λιακόπουλος, Σ. Μενάρδος, Ἄ. Μυράτ, Κ. Παπαλεξάνδρου, Γ. Πετρόπουλος, Χρ. Σγουρίτσας, Στ. Σεφεριάδης, Ἄ. Σίδερισ, Π. Σκουριώτης, Ἄ. Σπουργίτης, Ἰ. Συκουτρῆς, Θ. καὶ Κ. Τσάτσος, Γ. Φραγκοῦδης, Π. Φωτήλας κ.ἄ.

Ἐπὶ κυβερνήσεως Ἰ. Μεταξᾶ διὰ τοῦ νόμου 886/1937 ἀνεγνωρίσθη ἡ Σχολὴ ὡς δημοσία Ἀνωτάτη Σχολή, ἐν τῇ τάξει τῆς πανεπιστημιακῆς ἱεραρχίας. Ὡς πρῶτος πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς ὠρίσθη, ὁ Δ. Λάμπας καὶ ὡς πρῶτος διευθυντὴς ὁ Δ. Σταύρου. Ἄπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1939 ἰδρύθη ἐν τῇ Παντείῳ καὶ δευτέρα σχολὴ δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων, λειτουργήσασα μόνον ἐπὶ διαιτησίᾳ, διὰ δὲ τοῦ νόμου 540/1943 ἐτέθησαν αἱ νέαι βάσεις τῆς διαρθρώσεως τῆς Σχολῆς καὶ προεβλέφθη ἡ ἴδρυσις τμημάτων δημοσιογραφικῶν σπουδῶν. Κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1937 μέχρι τοῦ 1943 περίοδον ἐδίδαξαν μεταξὺ ἄλλων εἰς τὴν Σχολὴν ὡς καθηγηταὶ οἱ Π. Βάλληνδας, Η. Γάφος, Α. Γαζῆς, Δ. Δελιβάνης, Π. Δερτιλῆς, Χ. Εὐελπίδης, Ε. Ζολώτας, Γ. Κασιμάτης, Κ. Καραβᾶς, Σ. Κατηφόρης, Α. Κεραμόπουλος, Β. Λαμπρινάκης, Κ. Τσάτσος, Α. Ἀνδρεάδης, Κ. Εὐσταθιάδης, Γ. Μαντζούφας, Ἄγγ. Ἀγγελόπουλος, Ν. Κούμαρος, Γ. Ρωμανός, Γ. Πετρόπουλος, Β. Παπαδάκης, Ν. Φωκᾶς καὶ ἄρκετοὶ ἐκ τῶν νῦν ἐν ἐνεργείᾳ καθηγητῶν.

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἡ Πάντειος Ἀνωτάτη Σχολὴ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν (Π.Α.Σ.Π.Ε.), κατὰ τὸ Β. Διάταγμα 672/1963 εἶναι Ἰδρυμα Ἀνωτάτης Παιδείας καὶ λειτουργεῖ ὡς Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ἰσότιμος ἀπολύτως πρὸς τὰ δύο παρ' ἡμῖν Πανεπιστήμια καὶ τὰς λοιπὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς τοῦ Κράτους (Πολυτεχνεῖον, Ἀνωτάτην Σχολὴν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν καὶ Ἀνωτάτην Γεωπονικὴν Σχολὴν). Λειτουργεῖ δὲ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Πολιτείας, ἀσκουμένην ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε Προέδρου τῆς Κυβερ-

νήσεως, ὡς ἐκτελεστοῦ τῆς διαθήκης τοῦ Ἀλεξ. Πάντου καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ὁρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργοῦ.

Ἀπὸ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1963-1964 καὶ ἐφεξῆς, ἡ φοίτησις ἐν τῇ Παντείῳ Ἀνωτάτῃ Σχολῇ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν εἶναι τετραετής. Ἀπὸ δὲ τοῦ τετάρτου ἔτους ἡ Σχολὴ διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, εἰς τὸ Τμήμα Πολιτικῆς Ἐπιστήμης καὶ εἰς τὸ Τμήμα Δημοσίας Διοικήσεως. Ἡ Σχολὴ ἀπονέμει τὸ πτυχίον Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, μετ' εἰδικῆς μνείας τοῦ Τμήματος, τὸ ὁποῖον ὁ φοιτητὴς παρηκολούθησε κατὰ τὴν εἰς τὸ τέταρτον ἔτος σπουδῶν φοίτησίν του. Διὰ τοὺς πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἄνω Β.Δ. 672/1963 ἐγγραφέντας φοιτητάς ἐξακολουθεῖ ἰσχύον τὸ παλαιὸν καθεστὼς τριετοῦς φοιτήσεως.

Δύνανται ὁμοῦ καὶ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς νὰ ἐγγραφῶσι εἰς τὸ τέταρτον ἔτος, ὅποτε μετ' ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις λαμβάνουν καὶ τὸ πτυχίον τετραετοῦς φοιτήσεως.

Τὸ πτυχίον τῆς Σχολῆς εἶναι κατὰ νόμον ἰσότιμον καὶ ἰσοδύναμον κατὰ πάντα πρὸς τὸ πτυχίον τοῦ Τμήματος Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τῶν Νομικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης καὶ πρὸς τὸ πτυχίον τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν διὰ τὴν προαγωγὴν ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ καὶ διὰ τὴν κατάληψιν δημοσίας θέσεως. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν ὡσαύτως διὰ τὴν κατάληψιν θέσεων εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, εἰς κοινωφελῆ Ἰδρύματα, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐν αὐταῖς προαγωγὴν.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Β.Δ. ἰδρύθη παρὰ τῇ Παντείῳ Σχολῇ Ἰνστιτούτον Δημοσίας Διοικήσεως, προοριζόμενον διὰ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ δημοσίους ὑπαλλήλους μέχρι 3ου βαθμοῦ καὶ οὐχὶ πρεσβυτέρους τῶν 35 ἐτῶν, πτυχιούχους Πανεπιστημίου ἢ ἄλλων ἰσοτίμων Ἀνωτάτων Σχολῶν, καὶ ἰδιώτας πτυχιούχους ὡσαύτως, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ λειτουργήσῃ προσεχῶς. Εἰς τοὺς ἀποφοίτους τοῦ Ἰνστιτούτου Δημοσίας Διοικήσεως παρέχεται εἰδικὸν πιστοποιητικόν.

Ὁ κύκλος τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς εἶναι οὐσιωδῶς διάφορος ἐν σχέσει πρὸς τὴν μόρφωσιν, τὴν ὁποίαν παρέχουσι τὰ λοιπὰ ἐν Ἑλλάδι ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα. Μολονότι ἔχει ἕδρας τινὰς ἀντιστοιχοῦσας πρὸς ἕδρας ἐτέρων Ἀνωτάτων Σχολῶν ἢ Σχολῶν τινῶν τῶν Πανεπιστημίων, ἐν τούτοις ἔχει ὄλως διάφορον ἀποστολήν. Ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην ἡ Πάντειος Ἀνωτάτη Σχολὴ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἀκολουθοῦσα τὰς νεωτάτας κρατούσας ἀντιλήψεις παρὰ τῇ διεθνείᾳ ἐπιστημονικῇ κοινωνίᾳ, περὶ τοῦ ἐνδεικνυμένου ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς πολιτικῆς, περιλαμβάνει κύκλους μαθημάτων νομικῆς (ιδίως περὶ τὸ δημόσιον δίκαιον), οἰκονομικῆς, κοινωνιολογικῆς, φιλοσοφικῆς καὶ ἱστορικῆς φύσεως, ὡς ἀπαραίτητον περιεχόμενον ἀρτίας ἐπιστημονικῆς καταρτίσεως εἰς τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας.

Εἰδικώτεροι σκοποὶ τῆς Παντείου Σχολῆς εἶναι :

α) Ἡ παροχὴ ἀνωτέρας πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς μορφώσεως, ἡ καλλιέργεια τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης καὶ ἡ προετοιμασία διὰ τὸν δημόσιον βίον.

β) Ἡ ἐκπαίδευσις καὶ ἡ μετεκπαίδευσις δημοσίων ὑπαλλήλων, ἰδίᾳ διὰ τοῦ ἰδρυθέντος Ἰνστιτούτου Δημοσίας Διοικήσεως, καὶ

γ) Ἡ ἐξύψωσις τοῦ λειτουργήματος τῆς δημοσιογραφίας ἐν Ἑλλάδι.

Γενικῶς ἡ Πάντειος Σχολὴ συμπληροῖ καὶ ὀλοκληροῖ τὴν ἀνωτάτην ἐκπαίδευσιν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς πολιτικὰς καὶ ἐν γένει τὰς κοινωνικὰς ἐπιστήμας, πληροῦσα τὰ ἐν τῇ ἀνωτάτῃ ἐκπαιδεύσει ὑφιστάμενα κενὰ καὶ ἐκπληροῦσα οὕτως ἰδίαν ἀποστολὴν καὶ ἴδιον προορισμόν, διάφορον ἐκείνου, ὃν ἐπιδιώκουσιν ἕτεροι σχολαὶ πανεπιστημιακῆς ἱεραρχίας.

Ἀρχαὶ τῆς Παντείου Σχολῆς εἶναι ὁ Πρύτανις, ἡ Σύγκλητος καὶ ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Καθηγητῶν αὐτῆς.

Πρόεδροι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς διετέλεσαν οἱ Δ. Λάμπσας (1937-1941), Ν. Λούβαρις (1941-1943), Χρ. Εὐελπίδης (1944-1946), Σ. Κουγέας (1946-1948), Π. Πέρδικας (1948-1950), Χρ. Εὐελπίδης (1950-1951), Μ. Στασινόπουλος (1951-1952).

Πρυτάνεις οἱ κ.κ. Μ. Στασινόπουλος (1952-1958), Π. Πέρδικας (1958-1960), Σ. Καλογερόπουλος-Στράτης (1960-1961), Ἰ. Παρασκευόπουλος (1961-1962), Δ. Ζακυθινός (1962-1963), Ἰ. Γεωργάκης (1963-1964), Γεώργ. Παπαχατζῆς (1964-1965).

ΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑΙ ΑΡΧΑΙ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Α΄

ΠΡΥΤΑΝΙΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΣ

Β΄

ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ

Πρύτανις :	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΣ
Προπρύτανις :	ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ
Ἀντιπρύτανις :	ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ
Συγκλητικοί :	
Τακτικοί :	ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΠΙΝΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΠΑΝΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀναπληρωματικοί :	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΕΡΔΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΕΖΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΕΝΕΚΙΔΗΣ
Ἐισηγητὴς Γραμματεὺς :	Ἡ Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς Β. ΚΟΥΓΕΑ

Γ΄

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Καθηγητῶν ἀσκεῖ τὴν ἀνωτάτην ἐκπαιδευτικὴν ἐξουσίαν ἐν τῇ Σχολῇ, συγκροτεῖται δέ :

Προκειμένου περὶ ἐκλογῆς τῶν Ἀρχῶν τῆς Σχολῆς, Καθηγητῶν, τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἢ περὶ ἐξετάσεως ζητήματος ἀφορῶντος εἰς τακτικὸν ἢ ἑκτακτον Καθηγητὴν, ἐκ τῶν τακτικῶν Καθηγητῶν.

Προκειμένου περὶ ἐπιστημονικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν ζητημάτων ἐνδιαφερόντων τὴν Σχολὴν, ὡς καὶ περὶ πάντων τῶν λοιπῶν θεμάτων, ἐκ τῶν ἐπιτίμων, ὁμοτίμων, τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων Καθηγητῶν καὶ ἐντεταλμένων ὑφηγητῶν.

ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

I. ΟΜΟΤΙΜΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ

Σ. ΚΟΥΓΕΑΣ
 Χ. ΕΥΕΛΠΙΔΗΣ
 Δ. ΣΤΑΥΡΟΥ
 Δ. ΚΑΛΙΤΣΟΥΝΑΚΗΣ
 Α. ΚΑΛΛΙΑΒΑΣ

II. ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, τῆς Ἐφηρμοσμένης Οἰκονομικῆς (Τακτικός : 27 Ὀκτωβρίου 1961)
 ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΕΖΑΝΗΣ, τῆς Γεν. Πολιτειολογίας καὶ τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου (Τακτικός : 27 Νοεμβρίου 1943)
 ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ, τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου καὶ τῆς Ποινικῆς Δικονομίας (Τακτικός : 27 Νοεμβρίου 1943)
 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ, τῆς Εἰσαγωγῆς εἰς τὸ Δημόσιον Δίκαιον καὶ τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου (Τακτικός : 27 Νοεμβρίου 1943)
 ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΖΑΚΥΘΗΝΟΣ, τῆς Πολιτικῆς Ἱστορίας τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος (Τακτικός : 14 Μαΐου 1951)
 ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, τῆς Εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Φιλοσοφίαν (Τακτικός : 25 Φεβρουαρίου 1950)
 ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ-ΣΤΡΑΤΗΣ, τῆς Διπλωματικῆς Ἱστορίας καὶ τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου (Τακτικός : 30 Αὐγούστου 1943)
 ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ, τῆς Ἀνακριτικῆς καὶ τῆς Ἐγκληματολογίας (Τακτικός : 27 Νοεμβρίου 1943)
 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΣ, τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου (Τακτικός : 27 Νοεμβρίου 1943)
 ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ, τῆς Θεωρητικῆς καὶ Ἰδιωτικῆς Οἰκονομικῆς (Τακτικός : 30 Αὐγούστου 1943)
 ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΕΡΔΙΚΑΣ, τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου (Τακτικός : 30 Αὐγούστου 1943)
 ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΠΙΝΤΟΣ, τῆς Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας (Τακτικός : 27 Ὀκτωβρίου 1961)
 ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΠΑΝΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, τῆς Λογιστικῆς (Τακτικός : 14 Ὀκτωβρίου 1957)

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου (Τακτικός: 27
Νοεμβρίου 1943)
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΕΝΕΚΙΔΗΣ, τοῦ Δημοσίου Διεθνoῦς Δικαίου (Τακτικός: 25
Ὀκτωβρίου 1957)

III. ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ ΕΠΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ, Τοῦ Κοινωνικοῦ Δικαίου καὶ τῆς Κοινωνικῆς
Πολιτικῆς

IV. ΥΦΗΓΗΤΑΙ

ΠΛΑΤΩΝ ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ, τῆς Κοινωνιολογίας.

ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

ΒΟΗΘΟΙ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΚΟΠΕΤΟΥ, Τοῦ Σπουδαστηρίου Πνευματικῶν Ἐπιστημῶν
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΦΟΥΣΗΣ, Τοῦ Σπουδαστηρίου Οικονομικῶν Ἐπιστημῶν
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΚΚΑΣ, Τοῦ Σπουδαστηρίου Νομικῶν Ἐπιστημῶν

ΒΟΗΘΟΙ ΤΩΝ ΕΔΡΩΝ

ΑΝΝΑ ΑΒΡΑΜΕΑ, παρὰ τῆ ἔδρα τῆς Πολιτικῆς Ἱστορίας Νεωτέρας
Ἑλλάδος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΜΑΚΟΛΛΑΣ, παρὰ τῆ ἔδρα τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΑΡΚΑΔΑΚΗ, παρὰ τῆ ἔδρα τῆς Ἀνακριτικῆς καὶ Ἐγκλη-
ματολογίας
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, παρὰ τῆ ἔδρα Διοικητικοῦ Δικαίου
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ, παρὰ τῆ ἔδρα τῆς Δημοσίας Οικονομικῆς
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ, παρὰ τῆ ἔδρα Γενικῆς Πολιτειολογίας καὶ
Συνταγματικοῦ Δικαίου
ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΜΙΝΑΡΗΣ, παρὰ τῆ ἔδρα τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΛΙΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ, παρὰ τῆ ἔδρα τῆς Οικονομικῆς Γεω-
γραφίας
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, παρὰ τῆ ἔδρα τῆς Ἐφηρμοσμένης
Οικονομικῆς
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ, παρὰ τῆ ἔδρα τῆς Εἰσαγωγῆς εἰς τὸ Δημόσιον
Δίκαιον καὶ Συνταγματικοῦ Δικαίου
ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΜΠΟΥΝΤΟΥΒΗΣ, παρὰ τῆ ἔδρα τῆς Λογιστικῆς.
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΑΓΑΡΥΦΑΛΛΟΥ, παρὰ τῆ ἔδρα τοῦ Ἐμπορικοῦ
Δικαίου

ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΡΛΑΒΑΝΤΖΑΣ, παρὰ τῆ ἔδρα τοῦ Δημοσίου Διεθνoῦς Δικαίου
 ANNA ΠΟΤΑΓΑ, παρὰ τῆ ἔδρα τῆς Εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Φιλοσοφίαν
 ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, παρὰ τῆ ἔδρα τῆς Θεωρητικῆς καὶ Ἰδιω-
 τικῆς Οἰκονομικῆς
 ΕΛΕΝΗ ΣΤΕΦΑΝΟΥ, παρὰ τῆ ἔδρα τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου
 ΚΩΝΣΤ. ΤΡΙΚΑΙΟΣ, παρὰ τῆ ἔδρα τῆς Διπλωματικῆς Ἱστορίας καὶ
 Διεθνoῦς Δικαίου

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΝΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ - ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ὁ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Aix - en - Provence κ. Ο. MERLIER
 Γραμματεὺς : ἡ κ. ΕΛ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
 Ὑπεύθυνος τοῦ Ἀγγλικοῦ Τμήματος : ἡ κ. Ο. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ
 Ὑπεύθυνος τοῦ Γαλλικοῦ Τμήματος : ἡ κ. Μ. ΤΖΕΛΕΠΑ - CHANTRET
 Ὑπεύθυνος τοῦ Γερμανικοῦ Τμήματος : ἡ κ. Ε. ΚΑΠΟΥ
 Ὑπεύθυνος τοῦ Ἰταλικοῦ Τμήματος : ὁ κ. V. MASCARO
 Ὑπεύθυνος τοῦ Ἰσπανικοῦ Τμήματος : ὁ κ. Β. ΙΑΤΡΙΔΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΙΧΑΛΟΥ - ΚΟΥΓΕΑ,	Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς, Διευθυντῆς Β'
ΧΡΥΣΑΥΓΗ ΚΟΥΒΕΛΙΩΤΟΥ - ΧΡΥΣΑΝΘΗ	Ὑπογραμματεὺς, Εἰσηγητῆς
ΟΥΡΑΝΙΑ ΣΤΡΑΒΟΛΑΙΜΟΥ,	Γραμματεὺς β'
ΜΑΡΙΑ ΚΑΣΙΜΙΔΟΥ - ΣΙΓΑΛΑ,	Γραμματεὺς β'
ΕΛΕΝΗ ΚΟΚΚΙΝΟΥ,	Γραμματεὺς β'
ΑΡΓΥΡΩ ΛΙΟΥΔΑΚΗ - ΧΩΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ,	(δακτυλογράφος), Ἀκόλουθος
ΙΣΜΗΝΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ,	Γραφεὺς α'

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΕΔΕΣ Προϊστάμενος Λογιστηρίου, Διευθυντῆς Β'
 ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Ὑπογραμματεὺς, Τμηματάρχης α'
 ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΤΑΓΓΛΑΟΥΕΡ - ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Εἰσπράκτωρ, Ἀκόλουθος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΑΚΑΤΑΣΗΣ, Βιβλιοφύλαξ, Τμηματάρχης α΄

ΥΠΗΡΕΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

ΠΕΤΡΟΣ ΤΣΙΓΑΡΑΣ, κλητήρ β΄
 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΒΕΡΤΗΣ, θυρωρός, κλητήρ α΄
 ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, κλητήρ β΄
 ΗΛΙΑΣ ΜΑΡΚΟΣ, κλητήρ β΄
 ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, καθαρίστρια, κλητήρ β΄

ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ — ΕΦΟΡΕΙΑΙ — ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ἐπὶ τοῦ Βοηθητικοῦ Διδακτικοῦ καὶ Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ ὡς καὶ ἐπὶ τῶν σπουδαστῶν καθήκοντα Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ἀσκεῖ ἡ ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ.

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ἐπὶ τοῦ Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ καθήκοντα Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου ἀσκεῖ ἡ ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ.

ΕΦΟΡΕΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Ἐφορος : Ὁ Πρύτανις Γεώργιος Παπαχατζῆς.
 Μέλη : Οἱ τακτικοὶ καθηγηταί : Ἰ. Θεοδωρακόπουλος, Δ. Ζακυθηνός, Ἰ. Παπαζαχαρίου, Π. Πέρδικας, Δ. Βεζανῆς, Γ. Τενεκίδης, Ἰ. Παρασκευόπουλος, Ἀγγ. Ἀγγελόπουλος, Ἰ. Πίντος, Ἰ. Σπανδανόπουλος.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΜΕΤ' ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ
 ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Πρόεδρος : Ὁ Πρύτανις Γεώργιος Παπαχατζῆς.
 Μέλη : Οἱ τακτικοὶ καθηγηταί Δ. Ζακυθηνός, Σ. Καλογερόπουλος-Στράτης, Ἀγγ. Ἀγγελόπουλος, Ἰερώνυμος Πίντος, Γ. Τενεκίδης.
 Γενικός Γραμματεὺς : Ὁ Προπρύτανις Ἰωάννης Γεωργιάκης.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ

- Πρόεδρος :** Ό Πρύτανις **Γεώργιος Παπαχατζής.**
Μέλη : Οί τακτικοί καθηγηταί **Διονύσιος Ζακυθηνός,**
Ίωάν. Παπαζαχαρίου, Γεωργ. Τενεκίδης.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

- Πρόεδρος :** Ό Άντιπρύτανις **Ίωάν. Παπαζαχαρίου.**
Μέλη : Ό Γραμματεΐς **Βασ. Κουγέα,** ό Τμηματ. **Νικ. Παπαγεωργίου.**

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ

- Πρόεδρος :** Ό Πρύτανις **Γεώργιος Παπαχατζής.**
Μέλη : Οί τακτικοί Καθηγηταί **Διονύσιος Ζακυθηνός,**
Μιχαήλ Στασινόπουλος, Σ. Καλογερόπου-
λος - Στράτης.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

- Πρόεδρος :** Ό Άντιπρύτανις **Ίωάν. Παπαζαχαρίου.**
Μέλη : Οί τακτικοί καθηγηταί **Μιχ. Στασινόπουλος,**
Γ. Δασκαλάκης, Δ. Βεζανής.
 Ό Διευθυντής Σωματικής Άγωγής του Όπουργείου Όρησκευμάτων και Όθνικής Παιδείας, ό καθηγητής Σωματικής Άγωγής παρά τή Σχολή **Γρηγόριος Πανουτσόπουλος.**

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΣ

- Πρόεδρος και Έφορος :** Ό Προπρύτανις **Ίωάννης Γεωργάκης.**
Μέλη : Οί καθηγηταί **Σπ. Καλογερόπουλος - Στρά-**
της, Μ. Στασινόπουλος, Ίωάννης Σπανδα-
νόπουλος και **Γεώργιος Τενεκίδης.**

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

- Πρόεδρος :** Ό Άντιπρύτανις **Ίωάννης Παπαζαχαρίου.**
Μέλη : Οί τακτικοί καθηγηταί **Ί. Παρασκευόπουλος,**
Γ. Δασκαλάκης, ή Προϊσταμένη τής Γραμματεΐας **Βασιλική Κουγέα,** ό Προϊστάμενος του Λογιστηρίου **Κωνσταντίνος Δέδες.**

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ

- Πρόεδρος :** 'Ο 'Αντιπρύτανης 'Ιωάννης Παπαζαχαρίου.
Μέλη : 'Ο τακτικός καθηγητής Γεώργιος Τενεκίδης,
 ό ύφηγητής Π. Σταματιάδης και οί ύπάλληλοι Ο. Στραβολαίμου, Μ. Δρακοπούλου.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

- Πρόεδρος :** 'Ο Πρύτανης Γεώργιος Παπαχατζής.
Μέλη : Οί τακτικοί καθηγηται Μ. Στασινόπουλος, Γ. Δασκαλάκης και ή Γραμματεύς Βασιλ. Κουγέα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

(έν τῇ Σχολῇ)

- Διευθυντής :** 'Ο ιατρός ΣΠΥΡ. ΚΟΥΡΟΥΚΛΗΣ
 'Ο ιατρός ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΗΛΑΪΔΙΤΗΣ
Νοσηλευτικόν προσωπικόν : 'Η άδελφή ΦΡΑΓΚΙΣΚΗ ΤΖΕΒΕΛΕΚΟΥ

2. ΧΟΡΩΔΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

(έν τῇ Σχολῇ)

- 'Ο καθηγητής τῆς Μουσικῆς ΘΑΝΟΣ ΕΡΜΗΛΙΟΣ

3. ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΝ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΝ

ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
 (όδός Κοδριγκτώνος και Μαυρομματαίων)

- 'Ο καθηγητής Σωματικῆς 'Αγωγῆς Γ. ΠΑΝΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1964 - 1965

ΠΡΩΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

- "Ωρα 12-2 μ.μ. *Εισαγωγή εις τὸ Δημόσ. Δίκαιον* (Καθηγ. Γ. Δασκαλάκης)
 » 4-5 μ.μ. *Κοινωνιολογία* (Υφηγ. Π. Σταματιάδης)
 » 5-7 μ.μ. *Διοικητικὸν Δίκαιον* (Καθηγ. Μ. Στασινόπουλος)
 » 7-8 μ.μ. *Κοινωνιολογία* (Υφηγ. Π. Σταματιάδης)

ΤΡΙΤΗ

- "Ωρα 11-12 μ. *Οικονομικὴ Γεωγραφία* (Καθηγ. 'Ι. Πίντος)
 » 5-6 μ.μ. *Λογιστικὴ* (Καθηγ. 'Ι. Σπανδανόπουλος)
 » 6-8 μ.μ. *Ἀσκήσεις Θεωρητικῆς Οἰκονομικῆς* (Καθηγ. 'Ι. Παρασκευόπουλος)

ΤΕΤΑΡΤΗ

- "Ωρα 3-5 μ.μ. *Λογιστικὴ* (Καθηγ. 'Ι. Σπανδανόπουλος)
 » 5-6 μ.μ. *Ἀρχαὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου* (Καθηγ. Π. Πέρδικας)
 » 6-7 μ.μ. *Εἰσαγωγή εις τὸ Δημόσ. Δίκαιον* (Καθηγ. Γ. Δασκαλάκης)

ΠΕΜΠΤΗ

- "Ωρα 4-5 μ.μ. *Ἀρχαὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου* (Καθηγ. Π. Πέρδικας)
 » 5-7 μ.μ. *Πολιτ. Ἱστορία Νεωτέρας Ἑλλάδος* (Καθηγ. Δ. Ζακυθινός)
 » 7-9 μ.μ. *Θεωρητικὴ καὶ Ἰδιωτικὴ Οἰκονομικὴ* (Καθηγ. 'Ι. Παρασκευόπουλος)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

- "Ωρα 11-12 μ. *Οικονομικὴ Γεωγραφία* (Καθηγ. 'Ι. Πίντος)
 » 3-4 μ.μ. *Λογιστικὴ* (Καθηγ. 'Ι. Σπανδανόπουλος)
 » 4-5 μ.μ. *Διοικητικὸν Δίκαιον* (Καθηγ. Μ. Στασινόπουλος)
 » 5-6 μ.μ. » » » » »
 » 6-8 μ.μ. *Φιλοσοφία* (Καθηγ. 'Ι. Θεοδωρακόπουλος)

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

- "Ωρα 3-5 μ.μ. *Οικονομικὴ Γεωγραφία* (Φροντ.) (Καθηγ. 'Ι. Πίντος)
 » 5-7 μ.μ. *Εἰσαγωγή εις τὸ Δημόσ. Δίκαιον* (Καθηγ. Γ. Δασκαλάκης)
 » 7-8 μ.μ. *Ἀρχαὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου* (Καθηγ. Π. Πέρδικας)

ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

- Ώρα 8-9 π.μ. Διοικητικόν Δίκαιον (Καθηγ. Γ. Παπαχατζής)
 » 4-6 μ.μ. » » » »
 » 6-8 μ.μ. Ἀσκήσεις Θεωρητικῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας (Καθηγ. Ἰ. Παρασκευόπουλος)

ΤΡΙΤΗ

- Ώρα 4-6 μ.μ. Δημόσιον Διεθνές Δίκαιον (Καθηγ. Γ. Τενεκίδης)
 » 6-8 μ.μ. Πολιτική Οἰκονομία (Καθηγ. Ἰ. Παρασκευόπουλος)

ΤΕΤΑΡΤΗ

- Ώρα 5-6 μ.μ. Δημόσιον Διεθνές Δίκαιον (Καθηγ. Γ. Τενεκίδης)
 » 6-8 μ.μ. Γενική Πολιτειολογία (Καθηγ. Δ. Βεζανῆς)

ΠΕΜΠΤΗ

- Ώρα 4-6 μ.μ. Ποινικόν Δίκαιον (Καθηγ. Ἰ. Γεωργάκης)
 » 6-8 μ.μ. Δημοσία Οἰκονομική (Καθηγ. Ἀ. Ἀγγελόπουλος)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

- Ώρα 4-6 μ.μ. Ποινικόν Δίκαιον (Καθηγ. Ἰ. Γεωργάκης)
 » 6-8 μ.μ. Γενική Πολιτειολογία (Καθηγ. Δ. Βεζανῆς)

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

- Ώρα 11-12 μ. Διοικητικόν Δίκαιον (Καθηγ. Γ. Παπαχατζής)
 » 5-6 μ.μ. Δημοσία Οἰκονομική (Καθηγ. Ἀ. Ἀγγελόπουλος).

ΤΡΙΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

- Ώρα 9-12 μ. Ἐγκληματολογία (Καθηγ. Ἰ. Παπαζαχαρίου)
 » 5-6 μ.μ. Διοικητικόν Δίκαιον (Καθηγ. Μ. Στασινόπουλος)
 » 6-8 μ.μ. Ἐγκληματολογία (Καθηγ. Ἰ. Παπαζαχαρίου)

ΤΡΙΤΗ

- Ώρα 9-12 μ. Ἐγκληματολογία (Καθηγ. Ἰ. Παπαζαχαρίου)
 » 5-6 μ.μ. Διπλωματική Ἱστορία (Καθηγ. Σ. Καλογερόπουλος-Στράτης)
 » 6-7 μ.μ. Ἰδιωτικόν Διεθνές Δίκαιον (Καθηγ. Σ. Καλογερόπουλος-Στράτης)
 » 7-8 μ.μ. Δημόσιον Διεθνές Δίκαιον (Καθηγ. Σ. Καλογερόπουλος-Στράτης)

ΤΕΤΑΡΤΗ

*Ωρα 5-6 μ.μ. *Εφαρμοσμένη Οικονομική* (Καθηγ. **Α. Άγγελόπουλος**)

ΠΕΜΠΤΗ

*Ωρα 3-5 μ.μ. *Δημοσιονομικόν Δίκαιον και Δημόσιον Λογιστικόν* (Καθηγ. **Μ. Στασινόπουλος**)

» 5-6 μ.μ. *Διοικητικόν Δίκαιον* (Καθηγ. **Μ. Στασινόπουλος**)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

*Ωρα 12-1 μ.μ. *Άγροτική Πολιτική* (Καθηγ. **Ι. Πίντος**)

» 5-6 μ.μ. *Διοικητικόν Δίκαιον* (Καθηγ. **Μ. Στασινόπουλος**)

» 6-8 μ.μ. *Εφαρμοσμένη Οικονομική* (Καθηγ. **Α. Άγγελόπουλος**)

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

*Ωρα 4-5 μ.μ. *Άγροτική Πολιτική* (Καθηγ. **Ι. Πίντος**)

» 5-7 μ.μ. *Διοικητικόν Δίκαιον* (Καθηγ. **Γ. Παπαχατζής**)

» 7-8 μ.μ. *Εφαρμοσμένη Οικονομική* (Καθηγ. **Α. Άγγελόπουλος**).

ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

*Ωρα 5-6 μ.μ. *Ειδικά Θέματα Φιλοσοφίας* (Καθηγ. **Ι. Θεοδωρακόπουλος**)

» 6-8 μ.μ. *Κοινωνικόν Δίκαιον και Κοινωνική Πολιτική* (Καθηγ. **Γ. Κασσιμάτης**)

ΤΡΙΤΗ

*Ωρα 5-6 μ.μ. *Δημόσιον Διεθνές Δίκαιον (Ειδικά θέματα)* (Καθηγ. **Σ. Καλογερόπουλος - Στράτης**)

» 6-8 μ.μ. *Συνταγματικόν Δίκαιον* (Καθηγ. **Γ. Δασκαλάκης**)

ΤΕΤΑΡΤΗ

*Ωρα 6-7 μ.μ. *Κοινωνικόν Δίκαιον και Κοινωνική Πολιτική* (Καθηγ. **Γ. Κασσιμάτης**)

» 7-8 μ.μ. *Συνταγματικόν Δίκαιον* (Καθηγ. **Γ. Δασκαλάκης**).

ΠΕΜΠΤΗ

*Ωρα 4-5 μ.μ. *Κοινωνιολογία του Δικαίου και Θεσμοί* (Καθηγ. **Ι. Γεωργιάκης**)

» 5-7 μ.μ. *Διεθνείς Όργανισμοί* (Καθηγ. **Γ. Τενεκίδης**)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

- “Ωρα 5-7 μ.μ. *Διεθνείς Σχέσεις (‘Η ελληνική ανεξαρτησία)* (Καθηγ. **Γ. Τενεκίδης**)
 » 7-8 μ.μ. *Κοινωνικόν Δίκαιον και Κοινωνική Πολιτική* (Φροντιστήριο) (Καθηγ. **Γ. Κασσιμάτης**).

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

- “Ωρα 6-7 μ.μ. *Έμπορικόν Δίκαιον* (Καθηγ. **Π. Πέρδικας**).

* *

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

- “Ωρα 4-5 μ.μ. *‘Ανακριτική* (Καθηγ. **‘Ι. Παπαζαχαρίου**)
 » 6-8 μ.μ. *Κοινωνικόν Δίκαιον και Κοινωνική Πολιτική* (Καθηγ. **Γ. Κασσιμάτης**)

ΤΡΙΤΗ

- “Ωρα 4-5 μ.μ. *Οικονομική Γεωγραφία* (Καθηγ. **‘Ι. Πίντος**)
 » 6-7 μ.μ. *‘Ιδιωτικόν Διεθνές Δίκαιον* (Καθηγ. **Σ. Καλογερόπουλος-Στράτης**)

ΤΕΤΑΡΤΗ

- “Ωρα 4-6 μ.μ. *Λογιστική* (Καθηγ. **‘Ιωάννης Σπανδανόπουλος**)
 » 6-8 μ.μ. *Δημοσία Οικονομική* (Φροντιστήριο) (Καθηγ. **‘Α. ‘Αγγελόπουλος**)

ΠΕΜΠΤΗ

- “Ωρα 5-6 μ.μ. *Δημοσία Οικονομική* (Καθηγ. **‘Α. ‘Αγγελόπουλος**)
 » 6-7 μ.μ. *Διοικητικόν Δίκαιον* (Καθηγ. **Μ. Στασινόπουλος**)
 » 7-8 μ.μ. *Συνταγματικόν Δίκαιον* (Καθηγ. **Δ. Βεζανής**)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

- “Ωρα 4-5 μ.μ. *Ποινικόν Δίκαιον* (Καθηγ. **‘Ιωάννης Γεωργάκης**)
 » 7-8 μ.μ. *Κοινωνικόν Δίκαιον και Κοινωνική Πολιτική* (Φροντιστήριο) (Καθηγ. **Γ. Κασσιμάτης**)

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

- “Ωρα 4-5 μ.μ. *Οικονομική Γεωγραφία* (Καθηγ. **‘Ι. Πίντος**)
 » 5-7 μ.μ. *Διοικητικόν Δίκαιον* (Καθηγ. **Γ. Παπαχατζής**)
 » 7-8 μ.μ. *‘Εφαρμοσμένη Οικονομική* (Καθηγ. **‘Α. ‘Αγγελόπουλος**)

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΗ ΥΛΗ

ΠΡΩΤΟΝ ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α'. ΚΥΚΛΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Εισαγωγή εις τὸ Δίκαιον.

Περὶ Δικαίου καὶ τῶν κανόνων αὐτοῦ. — Κανόνες Δικαίου, κανόνες ἠθικῆς καὶ λοιποὶ κανόνες συμπεριφορᾶς. — Περὶ διακρίσεων τῶν κανόνων τοῦ Δικαίου. — Στοιχεῖα περὶ τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τοῦ Δικαίου καὶ τῆς ἐπιστήμης αὐτοῦ. — Τὸ Δίκαιον κατὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀρχαιότητα. — Ἡ Ἰουστινιανέυιος Κωδικοποίησις. — Ἡ Μετιουστινιάνειος ἐξέλιξις τοῦ Δικαίου. — Τὸ Δίκαιον εἰς τὸ Βυζάντιον. — Τὸ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ. — Τὸ Δίκαιον μετὰ τὴν Ἀναγέννησιν. — Ἡ σύγχρονος θεωρία. — Αἱ κωδικοποιήσεις τοῦ Δικαίου. — Τὸ Κανονικὸν Δίκαιον. — Ἰδιωτικὸν καὶ Δημόσιον Δίκαιον. — Ὑποδιαίρεσεις καὶ ἄλλοι κλάδοι τοῦ Δικαίου.

Γενικαὶ Ἀρχαὶ Ἀστικοῦ Δικαίου.

Ἱστορία τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου ἐν τῇ Νεωτέρᾳ Ἑλλάδι. — Περὶ κανόνων τοῦ Δικαίου καὶ τῆς φύσεως αὐτοῦ. — Αἱ πηγαὶ τοῦ Δικαίου. — Διακρίσεις τῶν κανόνων τοῦ Δικαίου. — Ἰδιωτικὸν Διεθνὲς Δίκαιον. — Ἑρμηνεία τῶν κανόνων τοῦ Δικαίου. — Τὸ φυσικὸν πρόσωπον. — Τὰ νομικὰ πρόσωπα. — Περὶ δικαίων ἢ δικαιωμάτων. — Δικαιοπραξία. — Συμβάσεις. — Αἰρέσεις καὶ προθεσμιαί. — Ἀντιπροσώπευσις καὶ πληρεξουσιότης. — Συναινέσεις καὶ ἔγκρισις. — Ἀξίωσις, ἀγωγή καὶ ἔνστασις. — Περὶ παραγραφῆς. — Ἀσκησις δικαιοῦματος ἀνωμόλως.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΙΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Ἔννοια τοῦ Δημοσίου Δικαίου. — Δίκαιον καὶ Κοινωνικὸς Ἐλεγχος. — Δημόσιον Δίκαιον. — Ἰδιωτικὸν Δίκαιον. — Αἱ πηγαὶ τοῦ Δημοσίου Δικαίου. — Ἑρμηνεία. — Βιβλιογραφία.

Τὸ Κράτος ὡς νομικὴ ἔννοια. — Τὸ Κράτος καὶ τὸ Δίκαιον. — Τὰ στοιχεῖα τοῦ Κράτους καὶ ἡ δικαιοῦχ διαμόρφωσις των.

Αἱ νομικαὶ μορφαὶ τοῦ Κράτους. — Σύνταγμα καὶ Κράτος. — Μορφή Κράτους. — Διαίρεσις τῶν κρατικῶν μορφῶν — Μοναρχία — Ἀριστοκρατία —

Δημοκρατία — Αὐταρχικά καὶ Δημοκρατικά Κράτη — Ἀνεπτυγμένα καὶ ὑπανάπτυκτα Κράτη — Ἐνώσεις Κρατῶν — Ὁμοσπονδίαί — Συνομοσπονδίαί.

Τὰ ὄργανα τοῦ Κράτους. — Ἐννοια τοῦ κρατικοῦ ὄργάνου. — Ἀνώτερα — Κατώτερα — Ἄμεσα — Ἐμμεσα — Ὑποχρεωτικά — Προαιρετικά.

Λαὸς — Βουλὴ — Βασιλεὺς — Κυβέρνησις — Διοικητικὴ καὶ μὴ Διοικητικὴ Γραφειοκρατία.

Αἱ λειτουργίαι τοῦ Κράτους. — Ἱστορικὴ ἐξέλιξις — Νομοθετικὴ — Διοικητικὴ — Δικαστικὴ — Σύνταγμα — Νόμος — Διάταγμα — Διοικητικὴ πρᾶξις — Διοικητικὴ ἀπόφασις.

Θεμελιώδεις ἀρχαὶ τοῦ Δημοσίου Δικαίου — Νομιμότης — Καλὴ Πίστις — Δημόσιον Συμφέρον — Προστασία Πολίτου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗΝ

Πρόλογος — Εἰσαγωγή. — Σημασία καὶ χρησιμότης τῆς Πολιτικῆς Ἐπιστήμης. — Ἐννοια Πολιτικῆς Ἐπιστήμης. — Πολιτικὴ Τέχνη. — Ὑποδιαίρεσις τῆς Πολιτικῆς Ἐπιστήμης. — Μέθοδοι. — Κλασσικαὶ μέθοδοι — Πολιτικοὶ θεσμοί. — Πολιτικὴ Συμπεριφορὰ. — Ἱστορία τῆς Πολιτικῆς Ἐπιστήμης.

Εἰσαγωγικαὶ Ἐννοιαί. — Ἐπίδρασις. — Δύναμις. — Κοινωνικὸς ἔλεγχος. — Κοινωνικοὶ περιορισμοί. — Κρατικὴ δύναμις. — Κυριαρχία. — Αὐθεντία. — Δίκαιον. — Σύνταγμα. — Ἀξίαί.

Τὸ Κράτος. — Ἐννοια. — Στοιχεῖα (Χῶρος — Λαὸς — Ἔθνος — Οἰκονομία — Κοινωνικὴ διάρθρωσις — Κοσμοθεωρία — Κυριαρχία — Δίκαιον — Κυβέρνησις). — Δικαίωσις τῆς ὑπάρξεως τοῦ Κράτους. — Σκοποὶ τοῦ Κράτους. — Κρατικαὶ λειτουργίαι. — Τύποι Κράτους (Αὐτοκρατορίαί — Κράτη). — Γεωργοοικονομικαὶ μορφαὶ Κρατῶν.

Κυβέρνησις — (Κεντρικὴ). — Ἱστορικαὶ μορφαὶ Κράτους. — Ἐξωτερικὰ γνωρίσματα. — Σύγχρονοι μορφαὶ (Αὐταρχικὸν Κράτος — Δημοκρατία). — Κυβέρνησις — Ὀλιγαρχία. — Ἐλεγκοὶ Πολιτικοὶ — Κοινωνικοί.

Κυβέρνησις — Τοπικὴ Αὐτοδιοίκησις. — Αὐτοδιοικούμεναι ἐνώσεις. — Εἰδικαὶ μορφαί : Θρόνος, Ἐκκλησία, Ἐργατικά Σωματεῖα, Διοικητικὴ Γραφειοκρατία. — Συμμαχικὸς παράγων. — Δικαιοσύνη.

Τεχνικὴ Κυβέρνησις. — Δημοσιὰ Διοίκησις.

Μεταβολὴ καὶ ἐξέλιξις. — Εἰρηνικὴ ἐξέλιξις. — Ἀναθεώρησις Συντάγματος. — Σιωπηρὰ ἀλλοιώσις. — Ἐπανάστασις. — Ρυθμὸς μεταβολῆς. — Πολιτικοὶ τύποι. — Ἀνθρώπινοι τύποι ἡγετῶν μεταβολῆς.

Πολιτικὴ Δυναμικὴ. — Πολιτικαὶ Ὅμαδες (γενικῶς). — Τὸ Κοινόν. — Ἀνοργάνωτος μᾶζα. — Ἀντιπροσώπευσις (γενικῶς). — Πολιτικὰ Κόμματα. — Ὁργανωμένα συμφέροντα.

Πολιτικὴ Συμπεριφορὰ. — Ἄτομον (αὐταρχικὴ — δημοκρατικὴ προσωπικότης). — Νομικὴ — οὐσιαστικὴ τοποθέτησις : πολίτης — ξένος — ἀτομικὰ δικαιώματα — ἐλευθερία. — Κοινὴ γνώμη. — Δημόσιον αἶσθημα. — Πολιτικὴ γνώμη. — Πολιτικὸν αἰσθητήριον. — Πολιτικὴ συνείδησις. — Πολιτικὴ εὐθύνη. — Πολιτικὴ δρᾶσις. — Εἶδη : Μορφαὶ συμμετοχῆς. — Πολιτικὴ ἀπάθεια. — Ἠγεσία. — Ὅπαδοί. — Ἐκλεκτικὴ συμπεριφορὰ.

Διεθνῆς πραγματικότης. — Διεθνῆς Κοινωνία. — Διεθνῆς Ὀργάνωσις. — Διεθνεῖς σχέσεις. — Διεθνὲς Δίκαιον.

Πολιτικαὶ Ἰδεολογίαι. — Ἐννοιαὶ καὶ περιεχόμενον. — Ἀνάλυσις. — Ἱστορία. — Συντήρησις. — Ἀνατροπὴ.

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εἰσαγωγή. — Ἡ περίοδος τῶν τοπικῶν συνταγμάτων καὶ τῶν ἀπελευθερωτικῶν ἀγώνων (τῆς πρώτης Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας). — Ὁ ἀνόμος τῆς Ἐπιδαύρου (καταστατικὸς χάρτης τοῦ 1822). — Ἡ Β' ἐν Ἀστροὶ Ἐθνοσυνέλευσις (1823). — Ἡ τρίτη Ἐθνοσυνέλευσις (ἐν Τροιζῆνι, 1827). — Ἡ διακυβέρνησις τῆς χώρας ὑπὸ τοῦ Καποδιστρίου. — Ἡ Δ' Ἐθνοσυνέλευσις (ἐν Ἀργεῖ, 1829). — Ἐπικύρωσις τοῦ πολιτικοῦ πραξικοπήματος. — Δολοφονία τοῦ Καποδιστρίου καὶ Ἐθνοσυνέλευσις ἐν Προνοίᾳ. — Ἡ περίοδος τῆς ἀπολύτου μοναρχίας (1833–1843). — Ἡ περίοδος τῆς συνταγματικῆς μοναρχίας (1844–1862). — Ἡ περίοδος τῆς βασιλευομένης δημοκρατίας μετὰ βᾶσιν τὴν κυριαρχίαν τοῦ λαοῦ (ἀπὸ τοῦ 1864). — Ἡ περίοδος τοῦ ἀναθεωρηθέντος συντάγματος (ἀπὸ τοῦ 1911). — Ἡ περίοδος τῆς δευτέρας Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας (1927–1935). — Ἡ σύγχρονος περίοδος.

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Θεμελιώδεις ἔννοια. — Ἐννοια καὶ ἀντικείμενον τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου. — Πηγαὶ τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου. — Σύνταγμα, νόμοι καὶ συνταγματικὰ ἔθιμα («συνθῆκαι τοῦ πολιτεύματος»). — Οὐσιαστικὴ καὶ τυπικὴ ἔννοια τοῦ συντάγματος. — Ὁ καταστατικὸς χάρτης τῆς χώρας. — Ἡ συντακτικὴ ἐξουσία καὶ αἱ συντεταγμέναι ἐν τῷ κράτει ἐξουσίαι. — Ἡ διαδικασία τῆς ἀναθεώρησεως ἐξουσία συντεταγμένη. — Τὸ ἐν Ἑλλάδι σύνταγμα (1864–1911) καὶ τινες διατάξεις τοῦ συντάγματος τοῦ 1927. — Τὸ ἰσχῦον Σύνταγμα ἔτους 1952. — Παράλληλος ἰσχύς πρὸς τὸ συνταγματικὸν κείμενον καὶ ἐτέρων ἠῤῥημένης τυπικῆς δυνάμεως κειμένων. — Οἰκουμενικὴ διακήρυξις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ἔτους 1948. — Διάκρισις συντάγματος καὶ συνταγματικοῦ κειμένου. — Τακτικὴ, ἔκτακτος καὶ ἐξαιρετικὴ ἀσκήσις τῆς συντακτικῆς ἐξουσίας.—

Νομική ισχύς τῶν διαφόρων συνταγματικῶν κανόνων. — Ἀρχή τοῦ ἐνιαίου συντάγματος. — Τὸ συνταγματικὸν κείμενον τῆς 1-1-1952. — Ἑρμηνευτικαὶ δηλώσεις. — Συντακτικαὶ πράξεις καὶ ψηφίσματα. — Ἀγραφοὶ κανόνες δικαίου συνταγματικῆς ισχύος. — Γενικαὶ ἀρχαί. — Γενικαὶ ρῆτραι, συνθετικαὶ ἀρχαὶ τῆς ἐννοίας τοῦ συντάγματος. — Τὸ πνεῦμα τοῦ νέου ἑλληνικοῦ Συντάγματος ἔτους 1952. — Τὸ πνεῦμα τοῦ ἑλληνικοῦ Συντάγματος. — Λαϊκὴ κυριαρχία. — Δημοκρατία. — Κράτος δικαίου. — Ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι. — Οἱ θεμελιώδεις θεσμοὶ τοῦ Συντάγματος. — Διάκρισις τῶν «ἐξουσιῶν». — Ἀντιπροσωπευτικὸν σύστημα. — Αἱ ἀρχαὶ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος.

Ἡ κατὰ τὸ σύνταγμα ὀργάνωσις τῆς Πολιτείας. — Ὁ λαὸς ἀνώτατον ὄργανον τοῦ κράτους. — Ἡ διάκρισις τῶν «ἐξουσιῶν». — Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. — Παρ' ἡμῖν ἰσόβιος καὶ κληρονομικός. — Αἱ κατὰ τὸ σύνταγμα ἀρμοδιότητες αὐτοῦ. — Νομικὴ αὐτοῦ θέσις ἐν τῇ νομοθετικῇ, τῇ ἐκτελεστικῇ καὶ τῇ δικαστικῇ «ἐξουσίᾳ». — Περὶ διαδοχῆς καὶ ἀντιβασιλείας. — Οἱ Ὑπουργοί. — Νομικὴ θέσις καὶ ἀρμοδιότητες αὐτῶν κατὰ τὸ σύνταγμα. — Ἀρμοδιότης προσπογραφῆς τῶν βασιλικῶν πράξεων. — Ποινικαί, ἀστικαὶ καὶ κοινοβουλευτικαὶ εὐθῦναι τῶν ὑπουργῶν.

Τὸ κοινοβουλευτικὸν καθεστὼς ἐν Ἑλλάδι. — Σχέσις μεταξὺ ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας καὶ κοινοβουλίου. — Ὁ Βασιλεὺς, οἱ Ὑπουργοὶ καὶ ἡ Βουλὴ ἐν τῷ κοινοβουλευτικῷ πολιτεύματι. — Συνέπειαι τῆς ἀποδοκιμασίας τῆς κυβερνήσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς. — Ὁ Βασιλεὺς καὶ τὸ ἔργον τῆς Βουλῆς. — Σύνοδοι τῆς Βουλῆς τακτικαὶ καὶ ἔκτακτοι. Τὸ δικαίωμα διαλύσεως τῆς Βουλῆς καὶ ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν λαϊκὴν ἐτυμηγορίαν. — Οἱ ἐν γένει κανόνες λειτουργίας τοῦ συστήματος τῆς κοινοβουλευτικῆς κυβερνήσεως.

Ὁργάνωσις καὶ λειτουργία τῆς Βουλῆς. — Ἡ ἐκλογή τῆς Βουλῆς. — Καθολικὴ, ἄμεσος καὶ μυστικὴ ψηφοφορία. — Τὸ ἐκλογικὸν σῶμα. — Ἐκλογικὸν δίκαιον. — Ἐκλογικὸν δικαίωμα ἐνεργητικὸν καὶ δικαίωμα ἐκλογιμότητος. — Ἡ διενέργεια τῶν ἐκλογῶν. — Ἐκλογικὰ συστήματα (πλειοψηφικόν, ἀναλογικὸν κλπ.). — Ἀνακήρυξις τῶν ἐπιτυχόντων καὶ διαδικασία αὐτῆς. — Ἐνστάσεις κατὰ τῆς ἐκλογῆς. — Ἐκλογοδικεῖον. — Ὁργάνωσις τῆς Βουλῆς καὶ ἡ λειτουργία αὐτῆς. — Κανονισμὸς τῆς Βουλῆς. — Ἀπαρτία. — Πλειοψηφία. — Ἐλευθερία τοῦ λόγου καὶ ὄρια αὐτῆς. — Πειθαρχικὴ ἐξουσία τοῦ Προέδρου τοῦ Σώματος ἐπὶ τῶν μελῶν αὐτοῦ. — Ἀρμοδιότητες τῆς Βουλῆς (νομοθετικὸς παράγων — συγκατάθεσις εἰς ὄρισμένας βασιλικὰς πράξεις, συναψιν συνθηκῶν, ἀπονομὴν χάριτος εἰς ὑπουργοὺς κλπ., ἐλεγχος τῆς κυβερνήσεως). — Διαδικασία καταρτίσεως τῶν νόμων. — Ἐπερωτήσεις, ἐρωτήσεις, συστάσεις. — Προνομίαι καὶ ἀσυλία τῶν βουλευτῶν ἐκ τοῦ Συντάγματος.

Αἱ λειτουργίαι τῆς Πολιτείας. — Κριτήρια διακρίσεως τῶν κρατικῶν πράξεων ὑπὸ ἔποψιν οὐσιαστικοῦ περιεχομένου. — Νομοθετικὴ, διοικητικὴ καὶ δι-

καστική λειτουργία. — Εἰδικώτερον «οὐσιαστικὸς νόμος» καὶ «τυπικὸς νόμος». — Νόμος καὶ διάταγμα. — Νόμοι ἀντισυνταγματικοί. — Κυρώσεις τῶν παραβάσεων τῆς συνταγματικῆς τάξεως καὶ τῆς νομιμότητος, ἐπιβαλλόμεναι ὑπὸ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας. — Ἡ νομιμότης ἐν τῇ διοικήσει. — Εἶδη διαταγμάτων.

Συνομολόγησις διεθνῶν συνθηκῶν, κατάστισις τοῦ προϋπολογισμοῦ, χάρις, ἀμνηστία. — Ἡ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως συνομολόγησις διεθνῶν συνθηκῶν καὶ ἡ ἀποστολὴ τῆς Βουλῆς. — Συνταγματικοὶ περιορισμοί. — Ἡ διαδικασία καταρτίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους. — Ἰδιότυπος νόμος. — Τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τὸ πρῆσμα τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου. — Περὶ χάριτος καὶ ἀμνηστίας.

Αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι. — Περὶ πολιτικῶν, ἀστικῶν καὶ ἀτομικῶν δικαιωμάτων ἐν γένει. — Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία καὶ τὸ ἄσυλον τῆς κατοικίας. — Ἡ ἐλευθερία τῆς πνευματικῆς κινήσεως (τύπος, ἀλληλογραφία, τηλεπικοινωνία, ἐκπαίδευσις, συναθροίσεις, σωματεία). — Ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς ἰδιοκτησίας. — Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι εἰς τὰς ἀρχάς.

Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία. — Ἡ «ἐπικρατοῦσα θρησκεία» κατὰ τὸ Σύνταγμα. — Ἐπίσημος ἐλληνικὴ Ἐκκλησία. — Ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως καὶ τῆς λατρείας (ἐρμηνεία τῶν σχετικῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος). — Ἀπαγόρευσις τοῦ προσηλυτισμοῦ. — Τὸ αὐτοκέφαλον τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας.

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Ἐννοία τοῦ Πολιτικοῦ Συστήματος. — Στοιχεῖα τοῦ Πολιτικοῦ Συστήματος. — Λειτουργία τοῦ Πολιτικοῦ Συστήματος. — Δυνατότητες συγκρίσεως. — Πολιτικὰ Ἀξίαι. — Πολιτικὰ συμφέροντα.

Εὐ ρ ὶ π η :

Τὸ Βρετανικὸν Πολιτικὸν Σύστημα.

Ἱστορία — Στοιχεῖα — Λειτουργία — Ἐπίδρασις — Κοινοβουλευτισμὸς καὶ πολιτικὴ.

Τὸ Γαλλικὸν Πολιτικὸν Σύστημα.

Ἱστορία — Στοιχεῖα — Λειτουργία — Ἐπίδρασις — Προεδρικός Κοινοβουλευτισμὸς (1959) καὶ Δημοκρατία.

Τὸ Γερμανικὸν Πολιτικὸν Σύστημα.

Ἱστορία — Στοιχεῖα — Λειτουργία — Ἐπίδρασις — Κοινοβουλευτικὴ Ὁμοσπονδία καὶ Κοινωνικὸν Κράτος.

Τὸ Ρωσικὸν Πολιτικὸν Σύστημα.

Ἱστορία — Στοιχεῖα — Λειτουργία — Ἐπίδρασις — Αὐταρχικὴ Πολιτεία καὶ ἰδεολογικὸς ἀγών.

Ἀμερικῆ :

Τὸ Πολιτικὸν Σύστημα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Ἱστορία — Στοιχεῖα — Λειτουργίαι — Ἐπίδρασις — Φιλελευθέρᾳ Προεδρικῇ Δημοκρατίᾳ καὶ διεθνῆς ἀτομικισμός.

Ἀσία :

Τὸ Πολιτικὸν Σύστημα τῆς Κίνας.

Ἱστορία — Στοιχεῖα — Λειτουργίαι — Ἐπίδρασις — Ἀσιατικὸς αὐταρχισμὸς καὶ τεχνολογικὴ ἐπανάστασις.

Τὸ Πολιτικὸν Σύστημα τῆς Ἰνδίας.

Ἱστορία — Στοιχεῖα — Λειτουργίαι — Ἐπίδρασις — Δημοκρατία καὶ ἀγὼν ἐπιβιώσεως.

Πολιτικὸν Σύστημα καὶ Κοινωνικὴ ἢ Οἰκονομικὴ Ἀνάπτυξις.

Οἰκονομία — Ἐκβιομηχάνισις — Ἀστισμὸς — Ἐκπαίδευσις.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

Ἔννοια Ὀργανώσεως.— Ὀργάνωσις — Συνταγματικὴ Ὀργανωτικὴ Ἐξουσία — Ἐκτασις Ὀργανώσεως — Ὀργανωτικοὶ Νόμοι — Νόμος καὶ Ὀργάνωσις.

Κοινωνικαὶ Οἰκονομικαὶ προϋποθέσεις. — Κοινωνικὴ διάθρῳσις καὶ οἰκονομικὸν σύστημα. — Ἀλληλεπίδρασις μορφῶν καὶ περιεχομένων ὀργανώσεως.

Ὀργανωτικαὶ Ἀρχαί. — Ὀργανωτικαὶ μονάδες.—Κριτήρια διακρίσεως — ἱεραρχία — ἔλεγχος — συντονισμός, ἀπόδοσις, οἰκονομία — ἀποφυγὴ συγκρούσεων.

Ὀργανωτικαὶ Μέθοδοι. — Γενικοὶ κανόνες — ἰδιαίτερα σχήματα — ὀργάνωσις καὶ ἐξέλιξις.

Πολίτευμα καὶ Ὀργάνωσις.— Αὐταρχικὸν Κράτος καὶ Ὀργάνωσις.— Δημοκρατία καὶ Ὀργάνωσις. — Ὅρια Ὀργανώσεως καὶ Ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Εἰσαγωγικαὶ ἔννοιαι τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου. — Ἔθνος καὶ Κράτος.— Κράτος καὶ Διοίκησις. — Δημόσιον δίκαιον καὶ ἰδιωτικὸν δίκαιον. — Κριτήριον διακρίσεως αὐτῶν. — Ἡ Διοίκησις ὡς ἄσκησις δημοσίας ἐξουσίας. — Φορεὺς αὐτῆς ἢ Πολιτεία. — Θεωρία τῆς νομικῆς προσωπικότητος. — Αἱ λειτουργίαι τῆς Πολιτείας. — Διοίκησις καὶ Δικαιοσύνη. — Ἡ θεωρία τοῦ «χωρισμοῦ τῶν ἐξουσιῶν». — Ἔννοια καὶ ὀρισμὸς τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου. — Θέσις τούτου ἐν τῷ εὐρυτέρῳ κλάδῳ τοῦ Δημοσίου Δικαίου. — Τὸ Διοικητικὸν Δίκαιον ἐν τῇ ἱστορικῇ αὐτοῦ ἐξελίξει. — Ἡ γενικὴ ἀρχὴ τῆς νομιμότητος, ἢ ἄσκησις δημο-

σίας εξουσίας, τὸ συναφές πρὸς ταύτην (προνόμιον) τῆς ἀυτεπαγγέλτου ἐνεργείας κλπ. — Ἡ ὑποταγὴ τῆς Διοικήσεως εἰς τὸν νόμον. — Σχέσεις τῶν τριῶν λειτουργιῶν πρὸς ἀλλήλας. — Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις. — «Ἀστυνομικὸν Κράτος» καὶ Πολιτεία Δικαίου. — Δημόσιον ἐξ ὑποκειμένου δίκαιον.

Πηγαὶ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου. — (Σύνταγμα, νόμοι, νομοθετικὰ διατάγματα, κανονιστικὰ διατάγματα καὶ λοιπαὶ κανονιστικαὶ πράξεις). — Ἐγκύκλιοι. — Διοικητικὸν ἔθιμον καὶ διοικητικὴ πρακτικὴ. — Νομολογία. — Ἐναρξεις καὶ λήξεις ἰσχύος νόμων καὶ διαταγμάτων. — Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως. — Ἡ θεωρία τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου. — Σχέσις πρὸς τὴν διοικητικὴν ἐπιστήμην καὶ πρὸς τὴν τεχνικὴν τῆς διοικήσεως. — Μέθοδος ἐρεῦνης ἐν τῇ θεωρίᾳ τοῦ διοικητικοῦ δικαίου. — Νομικοὶ τύποι τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου μεταφωτισθέντες εἰς αὐτήν. — Διοικητικαὶ πράξεις καὶ κανόνες ἐκδόσεως αὐτῶν.

Γενικοὶ κανόνες ὀργανώσεως τῆς δημοσίας διοικήσεως. — Διοικητικαὶ ὑπηρεσίαι. — Τὰ καθ' ἕκαστα ὄργανα. — Ἐννοια καὶ κατηγορίαι αὐτῶν. — Ὅργανα ἄμεσα καὶ ἔμμεσα. — Κεντρικὰ καὶ περιφερειακὰ ὄργανα. — Ἡ διοικητικὴ ἱεραρχία. — Ὁ ἱεραρχικὸς ἔλεγχος. — Τὰ συστήματα διοικητικῆς ὀργανώσεως (ἀτομικὸν καὶ συλλογικόν, συγκεντρωτικὸν καὶ ἀποκεντρωτικόν, αὐτοδιοικήσις τοπικὴ καὶ καθ' ὕλην κλπ.). — Ἡ Κυβέρνησις καὶ οἱ Ὑπουργοί. — Τὰ συμβούλια τῆς κεντρικῆς διοικήσεως. — Συμβούλιον Ἐπικρατείας, Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Ἀνώτατον Συμβούλιον Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν. — Αἱ διοικητικαὶ περιφέρειαι τοῦ Κράτους. — Ὅργανωσις τῆς περιφερειακῆς διοικήσεως γενικῆς ἀρμοδιότητος (Γενικοὶ Διοικηταί, Νομάρχαι, Ἐπαρχοί). — Περιφερειακαὶ ἀρχαὶ εἰδικῶν κλάδων.

Β'. ΚΥΚΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Α'. Οικονομία, Κοινωνικὴ (Ἐθνικὴ) Οικονομία, Κοινωνικὴ Οικονομική.

I. Ἡ ἔννοια — ὀρισμὸς οἰκονομίας.

1. Ἡ ἀναγκαιότης τῆς οἰκονομίας.
2. Ἡ στενότης τῶν μέσων.
3. Αἱ ἀπεριόριστοι ἀνάγκαι.
4. Ἡ οἰκονομικὴ ἀρχή.
5. Τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀγαθῶν.
6. Αἱ ἀνάγκαι καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀναγκῶν.
7. Αἱ νομοτέλειαι τῆς θεραπείας τῶν ἀναγκῶν.

II. Ἡ οἰκονομία καὶ ἡ κοινωνικὴ ζωὴ.

1. Ἡ κοινωνικὴ οἰκονομία.
2. Ἡ οἰκονομικὴ ἀντίληψις τῆς ἱστορίας — ὁ ἱστορικὸς ὕλισμός.
3. Ἡ σχέσις τῆς οἰκονομίας μετὰ τῶν λοιπῶν πλευρῶν — περιοχῶν — τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.
4. Τὰ μέσα πολλαπλασιασμοῦ — τῆς ἐπαυξήσεως — τοῦ πλούτου.

III. Ἡ κοινωνικὴ οἰκονομική.

1. Ἡ ποικιλία τῶν φαινομένων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς.
2. Τὰ βασικὰ προβλήματα τῆς κοινωνικῆς οἰκονομικῆς.
3. Ἡ ἐπιστήμη γενικῶς καὶ ἰδίᾳ ἡ οἰκονομικὴ ἐπιστήμη.
4. Ἡ διαίρεσις τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης καὶ αἱ βοθητικαὶ ταύτης ἐπιστήμαι.
5. Τὸ πρόβλημα τῶν οἰκονομικῶν νόμων.
6. Αἱ μέθοδοι τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης.

IV. Αἱ βασικαὶ μορφαὶ ὀργανώσεως τῆς οἰκονομίας (οἰκονομικῆς ὀργανώσεως).

1. Ἡ κλειστὴ οἰκιακὴ οἰκονομία.
2. Ἡ ἐλευθέρᾳ-συναλλακτικὴ ἀγοραία οἰκονομία (οἰκονομία ἀγορᾶς).
3. Ἡ διευθυνομένη-ἀναγκαστικὴ οἰκονομία.
4. Ἡ ἐπικρατοῦσα μικτὴ μορφή ὀργανώσεως τῆς οἰκονομίας.

V. Τὸ Κράτος καὶ ἡ Οἰκονομία.

1. Τὸ Κράτος ὡς μέρος τῆς οἰκονομίας.
2. Ἡ ἐκτόπισις τῆς ἐλευθέρᾳ διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους διευθυνομένης-ἀναγκαστικῆς οἰκονομίας.
3. Αἱ τυπικαὶ διαφοραὶ μεταξὺ ἐλευθέρᾳ-ἀγοραίας καὶ διευθυνομένης-ἀναγκαστικῆς οἰκονομίας.
4. Αἱ διαφοραὶ μεταξὺ μορφῶν ἢ τύπων οἰκονομικῆς ὀργανώσεως καὶ οἰκονομικῶν συστημάτων.
5. Ἡ κεφαλαιοκρατικὴ καὶ ἡ σοσιαλιστικὴ οἰκονομία.

Β'. Ἡ Οἰκονομικὴ Παραγωγή καὶ οἱ Συντελεσταὶ αὐτῆς.**I. Ἡ παραγωγικὴ διαδικασία εἰς τὴν οἰκονομίαν.**

1. Ἡ ἔννοια-ὀρισμὸς τῆς οἰκονομικῆς παραγωγῆς.
2. Αἱ βαθμίδες τῆς παραγωγῆς.
3. Οἰκονομία καὶ τεχνικὴ.
4. Παραγωγικότης καὶ ἀποδοτικότης.

II. Ὁ συντελεστὴς τῆς παραγωγῆς ἐργασία.

1. Ἡ ἐργασία ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔννοιαν.
2. Αἱ δυνατότητες ἐπιτυχοῦς ἀναπτύξεως τῆς ἐργασίας.

3. Ἡ διαφορὰ ἐργασίας καὶ ἐμπορεύματος.
4. Τὰ κίνητρα πρὸς ἐργασίαν.
5. Τὰ εἶδη ἐργασίας.
6. Ὁ καταμερισμὸς τῶν ἔργων :
  - α) Τὰ εἶδη καταμερισμοῦ τῶν ἔργων,
  - β) Ἡ σημασία τοῦ καταμερισμοῦ τῶν ἔργων,
  - γ) Τὰ μειονεκτήματα τοῦ καταμερισμοῦ τῶν ἔργων.
7. Τεχνικὴ πρόοδος καὶ ἀνεργία.
8. Συστήματα ἐργασίας.

III. Ὁ συντελεστὴς τῆς παραγωγῆς - φύσις (ἔδαφος).

1. Ζωτικὸς χῶρος καὶ οἰκονομικὸς χῶρος.
2. Ἡ οἰκονομικὴ ἐξάρτησις τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῆς φύσεως.
3. Τὸ ἔδαφος ὡς φορεὺς ὑλῶν καὶ χῶρος ἐγκαταστάσεως.
4. Ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ ἐδάφους.
5. Ὁ Νόμος τῆς φθινοῦσης προσαυξήσεως τῆς ἀποδόσεως τοῦ ἐδάφους.
6. Ἡ γεωγραφικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἐπέκτασις τοῦ ἐδάφους.
7. Αἱ προφητεῖαι τοῦ Robert Malthus.
8. Ἡ ἀπόσπασις συστατικῶν στοιχείων τοῦ ἐδάφους.
9. Τὸ ἔδαφος ὡς χῶρος ἐγκαταστάσεως τῆς παραγωγῆς :
  - α) τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς,
  - β) τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς.
10. Ἡ ἰδιάζουσα σημασία τοῦ ἐδάφους εἰς τὴν οἰκονομίαν.

IV. Ὁ συντελεστὴς τῆς παραγωγῆς - κεφάλαιον.

1. Οἱ δύο ὅρισμοι τῆς ἐννοίας τοῦ κεφαλαίου.
2. Τὸ κεφάλαιον εἰς τὴν «κεφαλαιοκρατικὴν» οἰκονομίαν.
3. Αἱ μορφαὶ ἐπενδύσεως τοῦ κεφαλαίου.
4. Τὰ παραχθέντα μέσα παραγωγῆς :
  - α) Οἰκονομικὴ σημασία καὶ ὅρια τοῦ χρηματικοῦ κεφαλαίου.
  - β) Τὰ παραχθέντα μέσα παραγωγῆς ὡς τρίτος συντελεστὴς τῆς παραγωγῆς.
  - γ) Τὰ παραχθέντα μέσα παραγωγῆς ὡς συντελεστὴς ἐπαυξήσεως τοῦ πλούτου.
  - δ) Ἡ διάθεσις τῶν παραγωγικῶν μέσων εἰς τὴν οἰκονομίαν.
  - ε) Ἡ σημασία τῶν παραγωγικῶν μέσων διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

V. Ἡ συνένωσις τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς ὑπὸ μορφήν ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἐπιχειρήσεων.

1. Ἡ ἐκμετάλλευσις καὶ αἱ μορφαὶ ἐκμεταλλεύσεως :
  - α) Τὰ μεγέθη τῆς ἐκμεταλλεύσεως.

- β) Ἡ βιομηχανική καὶ βιοτεχνική παραγωγή.
 γ) Ὁ νόμος τῆς βιομηχανικῆς πληθοπαραγωγῆς.
 δ) Ὁ νόμος τῆς συμπληρωματικότητος.
 ε) Ὁ γενικὸς νόμος τῆς φθινοῦσης προσαυξήσεως τῆς ἀποδόσεως.
2. Ἡ ἐπιχειρήσις καὶ αἱ μορφαὶ ἐπιχειρήσεων :
- α) Ὁ ὀρισμὸς τῆς ἐννοίας τῆς ἐπιχειρήσεως.
 β) Ἀτομικαὶ καὶ ἐταιρικαὶ ἐπιχειρήσεις.
 γ) Προσωπικαὶ καὶ κεφαλαιουχικαὶ ἐταιρεῖαι.
 δ) Συνεταιριστικαὶ ἐπιχειρήσεις.
 ε) Δημόσιαι ἐπιχειρήσεις καὶ μικταὶ ἐπιχειρήσεις.
3. Ἡ συγκέντρωσις ἐπιχειρήσεων καὶ αἱ μορφαὶ συγκεντρώσεως :
- α) Kartell,
 β) Συνδικᾶτον,
 γ) Trust,
 δ) Fusion.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Περὶ Οἰκονομικῆς Γεωγραφίας. — Στατικὴ καὶ δυναμικὴ ἔννοια — Χωρικὸς προγραμματισμὸς — Προσδιορισμὸς τῶν μονάδων τοῦ χώρου — Μέθοδος ἐρεῦνης ὁμοιογενοῦς καὶ ἀνομοιογενοῦς χωρικῆς μονάδος — Πόλοι ἔλξεως.

Φυσικὸν περιβάλλον. — Κλίμα — Ἔδαφος — Ἀνθρώπινος παράγων ἐν τῷ χώρῳ — Κίνησις πληθυσμοῦ — Ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ μετανάστευσις — Ἀστυφιλία — Πληθυσμικὴ θεωρία.

Ὁργάνωσις χωρικῆς μονάδος ἀγροτικῆς οἰκονομίας. — Νόμος φθινοῦσης ἀποδόσεως — Ὁργάνωσις χώρου καὶ ἐγκατάστασις βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων — Θεωρία ἐγκαταστάσεως βιομηχανίας — Κριτήρια ἐπιλογῆς τοῦ χώρου.

Ὁργάνωσις χώρου καὶ ἐνεργειακαὶ πηγαί. — Στερεὰ καὶ ὑγρά καύσιμα — Ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια ἐξ ὕδατοπτώσεων — Ἀτομικὴ ἐνέργεια — ἡλιακὴ — αἰολικὴ κλπ. — Ὁργάνωσις χώρου, οἰκονομικὴ ἀγορὰ καὶ ἐμπόριον.

Προβλήματα γενικῆς καὶ περιφερειακῆς ἀναπτύξεως. — Οἰκονομικὰ χαρακτηριστικὰ ὑπαναπτύκτων χωρῶν. — Μεθοδολογία περιφερειακῆς ἀναπτύξεως εἰς ὑπαναπτύκτους χώρας. — Θεωρίαι περὶ οἰκονομικῶν βαθμίδων καὶ σύγχρονοι διαφοραὶ ἀνεπτυγμένων καὶ ὑπαναπτύκτων περιοχῶν.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

1. *Γενικαὶ ἀρχαὶ τῆς Λογιστικῆς.* — Ὁρισμὸς, ἔννοια καὶ περιεχόμενον τῆς περιουσίας. — Πηγαὶ προελεύσεως τῆς περιουσίας (ἴδιον καὶ ξένον κεφάλαιον). — Ταξινόμησις τῆς περιουσίας καὶ τῶν πηγῶν προελεύσεώς της (ἐννοια

καὶ ὄρισμός τοῦ λογαριασμοῦ). — Ἔννοια τῶν ὄρων Ἐνεργητικοῦ καὶ Παθητικοῦ. — Ἔννοια, ὄρισμός καὶ ἀπεικόνισις τοῦ Ἴσολογισμοῦ. — Μορφαὶ τοῦ Ἴσολογισμοῦ. — Ὅρισμός, περιεχόμενον καὶ σκοπὸς τῆς Λογιστικῆς. — Διακρίσις τῆς Λογιστικῆς εἰς στατιστικὴν, δυναμικὴν καὶ στατικὴν.

Περὶ λογαριασμῶν, λογιστικῶν βιβλίων καὶ μεθόδου τηρήσεως διαφορῶν λογαριασμῶν. — Περὶ λογαριασμῶν. — Ἀπεικόνισις τῶν λογαριασμῶν, παρακολούθησις τῆς κινήσεως τῶν λογαριασμῶν. — Περὶ διπλογραφικοῦ συστήματος. — Περὶ λειτουργίας τῶν λογαριασμῶν (ἀξιών, προσωπικῶν καὶ ἐξόδων καὶ τῆς καθαρᾶς θέσεως). — Περὶ λογιστικῶν βιβλίων : ἐπισήμων (βιβλίων Ἀπογραφῶν, Ἡμερολογίου καὶ Βιβλίου ἀντιγραφῆς Ἐπιστολῶν) καὶ προκιρρετικῶν (Γενικῶν Καθολικῶν, Προχείρων, Ἀναλυτικῶν Καθολικῶν, Βιβλίων Ἰαμείων, Γραμματίων κλπ.). — Περὶ ἀπογραφῆς (καταμέτρησις καὶ ἀποτίμησις). — Περὶ προσωρινοῦ ἰσοζυγίου καὶ καταστάσεως συμφωνίας, περιληπτικῶν καὶ εἰδικῶν λογαριασμῶν, ὡς καὶ περὶ ἀριθμοῖσοζυγίων. — Περὶ μικτῶν λογαριασμῶν (Ὅρισμός καὶ διακρίσεις αὐτῶν. Περὶ ἐκκαθαρίσεως μικτῶν λογαριασμῶν). — Περὶ ἀντιθέτων λογαριασμῶν. — Περὶ διαμέσων καὶ στατιστικῶν λογαριασμῶν, ὡς καὶ περὶ ἀντικρυζομένων χρεοπιστώσεων λογαριασμῶν (Λογιστικαὶ ἐγγραφαὶ τῶν πάσης φύσεως μετὰ γραμματίων συναλλαγῶν). — Μέθοδος τηρήσεως τοῦ λογαριασμοῦ (Ἐμπορεύματα ὡς μικτοῦ, ὡς ἀμιγροῦς λογαριασμοῦ, ἀξίας, διὰ πολλαπλῶν λογαριασμῶν). — Περὶ τῆς ἐπιδράσεως τῶν γενικῶν ἐξόδων ἐπὶ τοῦ ἐξ ἔμπορεύματος κέρδους. — Περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ λογαριασμοῦ «Ἐμπορεύματα παρὰ τρίτοις». — Περὶ προαγορῶν καὶ προπωλήσεων ἐμπορευμάτων, ὡς καὶ περὶ ἀγοραπωλησίας ἐμπορευμάτων μέσω ἀνταποκριτῶν. — Περὶ λογαριασμῶν τάξεως. — Περὶ τῶν ὑπὸ αἴρεσιν λογαριασμῶν. — Περὶ ἀπλογραφίας. — Περὶ ἀποσβέσεων. — Περὶ συντάξεως Ἴσολογισμοῦ τέλους χρήσεως, ὡς καὶ περὶ κλεισίματος τῶν λογιστικῶν βιβλίων καὶ ἐκ νέου ἀνοίγματος αὐτῶν. — Περὶ ἐγγραφῶν εἰς ξένον νόμισμα. — Περὶ λογιστικῆς τῶν ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν (ὁμορροθμῶν, ἑτερορροθμῶν, ἀνωνύμων καὶ συμμετοχικῶν). — Περὶ συγκεντρωτικοῦ συστήματος ἐγγραφῶν (ἀμερικανικοῦ κλπ.). — Περὶ λογιστικῆς καὶ διαχειριστικῆς ὀργανώσεως ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου. — Περὶ λογιστικῶν σχεδίων.

2. Ἐφηρμοσμένη Λογιστικὴ :

α) Λογιστικὴ τῶν Ἐμπορικῶν Ἐταιρειῶν καὶ Συνεταιρισμῶν :

- 1) ὁμορροθμῶν καὶ ἑτερορροθμῶν Ἐταιρειῶν,
- 2) συμμετοχικῆς ἑταιρείας,
- 3) ἀνωνύμου ἑταιρείας,
- 4) ἑταιρείας περιωρισμένης εὐθύνης,
- 5) συνεταιρισμῶν.

- β) Τραπεζιτική Λογιστική (στοιχεῖα).
- γ) Βιομηχανική Λογιστική (στοιχεῖα).
- δ) Ἀγροτική Λογιστική (στοιχεῖα).

3. Οἰκονομική Λογιστική :

- α) Ἐρευναί ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν καταστάσεων.
- β) Περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ κέρδους.
- γ) Περὶ τοῦ προγραμματισμοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων.

Γ'. ΚΥΚΛΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Α'. Εἰσαγωγή εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ. — Ἡ Τουρκικὴ κυριαρχία. — Τὸ καθεστὼς τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν. — Ἐλευθερία καὶ προνόμια. — Θεσμοὶ αὐτοδιοικήσεως. — Στρατιωτικὰ σώματα ἀντιστάσεως. — Ἡ ἀναγέννησις τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὸν δέκατον ὄγδοον αἰῶνα. — Ἡ νέα κοινωνικὴ διάρθρωσις τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡ γένεσις τῆς διοικητικῆς ἀριστοκρατίας. — Ἡ ἀνάπτυξις τῆς νέας ἀριστοκρατίας τῆς γῆς. — Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Διασποράς. — Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ οἰκονομικοῦ βίου καὶ τοῦ ναυτικοῦ. — Ρεύματα καὶ συγκρούσεις ἰδεῶν.

Β'. Ἡ Πολιτικὴ Ἱστορία τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος. — Γενικαὶ ἐννοιαὶ καὶ ἐπιστημονικοὶ ὅροι. — Ἡ σπουδὴ καὶ ἡ ἔρευνα τῆς Ἱστορίας τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ. — Καθολικαὶ ἀρχαὶ τοῦ ἐθνικοῦ καὶ πολιτικοῦ βίου τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων. — Σταθμοὶ καὶ περίοδοι τῆς Πολιτικῆς Ἱστορίας τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος.

Εἰσαγωγή εἰς τὴν Φιλοσοφίαν

Εἰσαγωγικαὶ ἐννοιαὶ. — Ἡ ἐννοία τῆς φιλοσοφίας καὶ ἀντικείμενα αὐτῆς. — Φιλοσοφία καὶ πνευματικὸς βίος. — Φιλοσοφία καὶ ἐπιστήμαι. — Φιλοσοφία καὶ θρησκεία. — Φιλοσοφία καὶ Τέχνη. — Ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ κόσμος. — Ἡ κατ' αἴσθησιν ἀντίληψις (Αἰσθήσεις — Αἰσθήματα — Ἀντίληψις — Παραστάσεις). — Ἡ νόησις. — Τὸ θυμικὸν (συναίσθημα καὶ βούλησις). — Ἡ προσωπικότης καὶ ἡ συνοχὴ τοῦ ψυχικοῦ βίου. — Φιλοσοφία καὶ ψυχολογία.

Οἱ κλάδοι τῆς Φιλοσοφίας. — Μεταφυσική. — Γνωσιολογία. — Φιλοσοφία τῶν ἀξιών. — Προβλήματα μεθοδολογίας καὶ γνωσιολογικά. — Ἡ κατ' ἐμπειρίαν γνῶσις. — Αἰσθησιοκράται. — Ἡ διὰ τοῦ νοῦ καὶ τοῦ λόγου γνῶσις. — Νοησιαρχικοί. — Ἡ κριτικὴ σχολή. — Τὰ ὅρια τῆς γνώσεως. — Δογματικοί. — Σκεπτικισταί. — Ἡ σχετικότης τῆς γνώσεως.

'Ηθικότης. — Κοινωνικός βίος. — 'Ηθική καὶ δίκαιον. — 'Ανθρωπισμός.

Καλλιέργεια τῆς προσωπικότητος. — Μόρφωσις διὰ γνώσεων. — Μόρφωσις δι' αὐτοελέγχου καὶ ἐσωτερικῆς βελτιώσεως. — Νομιμότης τοῦ ψυχικοῦ βίου. — Καλλιέργεια τῆς διανοίας καὶ τῆς βουλήσεως. — Συναισθηματικός βίος. — Συνείδησις. — Αἱ ἔννοιαι τοῦ χρέους καὶ τῆς ἀρετῆς. — 'Εσωτερικός πολιτισμός. — Φιλαλληλία, ἀνθρωπισμός καὶ ἐλευθερία.

'Ιστορία τῶν φιλοσοφικῶν θεωριῶν. — Οἱ προσωκρατικοί. — Οἱ σοφισταί. — 'Η ἐποχὴ τῆς ἀκμῆς. — Σωκράτης καὶ Πλάτων. — 'Αριστοτέλης. — Στωϊκοί. — 'Επικούρειοι. — Νεοπλατωνικοί. — 'Η φιλοσοφία τῶν ἑλληνιστικῶν καὶ τῶν ρωμαϊκῶν χρόνων. — Οἱ φιλόσοφοι - πατέρες τῆς 'Εκκλησίας κατὰ τὸν Μεσαίωνα. — 'Η σχολαστικὴ φιλοσοφία. — 'Η 'Αναγέννησις. — Νέα περὶ κόσμου παράστασις συνεπέχῃ τῆς προόδου τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν. — Τὰ μεγάλα συστήματα τοῦ 17ου αἰῶνος. — Descartes καὶ Καρτεσιανοί. — 'Ο πανθεισμός τοῦ Σπινόζα. — 'Η φυσιοκρατία τοῦ Hobbes. — 'Η μεταφυσικὴ ἰδεοκρατία τοῦ Leibnitz. — Οἱ χρόνοι τῆς Διαφωτίσεως ('Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία). — 'Η κριτικὴ φιλοσοφία τοῦ Kant. — Γερμανοὶ ἰδεοκράται καὶ ρομαντικοί. — Φίχτε. — 'Εγκελος. — Περίοδος τῆς ἐπικρατήσεως τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν. — 'Ο Auguste Comte καὶ ὁ γαλλικὸς θετικισμός. — Σπένσερ. — Νίτσε. — 'Αντιδρασις κατὰ τοῦ θετικισμοῦ. — 'Ο εἰκοστὸς αἰών.

Αἱ Σχολαί. — 'Ενιαρχικοὶ καὶ διαρχικοί. — Ὑλισμός. — Πνευματοκρατία κλπ.

Δ'. ΚΥΚΛΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Α'. Εἰσαγωγή : 1) 'Αντικείμενον-μέθοδος. — 2) 'Ιστορικὴ ἐπισκόπησις μεθόδου ἐρεύνης. Σχολαί. — 3) Σύγχρονοι κατευθύνσεις. — Σχέσις θεωρίας καὶ ἐμπειρικῆς ἐρεύνης (κατὰ βάθος κοινωνιολογίας).

Β'. Κοινωνικαὶ ομάδες - Διακρίσεις : 1) Στοιχειώδεις ομάδες (ἄμεσος ἐπικοινωνία) : Οἰκογένεια, β) 'Ομάς παιγνιδίων, γ) 'Ομάς πρεσβυτέρων (μικραὶ Κοινότητες). — 2) Δευτερογενεῖς ομάδες (ἔμμεσος ἐπικοινωνία) : α) Κοινωνικαὶ τάξεις, β) Πολιτικαὶ ομάδες, γ) Οἰκονομικαὶ ομάδες (ομάδες συμφέροντος - ομάδες ἀσχοῦσαι πλεσιν), δ) Γραφειοκρατία, ε) Θρησκευτικαὶ ομάδες, στ) 'Ο Στρατὸς ὡς κρατικὴ ομάδα, ζ) Τὸ Ἔθνος, η) Τὸ Κράτος, θ) 'Η Κοινότης.

I. Ή ηγεσία τής ομάδος. II. Ομαδική στάσις. III. Ομαδική συμπεριφορά : α) Συμπεριφορά ατόμων συνιστώντων πλήθος, β) Συμπεριφορά ατόμων συνιστώντων μάζαν, γ) Συμπεριφορά ατόμων συνιστώντων κοινόν.

Γ'. Κοινωνική ψυχολογία : Στάσις - Στερεότυπον - Προκατάληψις. Κοινωνική προσωπικότης. Δυναμική τής ομάδος : Κοινωνιομετρία.

Δ'. Ειδικοί κλάδοι Κοινωνιολογίας.

Ε'. Κοινή Γνώμη : Έννοια, παράγοντες και προϋποθέσεις σχηματισμοῦ τής.

ΣΤ'. Κοινωνιολογία τοῦ Πολιτισμοῦ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α'. ΚΥΚΛΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΟΛΟΓΙΑ

I. Αἱ θεμελιώδεις ἔννοιαι.—Τὸ ἀντικείμενον τῆς γενικῆς πολιτειολογίας.— Γενικὴ πολιτειολογία καὶ νομικὴ ἐπιστήμη. — Γενικὴ πολιτειολογία καὶ φιλοσοφία τοῦ δικαίου. — Γενικὴ πολιτειολογία καὶ κοινωνιολογία. — Γενικὴ πολιτειολογία καὶ πολιτικὴ. — Γενικὴ καὶ εἰδικὴ πολιτειολογία. — Ἡ θέσις τῆς πολιτειολογίας ἐν τῷ συνόλῳ τῶν ἐπιστημῶν. — Ἡ μέθοδος τῆς γενικῆς πολιτειολογίας. — Ἡ χρησιμότης τῆς γενικῆς πολιτειολογίας.

II. Εἰσαγωγικαὶ ἔννοιαι. — 1. Προέλευσις, ἐξέλιξις καὶ θάνατος τοῦ κράτους. — Βασικαὶ γραμμαὶ μιᾶς κοινωνιολογίας τοῦ κράτους : α) Γενικὰ — Κοινωνιολογία καὶ Φιλοσοφία τῆς Ἱστορίας. — Ἡ ἔννοια τοῦ ἱστορικοῦ νόμου (Ἡ φιλοσοφία τοῦ Hegel — Ἡ φιλοσοφία τοῦ ἱστορικοῦ ὕλισμοῦ. — Ἡ φιλοσοφία τοῦ Spengler. — Ἡ ἱστορικοφιλοσοφικὴ θεωρία τοῦ Φυλετισμοῦ).— β) Στοιχεῖα κοινωνιολογίας τοῦ κράτους (Ἡ προέλευσις τοῦ κράτους : Πρωτότυπος, παράγωγος προέλευσις, αἱ θεωρίαι. — Ἡ ἐξέλιξις τοῦ κράτους : Ἡ κοινωνικοποίησις τοῦ κράτους. — Ἡ ἀνακύκλισις τῶν πολιτειακῶν μορφῶν — Τὸ σύγχρονον στάδιον ἐξελίξεως). — γ) Ὁ θάνατος τοῦ κράτους. — 2. Ἡ δικαιολόγησις τοῦ κράτους (Αἱ ἀναρχικαὶ θεωρίαι — Αἱ προσθετικαὶ θεωρίαι περὶ δικαιολόγησεως τοῦ κράτους — Ἡ θετικὴ δικαιολόγησις τοῦ κράτους).

Ἡ ἔννοια τοῦ Κράτους. — Τὰ λοιπὰ στοιχεῖα τῆς ἐννοίας τοῦ κράτους. — Τὰ κοινωνιολογικὰ στοιχεῖα τῆς ἐννοίας τοῦ κράτους. — Τὰ πολιτικὰ στοιχεῖα τῆς ἐννοίας τοῦ κράτους.

Προβλήματα τῆς κυριαρχίας.

Ὄμοσπονδιακὰ καὶ συνομοσπονδιακὰ κράτη.

Ἡ ἔννοια τῆς συντακτικῆς καὶ ἀναθεωρητικῆς ἐξουσίας.

Ἡ ἔννοια τοῦ Δικαίου. — Ὁρισμὸς τοῦ δικαίου καὶ διάκρισις αὐτοῦ ἀπὸ συναφῶν φαινομένων. — Ἡ θετικὴ θεωρία τοῦ ἔθιμου. — «Νομικὸς» καὶ «νομοθετικὸς» ὀρισμὸς καὶ χαρακτηρισμὸς. — Ὁ «ἀποδέκτης» τοῦ «κανόνος δικαίου». — Δίκαιον καὶ δικαίωμα. — Αἱ σχολαὶ τοῦ δικαίου. — Ἡ διαίρεσις τοῦ δικαίου. — Ἡ ἐρμηνεία τοῦ δικαίου.

Κράτος καὶ Δίκαιον.

Κράτος καὶ Διεθνὲς Δίκαιον.

Τὰ σύγχρονα προβλήματα τῆς θεωρίας τοῦ Κράτους.

Κριτικὴ ἀνάλυσις τῶν περὶ Κράτους συγχρόνων θεωριῶν. — Ἡ θεωρία τοῦ Jellinek — τοῦ Kelsen — τοῦ Duguit — τοῦ Max Weber — τοῦ Σοσιαλισμοῦ — τοῦ Smend — τοῦ Carl Schmidt — τοῦ Oswald Spenser — τοῦ Laski — τοῦ Radbruch — τοῦ Stammler.

Αἱ Πολιτειακαὶ Πράξεις (Σύνταγμα — Νόμος — Διάταγμα — Δικαστικὴ Ἀπόφασις).

Εἰδικαὶ Πολιτειακαὶ Πράξεις (Προϋπολογισμὸς — Ἐπικύρωσις Διεθνῶν Συνθηκῶν — Χάρις καὶ Ἀμνηστία).

Τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα.

Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία.

Κράτος καὶ Παιδεία.

Ὁ σκοπὸς τοῦ Κράτους (Γενικαὶ Γραμμαὶ τῆς Θεωρητικῆς καὶ Πρακτικῆς Πολιτικῆς).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Νομικὰ πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. — Οἱ ὄργανισμοὶ τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως (δῆμοι καὶ κοινότητες). — Σύστασις καὶ κατάργησις αὐτῶν. — Ἐδαφικαὶ μεταβολαί. — Καθορισμὸς ὁρίων. — Δημόται. — Μητρώα. — Δημοτικαὶ καὶ κοινοτικαὶ ἀρχαί. — Ὅργανα βουλευόμενα καὶ ἐκτελεστικά. — Ἀνάδειξις αὐτῶν, ἀρμοδιότητες, κανόνες λειτουργίας τῶν συλλογικῶν ὀργάνων. — Ἐποπτεία τῆς πολιτείας ἐπὶ τῶν δήμων καὶ τῶν κοινοτήτων. — (Πειθαρχικὰ) καὶ ἄλλα διοικητικὰ μέτρα κατὰ τῶν δημοτικῶν καὶ τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν. — Μορφαὶ ἐποπτείας ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν βουλευομένων συλλογικῶν ὀργάνων (ἐποπτεία νομιμότητος καὶ οὐσιαστικῆ, προληπτικῆ καὶ κατασταλτικῆ). — Οἱ δημοτικοὶ καὶ κοινοτικοὶ ὑπάλληλοι. — Ὑπηρεσιακὴ κατάστασις, μονιμότης κλπ. (ἐρμηνεῖα τοῦ νέου κώδικος). — Περιουσία καὶ πόροι τῶν δήμων καὶ τῶν κοινοτήτων. — Προϋπολογισμὸς. — Προαιρετικαὶ καὶ ὑποχρεωτικαὶ δαπάναι. — Διαδικασία καταρτίσεως καὶ ψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐποπτεία τοῦ κράτους ἐπ' αὐτοῦ (ἀρμοδιότης τοῦ νομάρχου πρὸς αὐτεπάγγελτον ἐγγραφὴν κλπ.). — Ἀπολογισμὸς. — Ταμειακὴ ὑπηρεσία. — Ἔργα καὶ προμήθειαι δήμων καὶ κοινοτήτων. — Συμβάσεις παραχωρήσεως δημοτικῶν ὑπηρεσιῶν, ἐκποιήσεως ἀκινήτων, μισθωτικαί, δανειστικαί. — Δουλεῖα δημοσίου δικαίου ἐπὶ δημοτικῶν ἀκινήτων. — Σύνδεσμοι δήμων καὶ κοινοτήτων. — Ἡ ἔννοια τῆς δευτεροβαθμίου τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ ἐφαρμογαὶ αὐτῆς ἐν Ἑλλάδι.

Οἱ ὄργανισμοὶ τῆς καθ' ἑλλην αὐτοδιοικήσεως. — Νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ἀσχοῦντα διοίκησιν, ἕτερα πλὴν τῶν τοπικῶν ὀργανισμῶν. — Νομικὴ προσωπικότης καὶ ἀσκήσις δημοσίας ἐξουσίας. — Κριτήρια διακρί-

σεως αὐτῶν ἀπὸ παρεμφερῶν νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου. — Τρόποι συστάσεως τῶν τοιούτων ὀργανισμῶν. — Διατὶ ἀνήκουσιν εἰς τὸν δημόσιον διοικητικὸν ὀργανισμόν. — Αἱ συνέπειαι τῆς τοιαύτης ἰδιότητος αὐτῶν. — Πληθωρισμὸς αὐτῶν εἰς τὰ νεώτερα κράτη. — Μειονεκτήματα τῆς ὑπερβαλλούσης ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος. — Κατηγορίαι τῶν ὀργανισμῶν τῆς καθ' ἑλκὴν αὐτοδιοικήσεως. — Κανόνες ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας αὐτῶν. — Διοικητικαὶ ἀρχαὶ καὶ ὑπάλληλοι αὐτῶν. — Ἐποπτεία τοῦ κράτους ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν (διοικητικῇ, οἰκονομικῇ κλπ.).

Νομικὴ ρύθμισις τῆς δράσεως τῆς Διοικήσεως ἐν γένει. — Ἐνιαία νομικῇ ρύθμισις τῆς δράσεως τῆς τε ἐν στενῇ ἐννοίᾳ κρατικῆς διοικήσεως καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου. — Κανόνες νομιμότητος διέποντες τὴν λειτουργίαν πασῶν τῶν διοικητικῶν τούτων ὑπηρεσιῶν. — Ἡ δρᾶσις τῆς δημοσίας διοικήσεως ὑπὸ ἔποψιν ὕλης καὶ βαθμοῦ ἐπεμβάσεως. — Ἀντίρροποι ἐν τῇ διοικητικῇ ἐπιστῆμῃ κατευθύνσεις. — Ἀτομιστικαὶ καὶ κοινωνιστικαὶ θεωρίαι. — Οἱ πέντε θεμελιώδεις κλάδοι τῆς διοικητικῆς ἐνεργείας. — Ἐῦρυνσις τοῦ κύκλου τῆς δημοσίας διοικητικῆς δράσεως εἰς τὰ σύγχρονα κράτη. — Διοικητικῇ δρᾶσις παράλληλος πρὸς τὴν ἰδιωτικὴν καὶ «προνομιακῇ» ἢ «μονοπωλιακῇ». — Διάφορος ἐκάστοτε τρόπος νομικῆς ρυθμίσεως : δεσμευομένη καὶ κατ' εὐχέρειαν διοικήσις. — Ἡ διακριτικὴ εὐχέρεια τῆς διοικήσεως. — Διάγνωσις αὐτῆς, ἔκτασις (πλαίσιον, ἀκραῖα ὅρια, φραγμαὶ) καὶ κανόνες νομίμου ἀσκήσεως αὐτῆς (νομικὰ ἔλαττώματα ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς διακριτικῆς εὐχερείας). — Ἡ αὐτεπάγγελτος ἐνέργεια τῆς διοικήσεως καὶ ὅρια αὐτῆς. — Ὁ διοικητικὸς καταναγκασμὸς. — Οἱ καθ' ἕκαστον κανόνες νομιμότητος ἐν τῇ διοικητικῇ δράσει. — Ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας τῆς διοικήσεως («τεκμήριον τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας»). — «Ἐπιφυλάξεις» τοῦ νομικοῦ κανόνος. — Περιεχόμενον τοῦ κανόνος νομιμότητος (ὑποκειμενικὸν στοιχεῖον : ἀρμοδιότης τοῦ ὀργάνου — στοιχεῖον διαδικασίας : τήρησις τῶν «οὐσιωδῶν τύπων» — νομιμότης τοῦ οὐσιαστικοῦ περιεχομένου τῆς ἐνεργείας). — Ἡ νομιμότης τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου ἐκδιδομένων ὑπὸ τῆς διοικήσεως νομικῶν κανόνων. — Αἱ «ἐφ' ἅπαξ» ἐξουσιοδοτήσεις. — Ἀποκλεισμὸς τῆς «ἀτομικῆς» ρυθμίσεως τῆς ὑπεξουσιοδοτήσεως, τῆς «κατ' ἀναλογίαν» ἐξουσιοδοτήσεως. — Ἀντικείμενα ἀπαιτοῦντα «εἰδικᾶς» ἐξουσιοδοτήσεις. — Ἄλλοι κανόνες νομιμότητος (ἀνακλητόν, ἀναδρομικότης κλπ.). — Οἱ κανόνες τῶν ἱεραρχικῶν ἐπεμβάσεων. — Ἀρμοδιότης ἱεραρχικῆς διαταγῆς καὶ ὑπηρεσιακῆ ὑποχρέωσις ὑπακοῆς. — Ὅρια ταύτης. — Ἱεραρχικὸς ἔλεγχος ἐπὶ τῶν νομικῶν πράξεων τῆς διοικήσεως. — Προληπτικὸς καὶ κατασταλτικὸς ἔλεγχος νομιμότητος καὶ οὐσιαστικῆς. — Ἐλεγχος αὐτεπάγγελτος καὶ ἐπὶ προσφυγῇ. — Ἡ ἱεραρχικὴ προσφυγῇ, ἄτυπος καὶ τυπικῇ (ἐνδικοφανῆς).

Κατηγορίαι πράξεων καὶ ἐνεργειῶν τῆς Διοικήσεως. — Ὑλικαί, τεχνικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ ἐνεργεῖαι. — Νομικαὶ πράξεις τῆς διοικήσεως. — Πράξεις μονο-

μερεῖς καὶ διοικητικαὶ συμβάσεις. — «Εἰδικαί» ἢ «ἀτομικαί» ἢ «ἐν στενῇ ἐννοίᾳ» διοικητικαὶ πράξεις δικαιοπρακτικοῦ χαρακτῆρος. — Ἔννοια καὶ κατηγορίαι αὐτῶν. — Πρόσθετοι ὀρισμοὶ εἰς τὰς διοικητικὰς πράξεις (αἱρέσεις, προθεσμῖαι, ὅροι). — Διοικητικαὶ πράξεις ἀνυπόστατοι καὶ ἀπλῶς ἀνίσχυροι (ἄκυροι, ἀκυρώσιμοι κλπ.). — Κατηγορίαι διοικητικῶν συμβάσεων. — Σύνθετοι διοικητικαὶ ἐνέργειαι. — Κανονιστικαὶ πράξεις τῆς διοικήσεως μὴ περιέχουσαι νομικοὺς κανόνας (ἔσωτερικοὶ κανονισμοὶ δημοσίων ὑπηρεσιῶν κλπ.).

Αἱ ἔννομοι σχέσεις Δημοσίου Δικαίου. — Δημόσια ἐξ ὑποκειμένου δίκαια. — Πηγὴ τούτων ἢ αὐθυπαγωγὴ τῆς κρατικῆς ἐξουσίας εἰς νομικοὺς φραγμούς. — Δημόσιαι ὑποχρεώσεις τῶν ἰδιωτῶν. — Ἀντιστρόφως δικαιώματα τῆς δημοσίας διοικήσεως καὶ ὑποχρεώσεις ταύτης ἔναντι τῶν διοικουμένων. — Ὑποκείμενα ἐν γένει τῶν δημοσίων ἐννόμων σχέσεων. — Σύστασις, ἀλλοιώσις καὶ κατάλυσις αὐτῶν. — Περιεχόμενον αὐτῶν. — Αἱ δημοσίου δικαίου παροχαί. — Εἰδικώτερον ἢ δημοσίου δικαίου ἀποζημίωσις. — Ἀστική εὐθύνη τοῦ κράτους καὶ τῶν ἀσκούντων διοίκησιν νομικῶν προσώπων διὰ ζημίας προξενθείσας ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν.

Δίκαιον τῶν διοικητικῶν διαφορῶν. — Αἱ ἔννοιαὶ τῆς διοικητικῆς διαφορᾶς καὶ τῆς διοικητικῆς δικαιοδοσίας. — Τὸ κράτος «δικαίου» ὡς θεμέλιον τῆς ἐννοίας τῆς διοικητικῆς δικαιοσύνης. — Αἱ καθ' ἕκαστα κατηγορίαι τῶν διοικητικῶν διαφορῶν. — Συστήματα διοικητικῆς δικαιοσύνης. — Ἱστορικὴ ἐξέλιξις τοῦ Δικαίου τῶν διοικητικῶν διαφορῶν ἐν Ἑλλάδι. — Οἱ δικαστικὰ τῶν διοικητικῶν διαφορῶν κατὰ τὸ σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους. — Τὰ διοικητικὰ δικαστήρια. — Γενικὸν χαρακτῆρες αὐτῶν. — Κανόνες ἀρμοδιότητος καὶ λειτουργίας. — Ἡ ἐνώπιον αὐτῶν τηρουμένη διαδικασία. — Αἱ διοικητικαὶ διαφοραὶ τῆς «οὐσίας» ἢ τῆς «πλήρους δικαιοδοσίας». — Ὁ θεσμὸς τῆς συγκρούσεως καθηκόντων. — Ὁ θεσμὸς τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως. — Ἐνδικα μέσα κατ' ἀποφάσεων διοικητικῶν δικαστηρίων. — Ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως. — Αἱ ὑπαλληλικαὶ προσφυγαί. — Φορολογικὰ δικαστήρια καὶ εἰδικὰ διοικητικὰ δικαστήρια.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΝ

Γενικὴ θεωρία τοῦ Δημοσίου Διεθνoῦς Δικαίου.

Διεθνῆς Κοινότης καὶ διεθνῆς δικαιοπραξία. — Κοινωνικοὶ λόγοι ἐπιβάλλοντες τὴν διαμόρφωσιν Διεθνoῦς Κοινοτήτος καὶ τὴν ἔννομον ρύθμισιν τῶν διεθνῶν σχέσεων. — Τὸ ἀνέφικτον τῆς οικονομικῆς αὐταρχείας τῶν κρατῶν. — Αἱ οικονομικαὶ διαπολιτειακαὶ ἀνταλλαγαὶ καὶ ἡ ἀνάγκη ὑπαγωγῆς αὐτῶν εἰς ρυθμιστικοὺς κανόνας Δικαίου. — Ἡ ἀσφάλεια τῶν κρατῶν καὶ ἡ ἀνάγκη διεθνoῦς θεμελιώσεως αὐτῆς. — Ἡ ἔννοια τῆς συλλογικῆς ἀσφαλείας. — Ἡ

περί δικαίου συνειδήσις τῶν λαῶν. — Ἡ Διεθνῆς Δικαιοταξία καὶ αἱ ποικίλαι αὐτῆς μορφαί : ἡ διπλωματικὴ πολύκεντρος ὀργάνωσις· περιφερειακαὶ καὶ οἰκουμενικαὶ ὀργανώσεις.

Ἡ νομικὴ ὑπόστασις τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου. — Ἡ νομοθετικὴ λειτουργία εἰς τὰ διεθνή πλαίσια. — Ἡ δικαστικὴ λειτουργία εἰς τὰ διεθνή πλαίσια. — Ἡ ἐκτελεστικὴ λειτουργία εἰς τὰ διεθνή πλαίσια. — Αἱ κυρώσεις ἐν τῷ Διεθνεί Δικαίῳ. — Δίκαιον καὶ καταναγκασμός. — Ἀναγνώρισις τῆς νομικῆς ὑποστάσεως τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου ὑπὸ τῆς ἐλληνικῆς πολιτείας.

Ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξις τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου. — Ἡ ἐλληνικὴ παράδοσις. — Οἱ ρωμαϊκοὶ χρόνοι. — Ἡ ἐπίδρασις τοῦ Χριστιανισμοῦ. — Βυζάντιον. — Ὁ δυτικὸς κόσμος κατὰ τὸν Μεσαιῶνα. — Νεώτεροι χρόνοι : ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1453) μέχρι τῆς εἰρήνης τῆς Βεσπφαλίας (1648). — Ἀπὸ τῆς εἰρήνης τῆς Βεσπφαλίας μέχρι τοῦ Συνεδρίου τῆς Βιέννης (1815) : ἡ πύκνωσις τῶν διεθνῶν σχέσεων· ἡ ἀμερικανικὴ ἀνεξαρτησία· ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις τοῦ 1789 καὶ ἡ διαμόρφωσις τοῦ «ἐθνικοῦ κράτους». — Ἀπὸ τοῦ 1815 μέχρι τοῦ 1914. — Τὸ Εὐρωπαϊκὸν Διευθυντήριον (Ἡ Πενταρχία καὶ τὸ Concert Européen). — Τὰ κινήματα πρὸς ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν ἢ ἐθνικὴν ἐνοποίησην (ἢ ἀρχὴ τῶν ἐθνοτήτων). — Ἡ ἀποικιακὴ ἐπέκτασις τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν. — Ἡ διεύρυνσις τῶν γεωγραφικῶν ὀρίων τῆς Διεθνοῦς Κοινότητος. — Ὁ Παναμερικανισμός. — Αἱ Συνδιασκέψεις τῆς Χάγης τῶν ἐτῶν 1899 καὶ 1907. — Ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν καὶ ἡ μεσοπολεμικὴ περίοδος (1920-1939). — Νομικὴ φύσις, σύνθεσις καὶ ὄργανα τῆς Κ.τ.Ε. — Ἡ Κ.τ.Ε. ὡς ὄργανον ἐπιλύσεως τῶν διεθνῶν διαφορῶν. — Αἱ ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ αὐτῆς προβλεπόμεναι κυρώσεις. — Λόγοι ἀποτυχίας τῆς Κ.τ.Ε. — Τὸ θετικὸν αὐτῆς ἔργον. — Αἱ συμμαχικαὶ διακηρύξεις (1941-1945) καὶ ὁ Ὄργανισμός τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. — Γένεσις, σύνθεσις καὶ ὄργανα τοῦ Ο.Η.Ε. — Σκοποὶ καὶ ἀρχαὶ τοῦ Ο.Η.Ε. — Ἡ τεχνικὴ ὑπεροχὴ τοῦ Ο.Η.Ε. ἐναντι τῆς Κ.τ.Ε. — Μεταπολεμικὴ περίοδος. — Ἡ βραδύτης περὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς εἰρήνης ὑφειλομένη εἰς τὸν ἀνταγωνισμὸν τῶν δύο μειζόνων Δυνάμεων. — Διαμόρφωσις νέων ἀνεξαρτήτων κρατῶν καὶ τάσις πρὸς περαιτέρω ἀνεξαρτοποίησην ὑπεζουσιῶν πολιτειῶν. — Ἡ σύγχρονος τάσις τῶν κρατῶν πρὸς ὁμοσπονδίωσιν.

Αἷτια τῆς βραδείας ἐξελίξεως τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου. — Ἀνασχετικοὶ παράγοντες παρεμποδίζοντες τὴν διαμόρφωσιν ἀρτίως συγκεκροτημένου διεθνοῦς δικαίου.

Δημόσιον Διεθνὲς καὶ Ἐσωτερικὸν Δίκαιον. — Αἱ μεταξὺ τῶν δύο τούτων κλάδων τοῦ δικαίου ὑφιστάμεναι διαφοραί. — Σχέσεις Διεθνοῦς καὶ Ἐσωτερικοῦ Δικαίου. — Τὸ πρόβλημα ἐν τῇ θεωρίᾳ : ἡ δυαδικὴ θεωρία· ἡ μονιστικὴ θεωρία. — Τὸ πρόβλημα ἐν τῇ πράξει : ἡ διεθνῆς νομολογία καὶ συναφεῖς συντα-

γματικαὶ διατάξεις.— Τὸ Ἑλληνικὸν ἐν προκειμένῳ Δίκαιον.— Ἐλεγχος τῆς ἑλληνικῆς νομολογίας.

Δημόσιον Διεθνὲς Δίκαιον καὶ Ἰδιωτικὸν Διεθνὲς Δίκαιον.

Διεθνὲς Δίκαιον καὶ Ἐπιστήμη τῶν Διεθνῶν Σχέσεων.

Βιβλιογραφία τοῦ Δημοσίου Διεθνoῦς Δικαίου.

Αἱ πηγαι τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου.

Αἱ Συνθήκαι. — Ὅρισμός. — Χαρακτηριστικά. — Εἶδη συνθηκῶν. — Συνθήκαι πολυμερεῖς καὶ συνθήκαι διμερεῖς. — Συνθήκαι-συμβόλαια καὶ συνθήκαι-νόμοι. — Προϋποθέσεις ἐγκυρότητος τῆς συνθήκης. — Ἡ ἰδιότης τοῦ κυριάρχου κράτους. — Ἡ ὑπαρξίς κυβερνήσεως de jure ἢ de facto. — Τὸ ἄρτιον τῆς βουλήσεως τῶν συμβαλλομένων (πλάνη, βία καὶ ἀπειλή). — Τὸ θεμιτὸν καὶ τὸ δυνατὸν τοῦ ἀντικειμένου τῆς συνθήκης. — Ἡ συμμόρφωσις τῶν κρατῶν πρὸς τοὺς περὶ συνάψεως συνθηκῶν συνταγματικούς αὐτῶν κανόνας. — Ἡ διαδικασία συνομολογήσεως τῶν συνθηκῶν. — Γενικοὶ κανόνες συνομολογήσεως τῶν συνθηκῶν : διαπραγματεύσεις, ὑπογραφή, ἐπικύρωσις, ἀνταλλαγὴ ἢ κατάθεσις τῶν ἐπικυρώσεων, κύρωσις καὶ δημοσίευσις τῶν συνθηκῶν, πρωτοκόλλησις αὐτῶν (κατάργησις τοῦ συστήματος τῆς μυστικῆς διπλωματίας). — Εἰδικοὶ κανόνες καὶ διαδικασίαι ἐπὶ πολυμερῶν συνθηκῶν : προσχώρησις, ἐπιφύλαξις. — Παρεκκλίσεις ἀπὸ τῆς συνήθους διαδικασίας συνάψεως συνθηκῶν : σύμφωνα ἀπλοποιημένης μορφῆς, σύμφωνα κυρίων. — Αἱ Διεθνεῖς Συμβάσεις Ἐργασίας ἰδιότυπος κατηγορία διεθνῶν συνθηκῶν. — Ἡ ὑποχρεωτικὴ ἰσχὺς τῶν συνθηκῶν. — Θεωρητικὴ θεμελίωσις τοῦ ὑποχρεωτικοῦ χαρακτῆρος τῶν συνθηκῶν. — Ἡ θεωρία τοῦ αὐτοπεριορισμοῦ καὶ τῆς Vereinbarung. — Ἡ ἀρχὴ pacta sunt servanda. — Ὁ κανὼν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἰσχύος τῶν συνθηκῶν καὶ τὸ πραγματικὸν γεγονός τῶν συχνῶν αὐτοῦ παραβιάσεων. — Συνθήκαι ὑπὸ αἵρεσιν καὶ συνθήκαι ἀντίθετοι πρὸς ἀγράφους ἢ συμβατικούς κανόνας δικαίου. — Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν συνθηκῶν. — Ἡ ἰσχὺς τῶν συνθηκῶν κατ' ἔκτασιν. — Αἱ συνθήκαι ὡς πρὸς τὰ συμβαλλόμενα κράτη. — Αἱ συνθήκαι καὶ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία. — Αἱ συνθήκαι καὶ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία. — Αἱ συνθήκαι καὶ ἡ δικαστικὴ ἐξουσία. — Αἱ συνθήκαι ὡς πρὸς τὰ άτομα. — Αἱ συνθήκαι ἐναντι τῶν τρίτων κρατῶν. — Συνθήκαι εὐνοοῦσαι τρίτα κράτη : Pacta in favorem tertii. — Ἡ ρῆτρα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου κράτους. — Συνθήκαι ὑποχρεοῦσαι τρίτα κράτη : Pacta in obligandum tertii. — Ὁ Ὄργανισμός τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ τὰ «ἐκσπονδα κράτη». — Χρονικὰ ὄρια τῆς ἰσχύος τῶν συνθηκῶν. — Ἡ ἀρχὴ τῆς μὴ ἀναδρομικότητος τῶν συνθηκῶν. — Ἡ ἐρμηνεία τῶν συνθηκῶν. — Ἀρμοδιότης ἐρμηνείας τῶν συνθηκῶν. — Μέθοδος ἐρμηνείας τῶν συνθηκῶν. — Λύσις τῶν συνθηκῶν. — Διαλυτικὴ προθεσμία. — Διαλυτικὴ αἵρεσις. — Ἐκτέλεισις τῶν συνθηκῶν. — Ἀδυναμία ἐκτελέσεως καὶ ἀνωτέρα βία. —

Καταγγελία. — Ἀναθεώρησις. — Εὐχέρεια καταγγελίας συνθήκης—συμβολαίου, συνεπιεί παραβιάσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἀντισυμβαλλομένου. — Παραίτησις κράτους ἀπὸ τῶν πλεονεκτημάτων συνθήκης. — Ἡ ἀλλαγὴ κυριαρχίας ἐπὶ ἑδαφικῶν περιοχῶν. — Ἡ ἐπίδρασις τοῦ πολέμου ἐπὶ τοῦ κύρους τῶν συνθηκῶν. — Ἡ ἀπρόβλεπτος καὶ ριζικὴ μεταβολὴ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν ὡς λόγος λύσεως τῶν συνθηκῶν : ὁ κανὼν *rebus sic stantibus*. — Αἱ κυβερνητικαὶ ἢ συνταγματικαὶ μεταβολαί.

Αἱ μονομερεῖς δικαιοπραξίαι.

Τὰ διπλωματικὰ ἔγγραφα.

Οἱ διεθνεῖς ἐθιμικοὶ κανόνες. — Συστατικὰ στοιχεῖα τοῦ ἐθίμου. — Τρόποι διαπιστώσεως ἐθιμικοῦ κανόνος. — Φύσις τοῦ ἐθιμικοῦ δικαίου. Γνωρίσματα, ιδιότητες καὶ σημασία τοῦ διεθνοῦς ἐθιμικοῦ δικαίου. — Περιεχόμενον καὶ κωδικοποίησις τοῦ διεθνοῦς ἐθιμικοῦ δικαίου.

Αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ τοῦ Δικαίου ὡς πηγὴ τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου. — Λόγοι ὑπάρξεως τρίτης αὐτοτελοῦς πηγῆς τοῦ διεθνοῦς δικαίου. — Φύσις τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου ὡς τρίτης πηγῆς τοῦ διεθνοῦς δικαίου. — Περιπτώσεις γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου ἐφαρμοζομένων εἰς τὰς διεθνεῖς σχέσεις. — Γενικαὶ ἀρχαὶ οὐσιαστικοῦ δικαίου. — Γενικαὶ ἀρχαὶ δικονομικοῦ δικαίου.

Οἱ δευτερεύοντες ρυθμιστικοὶ παράγοντες τῶν διεθνῶν σχέσεων. — Κανόνες ρυθμιστικοὶ ἐξατομικευμένων περιπτώσεων. — Αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις. — Αἱ ἀποφάσεις τῶν διεθνῶν Ὄργανισμῶν. — Ἡ ἐπιείκεια. — Τὸ Ἐσωτερικὸν Δίκαιον. — Ἡ ἐπιστήμη ὡς ἥσων παράγων διαπλάσεως τῶν διεθνῶν κανόνων καὶ ὡς μέσον ἀποσαφήνισεως αὐτῶν.

Τὰ ὑποκείμενα τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου.

Τὰ κράτη. — Ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ κράτους. — Ἱστορικὴ διαμόρφωσις τῆς ἐννοίας τῆς ἀνεξαρτησίας. — Ἡ ἐννοία τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἡ ἐπιστήμη. — Αἱ περὶ ἀπολύτου κυριαρχίας τοῦ κράτους δοξασίαι. — Αἱ περὶ «σχετικῆς» ἢ «περιορισμένης» κυριαρχίας διδασκαλίαι. — Ἡ κυριαρχία καὶ ἡ ἑλληνικὴ ἐπιστήμη τοῦ διεθνοῦς δικαίου. — Συμπεράσματα. — Αἱ κατευθύνσεις τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῶν κρατῶν καὶ ἡ ἐννοία τῆς κυριαρχίας. — Περιεχόμενον τῆς ἐννοίας τῆς ἀνεξαρτησίας. — Τὸ ἀντικείμενον τῶν ἀρμοδιοτήτων τοῦ κράτους ὡς ἀνεξαρτήτου πολιτειακῆς ὀντότητος. — Ἐδαφικὴ ἀρμοδιότης τοῦ κράτους. — Προσωπικὴ ἀρμοδιότης τοῦ κράτους. — Ἀρμοδιότης τοῦ κράτους λόγῳ ἀσκήσεως δημοσίας ὑπηρεσίας. — Φύσις τῶν ἀρμοδιοτήτων τοῦ κράτους ὡς ἀνεξαρτήτου νομικοῦ προσώπου τοῦ διεθνοῦς δικαίου : ἀποκλειστικότης, αὐτονομία, πληρότης. — Περιορισμὸς τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ κράτους λόγῳ προσχωρήσεως αὐτοῦ εἰς Συμμαχίαν ἢ εἰς Ἐνωσιν ὁμοσπονδιακοῦ χαρακῆρος. — Περιορισμὸς τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ κράτους λόγῳ ὑπαγωγῆς αὐτοῦ εἰς

τοὺς κανόνας τοῦ διεθνoῦς δικαίου. — Τὸ ἀναπαλλοτρίωτον τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ κράτους.

Συνέπειαι τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Κράτους. — "Ὅρια τῶν ἀρμοδιοτήτων αὐτοῦ. — Ἡ ἰσότης τῶν πολιτειῶν. — Ἰσότης νομικὴ καὶ ἰσότης λειτουργικὴ. — Ἡ ἀρχὴ τῆς μὴ ἐπεμβάσεως. — Περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ ἐπέμβασις εἶναι θεμιτὴ. — Ὁ Διεθνὴς Οἰκονομικὸς Ἐλεγχος (Δ.Ο.Ε.) ἐν Ἑλλάδι. — Τὸ δόγμα τοῦ Μονρῶου. — Ἐξέλιξις τοῦ δόγματος τοῦ Μονρῶου κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους. — Τὸ δόγμα Ντράγκο. — Ἀπαγόρευσις χρησιμοποίησεως βίας πρὸς εἰσπραξίν χρηματικῶν ὀφειλῶν. — Τὸ δόγμα Πόρτερ. — Ἡ ἕτεροδικία τῶν κρατῶν. — Πρακτικὴ σημασία τοῦ θεσμοῦ. — Ἱστορικὴ θεμελίωσις. — Ἐκτασις τοῦ προνομίου τῆς ἕτεροδικίας. — Πράξεις ἐξουσίας καὶ πράξεις διαχειρίσεως. — Τὸ παρ' ἡμῖν κρατοῦν σύστημα. — Ἐκτέλεσις τῶν κατ' ἄλλοδαποῦ κράτους ἐκδιδομένων ἀποφάσεων.

Κράτη τελοῦντα ὑπὸ εἰδικῶν διεθνῶν καθεστῶς. — Ἡ διηνεκὴς οὐδετερότης. — Δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν διηνεκῶς οὐδετέρων κρατῶν. — Βέλγιον, Λουξεμβούργον, Ἑλβετία, Αὐστρία. — Ἡ οὐδετεροποίησις. — Οὐδετεροποιημένα ἢ ἀπεστρατικοποιημένα ἐδάφη ἐν Ἑλλάδι.

Κράτη ἐπεξούσια. — Ἡ ὑποτελεία ἐν στενῇ ἐννοίᾳ. — Τὰ προτεκτοράτα. — Ἡ de facto ὑπεξουσιότης. — Ὁ θεσμὸς τῆς ἐγγυήσεως ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ. — Νομικὴ φύσις, μορφαί, ἀντικείμενον καὶ συνέπειαι τῆς ἐγγυήσεως. — Ἄνισοι συμμαχικοὶ δεσμοί. — Σφαῖρα ἐπιρροῆς.

Ἡ διεθνὴς θέσις τῆς Κύπρου.

Ἡ διεθνὴς θέσις τῆς Ἑλλάδος. — Ἡ διεθνὴς θέσις τῆς Ἑλλάδος ὡς καθωρίσθη ὑπὸ τῶν διεθνῶν δικαιοπραξικῶν τῶν ἐτῶν 1827-1830. — Ἡ διεθνὴς θέσις τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν.

Τὰ ἄτομα ὡς ὑποκείμενα τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου. — Δικαιώματα χορηγούμενα εἰς τὸ ἄτομον ὑπὸ τοῦ συμβατικοῦ διεθνoῦς δικαίου. — Δικαιώματα χορηγούμενα εἰς τὸ ἄτομον ὑπὸ τοῦ ἐθιμικοῦ διεθνoῦς δικαίου. — Οἱ ἄλλοδαποί. — Οἱ ἀπόλιδες. — Οἱ πρόσφυγες. — Ἡ Οἰκουμενικὴ Διακήρυξις τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου. — Ἡ Σύμβασις τῆς Ρώμης τῆς 4-11-1950.

Δικαιώματα χορηγούμενα ὑπὸ τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου εἰς ομάδας ἀτόμων. — Ἀναγνώρισις δικαιωμάτων ἐμπολέμου εἰς τοὺς ἐπαναστάτας. — Αἱ μειονότητες. — Ἡ ἀρχὴ τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν λαῶν.

Ἡ διεθνὴς εὐθύνη τοῦ κράτους καὶ τῶν ἀτόμων.

Νομικὴ φύσις, γενικὰ χαρακτηριστικὰ καὶ θεωρητικὴ θεμελίωσις τῆς διεθνoῦς εὐθύνης τῶν κρατῶν.

Λειτουργία τῆς διεθνoῦς εὐθύνης τῶν κρατῶν (θεωρία τῆς διπλωματικῆς προστασίας). — Προϋποθέσεις ἀσχίσεως τῆς διπλωματικῆς προστασίας. —

Συνέπειαι ἀσκήσεως τῆς διπλωματικῆς προστασίας. — Ἐφαρμογαὶ τῆς διεθνοῦς εὐθύνης. — Ἀποτελέσματα τῆς διεθνοῦς εὐθύνης. — Λόγοι ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς διεθνοῦς εὐθύνης.

Ἡ διεθνὴς εὐθύνη τῶν ἀτόμων. — Τὸ διεθνὲς ποινικὸν δίκαιον : ἐγκλήματα κατὰ τῆς εἰρήνης. — Ἐγκλήματα πολέμου. — Τὸ ἐγκλημα τῆς γενοκτονίας.

Κρατικά ὄργανα τῶν διεθνῶν σχέσεων καὶ διεθνεῖς λειτουργοί.

Κεντρικὰ ὄργανα. — Ἀρχηγὸς τοῦ κράτους. — Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἐξωτερικὰ κρατικά ὄργανα.

Διπλωματικοὶ πράκτορες. — Γενικά. — Νομικαὶ προϋποθέσεις τῆς ἀναλήψεως καθηκόντων τῶν διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων. — Λῆξις τῆς διπλωματικῆς ἀποστολῆς. — Καθήκοντα τῶν διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων. — Ὑποχρεώσεις τῶν διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων. — Ἀσυλία τῶν διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων. — Θεωρητικὴ θεμελίωσις τῶν διπλωματικῶν ἀσυλιῶν.

Πρόξενοι. — Ὁργάνωσις τοῦ προξενικοῦ θεσμοῦ. — Διαδικασία διορισμοῦ τῶν προξένων. — Καθήκοντα καὶ ἀρμοδιότητες αὐτῶν.

Οἱ διεθνεῖς λειτουργοί. — Ἀρμοδιότητες. — Προνόμια. — Δικαστικὴ προστασία. — Ἐνδίκαια μέσα.

Πεδία εἰδικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου.

Ποταμία περιοχὴ. — Διεθνεῖς ποταμοί. — Νομικὸν καθεστῶς.

Διεθνεῖς διώρυγες.

Θαλασσία περιοχὴ.

Ἀνοικτὴ θάλασσα. — Νομικὸν καθεστῶς. — Νομικὴ θέσις τῶν πλοίων εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν. — Δικαιοδοσία τοῦ κράτους ἐπὶ τῆς σημαίας τοῦ πλοίου. — Διεθνὴς διακανονισμὸς τῆς ἀσφαλείας τῆς θαλάσσης. — Ἐξαιρετικὰ δικαίωματα ἐπεμβάσεως εἰς τὴν ἀνοικτὴν θάλασσαν.

Ἐσωτερικὰ ὕδατα. — Νομικὴ θέσις τῶν εἰς τὰ ἐσωτερικὰ ὕδατα εἰσέρχομένων ἢ εὐρισκομένων ἀλλοδαπῶν πλοίων.

Αἰγιαλίτις ζώνη. — Νομικὴ φύσις. — Ἐκτασις. — Ἀσκησις καὶ περιορισμοὶ τῆς κυριαρχικῆς ἐξουσίας τοῦ παρακτίου κράτους.

Συνορεύουσα ζώνη. — Ἡπειρωτικὴ ὑφαλοκρηπίς. — Νομικὸν καθεστῶς τῶν κόλπων καὶ ὄρμων.

Τὸ καθεστῶς τῶν στενῶν καὶ πορθμῶν.

Ὁ ἐναέριος χώρος.

Τὸ δίκαιον τοῦ διαστήματος.

ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Αί πνευματικά και πολιτικά έπιδράσεις επί του συγχρόνου Ποινικού Δικαίου. 'Η θεωρία του ποινικού άδικήματος και τής ποινής.

Πνευματικοί και πολιτικοί όρίζοντες του συγχρόνου Ποινικού Δικαίου. — Πνευματικά ρεύματα και ποινική έπιστήμη. — Τό πολιτικόν και κοινωνικόν «πρόβλημα» τής ποινικής έπιστήμης και ή έκτασίς του. — 'Η «κρίσις» τής έποχής μας εις τήν ποινικήν έπιστήμην. — 'Ο «φιλελευθερισμός» εις τήν ποινικήν έπιστήμην. — 'Ο «κοινωνισμός» εις τήν ποινικήν έπιστήμην. — Κριτική φιλοσοφία και ποινική έπιστήμη. — Τό σύγχρονον «άντιορθολογικόν» κίνημα και ή ποινική έπιστήμη. — Πολιτικά κοσμοθεωρία και ποινικόν δίκαιον.

'Η έπιστήμη του Ποινικού Δικαίου. — 'Η μεθοδολογική διάρθρωσις τής καθόλου ποινικής έπιστήμης και τά κριτήρια αύτης. — Τά άντικείμενα τής έπιστήμης του ποινικού δικαίου. — Αί βασικά έννοιαι τής έπιστήμης του ποινικού δικαίου.

'Επισκόπησις του συγχρόνου Ποινικού Δικαίου. — 'Η ιστορία τής νεο-ελληνικής ποινικής νομοθεσίας. — Αί «σχολαί» του ποινικού δικαίου. — 'Η «άντεγκληματική πολιτική» και τό ποινικόν δίκαιον.

'Η θεωρία του έγκλήματος και τής ποινής. — Τό έγκλημα ως έννοια του ποινικού νόμου. — Τό έγκλημα ως πράξις ώρισμένου δράστου. — Τό έγκλημα ως άδικος πράξις (τυπική και ουσιαστική). — Τό έγκλημα ως άδικος πράξις, άσυγγνώστως τελεσθεΐσα.

'Εμφανίσεις του έγκλήματος. — Τό έγκλημα ως μη περατωθεΐσα πράξις (άπόπειρα). — Τό έγκλημα ως πράξις πλειόνων δραστών (συμμετοχή). — Τό έγκλημα ως πραγματική ή νομική ένότης (συρροή).

'Η ποινή ως έννομος συνέπεια του έγκλήματος. — 'Η νομική φύσις τής ποινής. — Λόγοι αίροντες ή μετριάζοντες τήν ποινήν. — Τά είδη τών ποινών και ή ιστορία των. — Κριτική του «συστήματος» τών ποινών του νόμου. — 'Η φιλοσοφία τής ποινής.

Τά άσφαλιστικά μέσα. — 'Η νομική φύσις τών άσφαλιστικών μέσων. — 'Η ιστορία τών άσφαλιστικών μέσων. — 'Ο νέος Ποινικός Κώδιξ και τά άσφαλιστικά μέσα.

Ειδικόν μέρος του Ποινικού νόμου.

'Ερμηνεία θεμάτων εκ του ειδικού μέρους του Ποινικού νόμου. — 'Εγκλήματα κατά τής ζωής και τής σωματικής άκεραιότητος. — 'Εγκλήματα έσχάτης προδοσίας. — 'Εγκλήματα περι τήν ύπηρεσίαν.

'Ασκήσεις επί πρακτικών θεμάτων.

Στοιχεία Ποινικής Δικονομίας.

Ἡ γενική διάπλασις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας. — Ἔννοια καὶ περιεχόμενον τῆς ποινικῆς δικονομίας. — Μορφή καὶ ἱστορικὴ ἐξέλιξις τῆς ποινικῆς δικονομίας. — Αἱ ἀρχαὶ τῆς ποινικῆς δικονομίας. — Αἱ πηγαὶ τῆς ἐλληνικῆς ποινικῆς δικονομίας. — Προβλήματα ἐφαρμογῆς καὶ ἐρμηνείας τῶν κανόνων τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἡ ποινικὴ δίκη. — Ἡ ποινικὴ δίκη ὡς ἔννομος σχέσις. — Τὰ στάδια τῆς διαδικασίας. — Τὰ δικαστήρια. — Ἀρμοδιότης καὶ δικαιοδοσία. — Οἱ παράγοντες τῆς ποινικῆς δίκης. — Τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα.

Αἱ ἀποφάσεις. — Ἡ ἔφεσις. — Ἡ ἀναίρεσις. — Ἡ ἀναψηλάφησης.

Β'. ΚΥΚΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

I. Εἰσαγωγή.

1. Ἔννοια καὶ ἀποστολὴ τῆς Κρατικῆς Οἰκονομίας.
2. Δημοσία Οἰκονομική : Ἡ ἐπιστήμη τῆς Κρατικῆς Οἰκονομίας.
3. Αἱ κυριώτεραι μορφαὶ τῆς δημοσιονομικῆς δράσεως.
4. Τὰ ἔρια τῆς δημοσιονομικῆς δράσεως καὶ ἡ φορολογικὴ δυναμικότης.

II. Ὁ καθορισμὸς τῶν κρατικῶν δαπανῶν καὶ ἡ πολιτικὴ τῶν δαπανῶν.

1. Κρατικαὶ ἀνάγκαι καὶ κρατικαὶ δαπάναι
2. Κατάταξις τῶν κρατικῶν δαπανῶν.
3. Γενικαὶ ἀρχαὶ τῆς πολιτικῆς τῶν δαπανῶν.

III. Τὰ μέσα πρὸς κάλυψιν τῶν κρατικῶν δαπανῶν. Ἡ ἐπιχειρηματικὴ δρᾶσις τοῦ Κράτους.

1. Γενικά.
2. Γενικὴ θεωρία τῆς ἐπιχειρηματικῆς δράσεως.
3. Αἱ κρατικαὶ ἐπιχειρηματικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν Ἑλλάδα.

IV. Ἡ φορολογικὴ πολιτικὴ τοῦ Κράτους.

1. Ἔννοια καὶ δικαιολογητικὴ βᾶσις τῆς φορολογίας.
2. Σκοποὶ καὶ λειτουργίαι τῆς φορολογίας.
3. Αἱ βασικαὶ ἀρχαὶ τῆς φορολογίας.
4. Ἡ κατανομὴ τοῦ φορολογικοῦ βάρους ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς φορολογικῆς ἰκανότητος.
5. Ἡ σύνθεσις τοῦ φορολογικοῦ συστήματος.
6. Ἐπιδράσεις τῆς φορολογίας καὶ ἀντιδράσεις τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας.
7. Ἡ μεταβίβασις τοῦ φόρου καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἐπιπτώσεως.

V. Οί κατ' ιδίαν φόροι.

1. Ό φόρος του εισοδήματος.
2. Φόροι επί της περιουσίας.
3. Οί φόροι επί των δαπανών (έμμεσοι φόροι).
4. Ό γενικός φόρος καταναλώσεως.
5. Δασμοί εν γένει.
6. Φόροι επί της κυκλοφορίας.

VI. Η πιστωτική πολιτική του Κράτους.

1. Γενική θεωρία της Δημοσίας Πίστεως.
2. Η έκδοσις των δανείων.
3. Μορφαί δανείων.
4. Η απόσβεσις των δανείων.
5. Τρόποι μειώσεως του βάρους του δημοσίου χρέους.
6. Η δανειακή πολιτική των κυριωτέρων χωρών.

VII. Η Δημοσιονομική διοίκησις.

1. Δημοσιονομικόν Πρόγραμμα και Προϋπολογισμός.
2. Γενικαί άρχαί του προϋπολογισμού.
3. Κατάρτισις του προϋπολογισμού.
4. Έκτέλεσις του προϋπολογισμού.
5. Έλεγχος εκτελέσεως του προϋπολογισμού.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Εισαγωγικαί έννοιαι. — Περιεχόμενον της έπιστημονικής έρεύνης της κοινωνικής οικονομίας. — Κοινωνικοοικονομικά προβλήματα και αίτια γενέσεως αυτών. — Αντικείμενον της θεωρητικής οικονομικής και θέσις αυτής εν τῷ πλαισίῳ των οικονομικῶν έπιστημῶν. — Θεμελιώδεις έννοιαι εν τῇ πολιτικῇ οικονομίᾳ : οικονομικαί άξιαί, εργασία, κεφάλαιον, έδαφος, παραγωγή κλπ. — Ιστορική εξέλιξις της κοινωνικής οικονομίας : οικιακή παραγωγή, άγοραστική παραγωγή, έμπορικῇ παραγωγή, προκεφαλαιοκρατική και κεφαλαιοκρατική. — Μορφαί της κοινωνικοοικονομικής όργανώσεως (άτομιστική, κοινωνιστική κλπ.). — Διευθυνομένη ή προγραμματική οικονομία. — Ιστορική εξέλιξις της έπιστήμης της πολιτικής οικονομίας παρ' άλλοδαποῖς και εν Ελλάδι.

Παραγωγή, εργασία, κεφάλαιον, έδαφος. — Μέσα αντιμετωπίσεως των οικονομικῶν άναγκῶν εν τῇ κοινωνικῇ οικονομίᾳ. — Όργάνωσις και λειτουργία της παραγωγῆς. — Έργασία και είδη αυτής. — Ό καταμερισμός της εργασίας. — Η συνεργασία πρὸς παραγωγήν. — Η συγκέντρωσις της παραγω-

γῆς. — Τὰ οἰκονομικὰ φαινόμενα τῆς στενότητος ἐργασίας καὶ τῆς ἀνεργίας. — Τὸ ἔδαφος ὡς φορεὺς πρώτων ὑλῶν. — Τὸ ἔδαφος ὡς τόπος ἐγκαταστάσεως τῆς παραγωγῆς. — Τὸ κεφάλαιον. — Τὰ κίνητρα τῆς ἀποταμιεύσεως. — Οἱ συντελεσταὶ τῆς ἀποταμιεύσεως.

Γενικὴ θεωρία τῶν τιμῶν. — Ἡ ζήτησις οἰκονομικῶν ἀγαθῶν καὶ αἱ δαπάναι προμηθείας (τιμαὶ) αὐτῶν. — Οἰκονομικοὶ νόμοι συναφεῖς. — Σχηματισμὸς τῆς τιμῆς ἰσορροπίας ἢ ἐνιαίας τιμῆς. — Προσδιοριστικὰ αἷτια τῶν τιμῶν. — Μονοπώλια. — Ἡ διανομὴ τοῦ εἰσοδήματος. — Οἱ μισθωτοί. — Οἱ ἐργατικοὶ μισθοί. — Ἡ ἔγγειος πρόσοδος. — Ὁ τόκος καὶ τὰ προσδιοριστικὰ αὐτοῦ αἷτια. — Αἱ περὶ τόκου θεωρίαι. — Τὸ ἐπιχειρηματικὸν κέρδος.

Χρῆμα, πίστις καὶ νομοθετικὰ συστήματα. — Ἡ κυκλοφορία τῶν ἀγαθῶν. — Ἡ ἐσωτερικὴ ἀξία τοῦ χρήματος καὶ ἡ ἐξωτερικὴ αὐτοῦ ἀξία. — Ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν καὶ ἡ διεθνῆς συναλλαγὴ. — Ἡ πίστις ἐν τῇ κοινωνικῇ οἰκονομίᾳ. — Αἱ τράπεζαι καὶ τὰ εἶδη αὐτῶν. — Θεωρία τῶν νομισματικῶν συστημάτων. — Ὁ χρυσοῦς καὶ ὁ διμεταλλικὸς κανὼν. — Τὰ διευθυνόμενα νομισματικὰ συστήματα : τὸ τιμαριθμικὸν νόμισμα — τὸ νόμισμα σταθερᾶς κυκλοφορίας — τὸ σύστημα τῆς σταθερᾶς ἀξίας τοῦ χρήματος.

Ἡ κατανομὴ τῶν ἀγαθῶν. — Τὸ κρατοῦν σύστημα. — Οἱ σοσιαλιστικοὶ τρόποι. — Οἱ κεφαλαιούχοι εἰσοδηματῖαι. — Οἱ μισθωτοί. — Οἱ ἐπιχειρηματῖαι.

Αἱ οἰκονομικαὶ διακινῆσεις.

ΤΡΙΤΟΝ ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α'. ΚΥΚΛΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Δίκαιον τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων. — Εἰδικὸν μέρος τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου. — Τεχνικὴ τῆς Διοικήσεως.

Οἱ δημοσιούπαλληλικοὶ θεσμοὶ ἐν Ἑλλάδι. — Ἔννοια τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου. — Πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοί, διοικητικοὶ καὶ δικαστικοί, ἰσόβιοι, μόνιμοι, δόκιμοι, ἔκτακτοι, ἐπὶ θητεία, ἐπὶ συμβάσει. — Νομικὸς χαρακτήρ τῆς δημοσιούπαλληλικῆς σχέσεως. — Ἰδρυσις ταύτης (διορισμός). — Προσόντα, καλύματα. — Καθήκοντα καὶ περιορισμοί. — Δικαιώματα ὑλικά καὶ ἠθικά. — Εὐθῦναι ποινικά, ἀστικά, πειθαρχικά. — Πειθαρχικὸν δίκαιον ἐν γένει (οὐσιαστικὸν καὶ διαδικαστικόν). — Μεταβολαὶ τῆς ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως (προαγωγή, μετατάξεις κλπ.). — Ἡ μονιμότης τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. — Λύσις τῆς δημοσιούπαλληλικῆς σχέσεως. — Ἑρμηνεία καὶ ἀνάλυσις τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος.

Εἰδικὸν μέρος τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου. — Ἀστυνομία καὶ ἀντικείμενα ταύτης. — Δημοσία ἀσφάλεια. — Ἀγορανομία. — Νομοθετικὴ ρύθμισις τῆς δημοσίας ὑγιεινῆς. — Δημόσια κτήματα. — Δημόσια ἔργα. — Ὀδονομία. — Ἀπαλλοτριώσεις. — Ἐπιτάξεις. — Ἀποκατάστασις ἀκτημόνων. — Δημοσίαι ἐκπαιδεύσεις. — Ἐποπτεία τοῦ κράτους ἐπὶ τῆς ἰδιωτικῆς ἐκπαιδεύσεως. — Κοινωνικὴ πρόνοια. — Κρατικαὶ προμήθειαι. — Δασονομικὸν καὶ μεταλλευτικὸν δίκαιον. — Συγκοινωνία καὶ τηλεπικοινωνία. — Ὁργάνωσις τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ κλάδοι αὐτῆς.

Τεχνικὴ τῆς Διοικήσεως καὶ «δημοσία διοίκησις». — Τεχνικὴ ὁργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς διοικητικῆς μηχανῆς. — Κατάστρωσις σχεδίων ὁργανώσεως. — Ὁργάνωσις μεγάλων καὶ συνθέτων ὑπηρεσιῶν. — Ὁργάνωσις ὑπηρεσιῶν ἀπλῶν καὶ εἰς μικρὰ πλαίσια. — Ἀνάθεσις τῶν ὁμοειδῶν καθηκόντων εἰς τὴν αὐτὴν ὑπηρεσιακὴν μονάδα. — Τὸ ἔμφυχον ὑλικόν. — Τρόποι στρατολογίας αὐτοῦ. — Διορισμὸς ἢ ἐκλογή: Δοκιμασία πνευματικῆς ἱκανότητος κατὰ τὴν πρόσληψιν. — Εἰδικαὶ σχολαὶ προπαρασκευάζουσαι δημοσίους λειτουργοὺς ἢ μετεκπαιδεύσεις διαρκούσης τῆς ὑπηρεσίας: Συγχρονισμὸς ἐν τῇ λειτουργίᾳ δημοσίων ὑπηρεσιῶν (ἰδίᾳ οικονομικῶν) διὰ τῆς χρήσεως μηχανῶν. — Ὁ παράγων τῆς ἀκριβείας καὶ τῆς οικονομίας χρόνου. — Ἡ ἐπαφὴ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων μὲ τὸ κοινόν (δεοντολογικοὶ κανόνες). — Ὑπαλληλικὴ ἀγωγή. — Οἱ παράγοντες τῆς μεγίστης δυνατῆς ἀποδόσεως μὲ

ὕσον ἔνεστι ὀλιγάριθμον προσωπικόν. — Μόρφωσις τῶν προϊσταμένων ὑπηρεσιῶν, ἀποστολὴ καὶ καθήκοντα αὐτῶν. — Ἔργον συντονιστικὸν ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῆς διοικητικῆς μηχανῆς. — Κατανομὴ τῆς ἐργασίας. — Οἱ κατάλληλοι ἄνθρωποι εἰς τὰ κατάλληλα ἔργα. — Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑφισταμένων οὐχὶ ἀνώτερος τοῦ δεκτικοῦ συντονισμοῦ ἐκ μέρους προϊσταμένου τινός. — Ἐνδειγμένα ὄρια εἰδικεύσεως. — Ὁργάνωσις πολυετῶν σχεδίων ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῆς δημοσίας διοικήσεως. — Ἀποκέντρωσις εἰς τὰς διοικητικὰς ἐνεργείας καὶ τὰς συναφεῖς εὐθύνας. — Συντονισμὸς καὶ κατεύθυνσις ἐκ μέρους τῶν ἀνωτάτων ὑπαλλήλων. — Ὁμοιογένεια εἰς τὰς μεθόδους καὶ τὴν διαδικασίαν. — Γενικαὶ ἀρχαὶ διέπουνσαι γενικὴν ὀργανωτικὴν ἔρευναν ἐν τῇ δημοσίᾳ διοικήσει. — Προπαρασκευὴ (προκαταρκτικαὶ μελέται), ἐξεύρεσις, ταξινομήσις καὶ ἀνάλυσις στοιχείων, ὑποβολὴ καὶ υἱοθέτησις προτάσεων, παρακολούθησις τῆς ἐφαρμογῆς. — Διαγράμματα πορείας ἐνεργειῶν ἐν τῇ δημοσίᾳ διοικήσει. — Γενικοὶ κανόνες καὶ συμπεράσματα.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΝ

Εἰδικὸν Μέρος

Α'. Περὶ τῶν συμβατικῶν κανόνων. — Γενικὰ περὶ συνθηκῶν. — Συνομιλόγησις, ἱκανότης, ἐγκυρότης, σύνταξις, μονογράφησις, προσχώρησις, ἐπιφύλαξις, ἐπικύρωσις, μετατροπὴ, καταχώρησις. — Ἀποτελέσματα, ἐρμηνεῖα καὶ λήξις τῶν συνθηκῶν. — Σύγκρουσις πρὸς ἄλλους κανόνας.

Β'. Περὶ ὀργανώσεως τῆς διεθνούς κοινωνίας. — Ἱστορικὴ ἀνασκόπησις. Ἄμφικτιοναί, Ἰερὰ Συμμαχία, Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν. — Ὁργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν, ἀρχαί, σκοπός, ἀρμοδιότης, ὄργανα, λειτουργία. — Περιφερειακὴ ὀργάνωσις, Παναμερικανικὴ Ἐνωσις, Σοβιετικὸς συνασπισμὸς, Ἀραβικὸς σύνδεσμος, Βαλκανικὸν Σύμφωνον, Ἀτλαντικὴ Συμμαχία. — Εἰδικῶς Εὐρωπαϊκὴ Κοινότης, θεμελίωσις, κύρια χαρακτηριστικά, θεσμοί, ἀρμοδιότης καὶ νομικὴ αὐτῶν φύσις, σχέσεις μεταξύ τῶν διαφόρων διεθνῶν καὶ εὐρωπαϊκῶν ὀργανισμῶν.

Γ'. Περὶ εἰρητικοῦ διακανονισμοῦ τῶν διεθνῶν διαφορῶν. — Πολιτικὰ μέσα, Διπλωματικαὶ διαπραγματεύσεις, φιλικαὶ ἐνεργεῖαι, μεσολάβησις, διεθνεῖς ἔξεταστικαὶ ἐπιτροπεῖαι, συνδιαλλαγὴ, συστήματα τῆς Κ.Τ.Ε., τοῦ Ο.Η.Ε. καὶ τῶν περιφερειακῶν ὀργανώσεων. — Νομικὰ μέσα. — Διαιτησίας μορφαί, διαδικασία, ἀποτελέσματα, περιπτώσεις ἐφαρμογῆς. — Διεθνῆς Δικαιοσύνη, Διεθνὲς Δικαστήριον τῆς Χάγης, ὀργάνωσις, ἀρμοδιότης, ἐφαρμοστέον δίκαιον, καθήκοντα, διαδικασία, κῦρος τῶν ἀποφάσεων, νομολογία. — Διάφορα δικαστήρια.

Δ'. Περί διεθνοῦς ἀσφαλείας. — Ἐγγυήσεις, διμερεῖς, περιφερειακαί, γενικαί Κ.Τ.Ε. καὶ Ο.Η.Ε. — Κυρώσεις, διπλωματικά, οἰκονομικά, στρατιωτικά. — Συστήματα τῆς Κ.Τ.Ε., τοῦ Ο.Η.Ε. καὶ τῶν περιφερειακῶν ὀργανώσεων περὶ συλλογικῆς ἀσφαλείας.

Ε'. Περί παραιτήσεως ἀπὸ τῆς αὐτοδικίας. — Τὸ δικαίωμα προσφυγῆς εἰς τὸν πόλεμον, ἱστορικὴ ἐξέλιξις, θεωρία τῆς Ἐκκλησίας, περιορισμοὶ τοῦ θετικοῦ δικαίου. — Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, Σύμφωνον τῶν Παρισίων, περιφερειακὰ σύμφωνα. — Ὁργανισμὸς τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, κατάργησις τοῦ δικαίωματος, ἐξαιρέσεις τῆς νομίμου ἀμύνης καὶ στρατιωτικῶν κυρώσεων. — Περιφερειακὰ σύμφωνα, συλλογικὴ ἄμυνα, ἀντίποινα στρατιωτικῆς φύσεως. — Παραίτησις τοῦ πολέμου εἰς τὸ ἐσωτερικὸν δίκαιον. — Τὸ ἐγκλημα τοῦ ἐπιθετικοῦ πολέμου καὶ ἡ τιμωρία τῶν ἐνόχων (ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τῆς Νυρεμβέργης).

ΣΤ'. Περί διεθνοῦς προστασίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀναγνώρισεως τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν λαῶν. — 1) Ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸ διεθνὲς περιβάλλον, κανὼν καὶ ἐξαιρέσεις. Ἀπόλιδες, μειονότητες, ἐργαζόμενοι, συμβατικά περιπτώσεις. — Ὁ χάρτης τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ ἡ προστασία τοῦ ἀνθρώπου, Οἰκουμένη Διὰκήρυξις τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ Ο.Η.Ε., Εὐρωπαϊκὴ Σύμβασις τῆς Ρώμης, ἀρμοδιότης, ὄργανα, λειτουργία.

2) Τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν λαῶν. Ἱστορικὴ ἐξέλιξις καὶ φιλοσοφικὴ θεμελιώσις. Ἐφαρμογὴ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς νομιμότητος, τοῦ συστήματος τῆς ἰσορροπίας, τῶν φυσικῶν συνόρων καὶ τῆς ἐνότητος τῆς Πολιτείας. — Ἀναγνώρισις τῆς ἀρχῆς μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τοῦ χάρτου τῆς Εὐρώπης καὶ ὡς κανὼνος ἐξαιρετικοῦ δικαίου. — Δημοψηφίσματα καὶ περιπτώσεις ἐφαρμογῆς. — Διὰ τοῦ Χάρτου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, ἀναγνώρισις τῆς ἀρχῆς ὡς κανόνος γενικῶς ἀναγνωριζομένου, ἀρθρ. 1 καὶ 55, κεφάλαια XI καὶ XII. — Ἐρμηνεῖα τοῦ Χάρτου, ἀποφάσεις Γενικῆς Συνελεύσεως, εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς προστασίας τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. — Διεθνῆς πρακτικὴ ἀναγνώρισεως καὶ ἐφαρμογῆς τῆς αὐτοδιαθέσεως ἐνώπιον τοῦ Ο.Η.Ε., περιπτώσεις ἐν ἐκκρεμότητι. — Εἰδικῶς περὶ Κύπρου.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΝ

Γενικά. — Ὁρισμός, ἕκτασις, φύσις, πηγαί, γενικαὶ ἔννοιαι καὶ ἀρχαί.

Στοιχεῖα συγκροτήσεως νόμων. — Γενικά καὶ ἰδιαιτέρως ἐπὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου καὶ τῶν ἐνοχικῶν σχέσεων.

Ἰθαγένεια. — Κανόνες κτήσεως, ἀπωλείας καὶ ἀνακτήσεως.

Δίκαιον τῶν ἀλλοδαπῶν. — Νομικὴ θέσις καὶ δικαίωματα. — Δικαστικὴ προστασία. — Ἀπέλασις καὶ ἐκδοσις.

Διοικητικὸν Διεθνὲς Δίκαιον. — Γενικαὶ ἀρχαὶ καὶ συγκρούσεις νόμων.

ΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Ἐνοχικὸν Δίκαιον.

Ἐννοια τῆς ἐνοχῆς. — Διάφορα εἶδη ἐνοχῶν. — Παροχαὶ ὡς ἀντικείμενα τῶν ἐνοχῶν. — Ἀδυναμία παροχῆς καὶ ὑπερμερία τοῦ ὀφειλέτου. — Ὑπερμερία τοῦ δανειστοῦ. — Ἐννοια τοῦ διαφέροντος. — Ἐννοια τοῦ τόκου. — Ἐνοχαὶ ἐκ συμβάσεων. — Ἀρχαὶ ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων. — Συμβατικὴ ὑπαναχώρησις. — Ἀρραβῶν καὶ ποινικὴ ρήτρα. — Σύμβασις ὑπὲρ τρίτου καὶ εἰς βάρος τρίτου. — Ἀπόσβεσις τῶν ἐνοχῶν. — Ἐκχώρησις. — Ἀναδοχὴ χρέους. — Ἐνοχὴ εἰς ὀλόκληρον. — Δωρεά. — Πώλησις καὶ ἀνταλλαγὴ. — Μίσθωσις : διάφορα εἶδη μισθώσεως (μισθωσις πράγματος, μισθωσις ἀγροτικού κτήματος ἢ ἄλλου προσοδοφόρου ἀντικειμένου, ἐπίμαρτος ἀγροληψία, μισθωσις ἐργασίας, μισθωσις ἔργου). — Μεσιτεία. — Προκλήρυξις. — Ἐντολή. — Διοίκησις ἀλλοτρίων. — Ἐταιρεία. — Κοινωνία. — Δάνειον. — Χρησιδάνειον. — Παρακαταθήκη. — Ἐγγύησις, συμβιβασμός, ἀναγνώρισις χρέους. — Ἀνώνυμα χρεώγραφα. — Ἀδικιολόγητος πλουτισμός. — Ἀδικοπραξίαι. — Καταδολίεσις τῶν δανειστῶν.

Κληρονομικὸν Δίκαιον.

Κληρονομικὴ διαδοχὴ ἐν γένει. — Ἐννοια κληρονόμων. — Διαδοχὴ ἐκ διαθήκης. — Σύνταξις, ἀνάκλησις καὶ δημοσίευσις τῶν διαθηκῶν. — Περιεχόμενον τῆς διαθήκης. — Ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴ. — Δίκαιον τῶν ἀναγκαίων κληρονόμων. — Νόμιμος μοῖρα. — Κληῖσις εἰς τὴν κληρονομίαν. — Ἀποδοχὴ καὶ ἀποποίηση τῆς κληρονομίας. — Κτῆσις αὐτῆς. — Κληρονομικὴ ἀναξιοτήτης. — Σχολάζουσα κληρονομία. — Ἀγωγή περὶ κλήρου. — Σχέσις μεταξύ πλειόνων κληρονόμων. — Συνεισφορά. — Κληρονόμος ἐξ ἀπογραφῆς. — Δικαστικὴ ἐκκαθάρισις τῆς κληρονομίας. — Κληρονομικὸν καταπίστευμα. — Ἐκποίηση τῆς κληρονομίας. — Κληρονομητῆριον. — Κληροδοσίαι. — Τρόπος. — Ἐκτελεσταὶ διαθηκῶν. — Ἡ αἰτία θανάτου δωρεά.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ (ΣΤΟΙΧΕΙΑ)

Ὄργανισμός πολιτικῶν δικαστηρίων. — Διαδικασία. — Δικαιοδοσία καὶ ἀρμοδιότης δικαστηρίων. — Εἶδη ἀρμοδιότητος (καθ' ὕλην, κατὰ τόπον κλπ.). — Δωσιδικαίαι. — Ἀποφάσεις καὶ εἶδη αὐτῶν. — Ἀποδεικτικὰ μέσα. — Ἐνδिका μέσα. — Ἐκτέλεσις.

Β'. ΚΥΚΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ**ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ***I. Κράτος και Οικονομική Πολιτική.*

1. 'Η σύγχρονος επανάσταση και ή κοινωνική εύημερία.
2. Οί σκοποι του συγχρόνου Κράτους.

II. Βασικά προβλήματα Οικονομικής ανάπτυξεως.

1. 'Εννοια και διαδικασία τής οικονομικής ανάπτυξεως.
2. Τò πρόβλημα τής οικονομικής οργανώσεως και ό ρόλος τής οικονομικής επιστήμης.
3. 'Η στενότης τών αγαθών και αί διαζευκτικαί δυνατότητες παραγωγής.
4. 'Η άρχή τής ισορρόπου ανάπτυξεως και ή θεωρία του R. Nurkse.
5. Τò Δημογραφικόν πρόβλημα.
6. 'Η Γῆ ήμπορεί νά θρέψη τόν πληθυσμόν τής ; Αί απόψεις του Μάλθους και του Μάρξ.
7. Τò πρόβλημα του πληθυσμού εις την 'Ελλάδα.
8. 'Η πλήρης άπασχόλησις.
9. 'Η άδρανής αποταμίευσις και οικονομική άνισορροπία.

III. Προγραμματισμός και 'Εθνικοί λογαριασμοί.

1. 'Η άποστολή του οικονομικού προγραμματισμού.
2. 'Η διάδοσις, ή εξάπλωσις του προγραμματισμού.
3. Αί προϋποθέσεις εφαρμογής και επιτυχίας ένός οικονομικού προγράμματος.
4. Τύποι προγραμματισμού.
5. 'Ο προγραμματισμός εις την 'Ελλάδα.
6. Οί εθνικοί λογαριασμοί ή ή εθνική λογιστική.
7. 'Ο εθνικός προϋπολογισμός και ή τεχνική τής καταρτίσεώς του.
8. 'Η εκτίμησις τής εθνικής δαπάνης εις τόν εθνικόν προϋπολογισμόν.
9. 'Ο γραμμικός προγραμματισμός και τò σύστημα εισροών - εκροών (input - output).

*Π α ρ ά ρ τ η μ α Γ' . — Οί 'Εθνικοί λογαριασμοί εις την 'Ελλάδα.**IV. Κοινωνική Πολιτική.*

1. Βασικοί σκοποι τής κοινωνικής πολιτικής.
2. Σκοπός τής κοινωνικής ασφάλισεως ή εξασφάλισις μέσων συντηρήσεως.
3. Αί σύγχρονοι τάσεις ως πρòς τούς καλυπτομένους κινδύνους.
4. 'Ιατρική περίθαλψις και εθνική ύγεια.
5. 'Η λειτουργία αναδιανομής τής κοινωνικής ασφαλείας.

6. 'Η χρηματοδότησις τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως.
7. 'Η ἱστορικὴ ἐξέλιξις τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων ἐν Ἑλλάδι.
8. 'Η πολιτικὴ τῶν μισθῶν καὶ ἡ ἐξασφάλισις κατωτάτων ὀρίων.

V. Γενικαὶ κατευθύνσεις τῆς βιομηχανικῆς πολιτικῆς.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. Ἔννοια Ἐφρημοσμένης Πολιτικῆς Οἰκονομίας. — Ἀλληλεξάρτησις τιμμάτων.
2. Θέσις τῆς Ἀγροτικῆς Οἰκονομίας εἰς τὸ ἔθνικόν οἰκονομικόν πλαίσιον.
3. Συστήματα καλλιεργείας — ἑκτατικὴ καὶ ἑντατικὴ καλλιέργεια — νόμος τῆς φθινοῦσης ἀποδόσεως. Σύγχρονοι ἀντιλήψεις.
4. Μεγάλη καὶ μικρὰ ἰδιοκτησία.
5. Οἰκονομικὰ συστήματα ἐκμεταλλεύσεως.
6. Συνεταιρισμοὶ — Ἀναδασμὸς τῆς γῆς — Συνεταιριστικὴ πολιτικὴ.
7. Ἀγροτικὸν ζήτημα καὶ ἀποκατάστασις ἀκτημόνων ἐν Ἑλλάδι.
8. Ἀγροτικὴ πίστις — Ἀγροτικὴ ἀσφάλεια. — τὸ πρόβλημα τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν.
9. Ἐμπορία τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων — τὸ πρόβλημα τῶν τιμῶν — ἐπιδοτήσεις ἀγροτικῶν προϊόντων — ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ ἀγορὰ — ἐλαστικότης τῆς ζητήσεως. Προϋποθέσεις ἐξαγωγῆς. Ἡ ἀγροτικὴ πολιτικὴ ἐν τῷ πλαίσίῳ τῆς Ε.Ο.Κ.
10. Γεωργικὴ ἐκπαίδευσις.
11. Δασικὴ πολιτικὴ.
12. Κτηνοτροφικὴ πολιτικὴ.
13. Ἄλιεία — ἄλιευτικὴ πολιτικὴ.
14. Μεταλλευτικὴ πολιτικὴ.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Εἰσαγωγή. — Ὅρισμὸς δημοσίου λογιστικοῦ. — Διάκρισις δημοσιολογιστικοῦ ἀπὸ τοῦ δημοσιονομικοῦ συστήματος. — Διαίρεσις δημοσίου λογιστικοῦ. — Διάκρισις ἐλέγχου. — Κεντρικὰ καὶ περιφερειακὰ ὄργανα τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ. — Νομοθετήματα δημοσίου λογιστικοῦ.

Προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους. — Τρόπος καταρτίσεως προϋπολογισμοῦ. — Σχέσις κυβερνήσεως καὶ βουλῆς ἐν τῇ καταρτίσει καὶ ψηφίσει τοῦ προϋπολογισμοῦ. — Περιορισμοὶ ἑκατέρας τῶν ἐξουσιῶν τούτων. — Οἰκονομικὸν ἔτος καὶ χρῆσις.

Τὸ λογιστικὸν σύστημα τῆς Ἑλλάδος. — Βεβαίωσις ἐσόδων. — Εἴσπραξις ἐσόδων. — Ἀνάληψις ὑποχρεώσεων εἰς βάρος τοῦ δημοσίου. — Ἐκκαθάρισις

εξόδων και έντολή πληρωμής αύτων. — Προληπτικός έλεγχος επί των ένταλμάτων, ένασκούμενος υπό των παρέδρων ή επιτρόπων του Έλεγκτικού Συνεδρίου. — Άποστολή και έξόφλησις των χρηματικών ένταλμάτων από τους ταμίας. — Διάκρισις πληρωμών του δημοσίου. — Συμφωνία διά λογαριασμόν του δημοσίου.

Περί κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων. — Ύπηρεσία κρατικών προμηθειών. — Άρμοδιότης αύτης. — Τίνες προμήθειαι έξαιρούνται τής άρμοδιότητος τής ύπηρεσίας κρατικών προμηθειών ; — Τίνες είναι δεκτοί εις τους δημοσίους διαγωνισμούς και τίνες αποκλείονται ; — Τρόπος διεξαγωγής διαγωνισμών. — Περιεχόμενον διακηρύξεως. — Διεξαγωγή δημοπρασίας. — Συμφωνία προς έκτέλεσιν δημοσίων έργων.

Άπολογισμός και γενικός Ίσολογισμός. — Περί χρεών του δημοσίου. — Παραγραφή των χρεών του δημοσίου. — Όρισμός παραγραφής και δικαιολογικός λόγος τής βραχείας παραγραφής των κατά του δημοσίου άπαιτήσεων. — Διαφορά μεταξύ παραγραφής του λογιστικού νόμου και τής άποσβεστικής. — Άγωγαί κατά του δημοσίου, μή ύπαγόμεναι εις την πενταετή παραγραφήν. — Διακοπή και άναστολή τής παραγραφής. — Συμπλήρωσις τής παραγραφής. — Άποτελέσματα τής παραγραφής. — Παραγραφή των άγωγών των δημοσίων ύπαλλήλων και των στρατιωτικών. — Έναρξις παραγραφής. — Κατάσχεςις παρά τῷ δημοσίῳ. — Έκχώρησις των χρεών του δημοσίου.

Όργάνωσις τής Γεν. Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικού και οργανισμός Δημοσίων Ταμείων. — Άρμοδιότης των δημοσίων ταμείων. — Διάκρισις του προσωπικού τής ταμειακής ύπηρεσίας του Κράτους. — Έγγύησις διδομένη υπό των ταμιακών ύπολόγων. — Έπιμεληται κατασχέσεων.

Περί εισπράξεων και πληρωμών. — Λογιστικόν εισπράξεων και πληρωμών. — Περί συγκεντρώσεως των εισπράξεων και πληρωμών του δημοσίου παρά τῇ Τραπεζῇ τής Ελλάδος. — Πρωτόκολλον τής Γενεύης του 1927 και τρόπος εφαρμογής των σχετικών διατάξεων αυτού εις τὰ ταμεία. — Πράκτωρ τής Ελλάδος. — Είδικοι ταμιαί. — Όρισμός ειδικοῦ ταμίου. — Προξενικαί άρχαί. — Τελωνειακαί άρχαί. — Τηλεγραφικοί ύπάλληλοι κλπ.

Περί δημοσίων ύπολόγων. — Γενικαί διατάξεις άφορώσαι εις τους δημοσίους ύπολόγους έν γένει. — Έπιθεώρησις των δημοσίων ύπολόγων. — Έλλείμματα ύπολόγων.

Έλεγκτικόν Συνέδριον. — Άρμοδιότης Έλεγκτικού Συνεδρίου. — Συγκρότησις και διαίρεσις αυτού. — Έλεγχος έξόδων ένασκούμενος υπό του Συνεδρίου. — Παρακολούθησις δημοσίων έσόδων. — Έξέτασις άπολογισμού και γενικού ίσολογισμού. — Έπιτήρησις και έλεγχος δημοσίων ύπολόγων (μηνιαίοι και έτήσιοι λογαριασμοί). — Ένδικα μέσα κατ' άποφάσεων του Έλεγκτικού Συνεδρίου. — Λογαριασμοί ύπολόγων έξ ένταλμάτων προπληρωμής. —

Ευθύνη δημοσίων υπαλλήλων δια ζημίας επενεχθείσας υπ' αὐτῶν εἰς τὸ δημόσιον.

Περὶ δημοσιονομικοῦ δικαίου ἐν γένει καὶ φορολογικοῦ δικαίου. — Ποῖον τὸ ἀντικείμενον τοῦ δημοσιονομικοῦ δικαίου ἐν γένει καὶ τίνες οἱ κυριώτεροι κλάδοι αὐτοῦ. — Φορολογικὸν δίκαιον. — Φορολογικὰ συστήματα καὶ ἐξέλιξις αὐτῶν. — Εἰδικώτερον οἱ παράγοντες οἱ ἐπιδρῶντες ἐπὶ τὴν διαμόρφωσιν τῶν φορολογικῶν συστημάτων. — Τοπικὰ καὶ χρονικὰ ὅρια τῆς ἰσχύος τῶν φορολογικῶν νόμων. — Κανόνες νομικοὶ καὶ πολιτικοὶ διέποντες τὴν φορολογίαν. — Ὁ κανὼν τῆς νομιμότητος, τῆς ἰσότητος, τῆς βεβαιότητος καὶ τῆς καθολικότητος τοῦ φόρου.

Περιγραφή τοῦ ἐν Ἑλλάδι διαμορφωθέντος συστήματος φορολογίας. — Ὁ φόρος ἐπὶ τῆς ἐγγείου ἰδιοκτησίας. — Ὁ φόρος ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων. — Ἡ φορολογία ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν κινητῶν ἀξιῶν καὶ ἐπὶ τοῦ κινητοῦ πλοῦτου. — Ἡ φορολογία ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. — Ἡ φορολογία ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων τῆς προσωπικῆς ἐργασίας. — Ὁ φόρος ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ εἰσοδήματος. — Ὁ ἐνιαῖος φόρος τοῦ εἰσοδήματος (1955). — Φόροι ἐπὶ τῆς περιουσίας. — Ὁ φόρος τοῦ κεφαλαίου καὶ τῆς περιουσίας ἐν Ἑλλάδι. — Ὁ φόρος ἐπὶ τῶν κληρονομιῶν, δωρεῶν, προικῶν καὶ κερδῶν λαχείου. — Φορολογία ἐπὶ τοῦ αὐτομάτου ὑπερτιμήματος ἀκινήτων καὶ ἐπὶ τῆς μεταβιβάσεως αὐτῶν. — Τὰ τέλη χαρτοσήμου εἰδικώτερον (καὶ κυρίως ταῦτα ὡς φόρος ἐπὶ τῶν συναλλαγῶν). — Εἰδικοὶ φόροι καταναλώσεως (εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, εἰδῶν εὐρείας χρήσεως καὶ περιορισμένης ἀποδόσεως). — Γενικοὶ φόροι καταναλώσεως καὶ εἰδικώτερον ὁ φόρος κύκλου ἐργασιῶν.

Τὸ διοικητικὸν στάδιον τῆς φορολογικῆς ἐνοχῆς. — Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου. — Ὁ συμβιβασμὸς ἐπὶ φορολογικῶν διαφορῶν. — Αἱ φορολογικαὶ ποιναί.

Φορολογικὰ δικαστήρια καὶ φορολογικαὶ διαφοραί. — Φύσις καὶ κατηγορίαι τῶν φορολογικῶν διαφορῶν. — Ἱστορία τῶν φορολογικῶν δικαστηρίων ἐν Ἑλλάδι. — Καθεστῶς τοῦ Συντάγματος τοῦ 1952. — Εἰδικὰ φορολογικὰ δικαστήρια, σύνθεσις καὶ ἀρμοδιότης αὐτῶν.

Γ'. ΚΥΚΛΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ἡ τελικὴ Πράξις τοῦ Συνεδρίου τῆς Βιέννης (1815). — Ἱερὰ Συμμαχία καὶ Πενταρχία. — Καθεστῶς τῶν Ἰονίων Νήσων. — Ἀντίδρασις κατὰ τοῦ ἔργου τῆς Βιέννης καὶ τοῦ συστήματος τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας. — Διεθνεῖς συν-

διασκέψεις καὶ προκήρυξεις τοῦ Προέδρου Μονρού. — Ἑλληνικὴ Ἀνεξαρτησία, διεθνεῖς πράξεις ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῆς Ἐπαναστάσεως μέχρι τῆς ἀναγνώσεως τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ κράτους (1832). — Ἐπαναστάσεις τοῦ 1830 καὶ ἀνεξαρτησία τοῦ Βελγίου. — Κρίσις εἰς τὴν Ἀνατολὴν (1832-1841). — Ἀνταγωνισμὸς τῶν Μεγάλων Δυνάμεων (1841-1848). — Ἐπεισόδιον Πασιφικο. — Εὐρωπαϊκὴ κρίσις τοῦ 1848, ἐπαναστάσεις καὶ καταστολή. — Κριμαϊκὸς πόλεμος, ἐπέμβασις εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ Συνέδριον τῶν Παρισίων τοῦ 1856. — Ἰδρυσις τοῦ Βασιλείου τῆς Ἰταλίας (1861). — Γεγονότα εἰς τὰ Βαλκάνια μέχρι τοῦ 1868. — Ἀποικιακὴ πολιτικὴ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων. — Αὐστροπρωσσοικὸς πόλεμος καὶ διάλυσις τῆς Γερμανικῆς Συμπολιτείας (1866). — Πρωσσογαλλικὸς πόλεμος καὶ ἴδρυσις τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας (1871). — Ρωσοτουρκικὸς πόλεμος, συνθήκη τοῦ Ἁγίου Στεφάνου καὶ Συνέδριον τοῦ Βερολίνου (1878). — Σχηματισμὸς τῆς Τριπλῆς Συμμαχίας καὶ Ρωσογαλλικὴ συμμαχία (1879-1893). — Κρητικὸν ζήτημα καὶ ἑλληνοτουρκικὸς πόλεμος τοῦ 1897. — Ἀποικιακὴ πολιτικὴ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, Μαροκκινὸν ζήτημα καὶ ἀγγλογαλλικὴ συνεννόησις τοῦ 1904. — Ἀνατολικὸν ζήτημα, Ἰταλοτουρκικὸς πόλεμος καὶ βάλκανικοὶ πόλεμοι 1912-1913. — Πρῶτος παγκόσμιος πόλεμος, ἀντίθετοι συνασπισμοί, συμμαχίαι καὶ ἐπέμβασις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. — Ρωσικὴ ἐπανάστασις. — Συνθήκαι Εἰρήνης καὶ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν. — Ἡ Ἑλλάς καὶ αἱ συνθήκαι τῶν Σεβρών καὶ τῆς Λωζάννης. — Περίοδος κατευνασμοῦ καὶ προσπάθειαι ἐμπειδώσεως τῆς Εἰρήνης. — Φασισμὸς καὶ ἐθνικοσοσιαλισμὸς, ἄξων Βερολίνου-Ρώμης. — Κρίσις τῆς ἀσφαλείας τῶν κρατῶν, κατάκτησις τῆς Αἰθιοπίας, ἐμφύλιος πόλεμος εἰς Ἰσπανίαν, προσάρτησις τῆς Αὐστρίας, ζήτημα Τσεχοσλοβακίας καὶ αἱ συμφωνίαι τοῦ Μονάχου. — Ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ ἐξωτερικὴ αὐτῆς πολιτικὴ εἰς τὰς παραμονὰς τῆς κηρύξεως τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου. — Ἡ ἰταλικὴ ἐπίθεσις καὶ ἡ γερμανικὴ ἐπέμβασις, ἡ θρυλικὴ ἄμυνα καὶ ἡ μεγαλειώδης ἀντίστασις κατὰ τῶν κατακτήσεων. — Αἱ συνθήκαι τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἡ νέα διάρθρωσις τῆς παγκοσμίου κοινότητος.

Δ'. ΚΥΚΛΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

1. Ἐγκληματολογία. Τόμος Α'.

α) «Τὰ Γενικὰ καὶ Ἀτομικὰ αἷτια τῶν ἐγκλημάτων» — *Εἰσαγωγή*. — Ἡ ἐμφάνισις καὶ ἡ ἀνέλιξις τῶν ἐνοπιῶν τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς ποινῆς. — Αἱ περὶ ἐγκλήματος καὶ ποινῆς διϊστάμεναι θεωρίαι. — Γένεσις τῆς Ἐγκληματολογίας καὶ ἀνασκόπησις τῶν κυρίων αὐτῆς θεμάτων. — Ἡ Ἐγκληματολογικὴ Στατιστικὴ.

β) Τὰ γενικά αἷτια τῶν ἐγκλημάτων.— Ἡ ὥρα τοῦ ἔτους καὶ τὸ κλίμα — Τόπος τῆς τελέσεως τοῦ ἐγκλήματος — Ἡ φυλὴ — Ἡ θρησκεία — Πόλις καὶ ὑπαίθριος χώρα — Τὸ ἐπάγγελμα — Τὸ οἰνόπνευμα — Τὰ ναρκωτικά — Ὁ ἔταιρισμός — Ἄσεμνος τέχνη καὶ λογοτεχνία — Τυχρὰ παιγνίδια — Ἡ δεισιδαιμονία — Ὁχλοκρατία — Ἐπίδρασις τῶν οικονομικῶν ὄρων ἐπὶ τὴν ἐγκληματικότητα — Ἡ ἐπίδρασις τοῦ πολέμου ἐπὶ τὴν ἐγκληματικότητα.

γ) Τὰ ἀτομικά αἷτια τῶν ἐγκλημάτων.— Ἡ ἀγωγή καὶ ἡ καταγωγή — Παιδεία — Ἡλικία — Φῦλον — Οἰκογενειακὴ κατάσταση — Αἱ σωματικαὶ ἰδιότητες τῶν ἐγκληματιῶν — Αἱ ψυχικαὶ ἰδιότητες τῶν ἐγκληματιῶν — Ἡ ὀλιγοφροσύνη — Αἱ ψυχικαὶ ἀνωμαλίαι — Αἱ ψυχικαὶ νόσοι — Ἡ στέρωσις καὶ ὁ εὐνοχισμὸς πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἐγκλημάτων.

δ) Αἱ διάφοροι κατηγορίαι τῶν ἐγκλημάτων. — Ποινικὴ εὐθύνη.

Ἐπίμετρον. — Ἀνασκόπησις τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐγκληματικότητος.

2. Σωφρονιστικὴ.

α) Ἱστορία τῶν στεροητικῶν τῆς ἐλευθερίας ποινῶν. — Ἡ Σωφρονιστικὴ ἐπιστήμη — Ἡ θεωρία τῆς ποινῆς καὶ τῶν μέτρων ἀσφαλείας.

β) Αἱ ποιναὶ καὶ τὰ μέτρα ἀσφαλείας.— Ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου — Ἡ μαστιγώσις — Ἡ ποινὴ εἰς χρῆμα — Αἱ στεροητικαὶ τῆς ἐλευθερίας ποιναὶ — Αἱ παρεπόμεναι ποιναὶ — Μέτρα ἀσφαλείας μὴ ἐγκείμενα ἐν τῇ στερήσει τῆς ἐλευθερίας.

γ) Ὁ διὰ καθείρξεως σωφρονισμός. — Ἡ ἔκτισις τῆς ποινῆς ὡς ἔνομος σχέσις δημοσίου δικαίου. — Ἡ ὀργάνωσις τῶν σωφρονιστηρίων — Σωφρονιστικὴ Στατιστικὴ — Ἡ ψυχολογία τοῦ κρατουμένου — Τὰ σωφρονιστικὰ συστήματα — Ἡ ἀόριστος καταδίκη — Τὰ ἀγροτικά σωφρονιστήρια — Αἱ ἀνακριτικαὶ φυλακαὶ — Αἱ στρατιωτικαὶ φυλακαὶ — Ὑγιεινὴ καὶ τάξις ἐν τῶν σωφρονιστηρίῳ — Ἡ ἐν τῶν σωφρονιστηρίῳ ἐργασία — Ἀγωγή καὶ μόρφωσις τῶν καταδικῶν.

δ) Ὁ ἐν ἐλευθερίᾳ σωφρονισμός.— Ἡ ὑφ' ὄρον ἀπόλυσις — Ἡ ὑφ' ὄρον ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς — Ἡ προστασία τῶν καταδικῶν — Ἡ ἀποκατάστασις τοῦ καταδικῶν — Χάρις καὶ ἀμνηστία.

ε) Αἱ εἰδικαὶ κατηγορίαι τῶν ἐγκληματιῶν καὶ ἡ σωφρονιστικὴ μεταχείρισις αὐτῶν. — Οἱ ἀκαταλόγιστοι καὶ οἱ ἡλαττωμένοι καταλογισμοῦ — Οἱ καθ' ἕξιν καὶ καθ' ἐπάγγελμα — Ἡ ἐξορία εἰς ἀποικίαν — Οἱ φυγόπονοι ἀλλῆται — Οἱ οἰνόφυγες καὶ τοξικομανεῖς — Οἱ ἀνήλικοι ἐγκληματῆται.

3. Μελέται ἐκ τοῦ Δικαίου τῶν Ἀνηλίκων.

Εἰσηγητικὴ ἐκθεσις ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ἑσπερινῆς Σχολῆς ἐπιμελητῶν ἀνηλίκων — Μεταχειρίσις τῶν ἀνηλίκων παρὰ τοῖς ἀντιστοίχοις δι' αὐτοὺς

καταστήμασι — Ἐπὶ τῆς προλειάνσεως τοῦ ἐδάφους πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περὶ δικαστηρίων ἀνηλίκων — Περὶ παιδικῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων — Γενικὴ ἐπισκόπησις τοῦ προβλήματος τῆς ἐν τῇ φυλακῇ ἀνηλίκων διδασκαλίας — Ἰσχύσασα Νομοθεσία περὶ δικῶν ἀνηλίκων ἐγκληματιῶν — Περὶ τοῦ οἰκογενειακοῦ συστήματος ἐν τῇ σωφρονιστικῇ ἐκτελέσει — Τὸ παραστράτημα τῶν παιδιῶν ἐν Ἑλλάδι — Ἐπὶ τῆς ειδικότητος τῶν δικαστηρίων ἀνηλίκων — Περὶ τοῦ ἔργου καὶ τοῦ πνεύματος τῆς σωφρονιστικῆς ἀγωγῆς — Ἐπὶ τοῦ νέου Ποινικοῦ Δικαίου Ἀνηλίκων — Περὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἀνηλίκων ἐγκληματιῶν ἐπιβαλλομένων θεραπευτικῶν μέτρων — Ἴδρυσις σταθμοῦ «Πρώτων κοινωνικῶν βοηθειῶν» — Συμβολὴ εἰς τὴν συμπαράστασιν τῆς Κοινωνίας εἰς τὸ ἔργον τῶν δικαστηρίων ἀνηλίκων — Ἀνήλικοι καὶ ποινικὸν Δίκαιον — Πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα τῶν Ἰδρυμάτων διὰ τοὺς ὑποτρόφους — Δράματα παιδιῶν εἰσαγομένων ἐντὸς Ἰδρυμάτων καὶ ἡ ἀντιμετώπισίς των ὑπὸ τὸ φῶς τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης — Κριτικὴ καὶ αἰτήματα ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ Δικαίου Ἀνηλίκων — Οἱ κίνδυνοι τοῦ Κινηματογράφου διὰ τὴν νεότητα.

ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α'. ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Α'. Ἡ Ἐπιστήμη τῶν Διεθνῶν Σχέσεων αὐτὴ καθ' ἑαυτήν.

Μεθοδολογικά προβλήματα.—Ἱστορική διαμόρφωσις τῆς Ἐπιστήμης τῶν Διεθνῶν Σχέσεων. Αἱ διατυπωθεῖσαι θεωρίαι. — Εἰδικὸς χαρακτήρ τῆς Ἐπιστήμης τῶν Διεθνῶν Σχέσεων. — Ἰδιομορφία αὐτῆς ἔναντι τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ἔναντι τῆς διπλωματικῆς ἱστορίας, ἔναντι τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς. — Οἱ παράγοντες τοῦ διεθνοῦς βίου. — Ἡ πολιτεία ἐν τῷ διεθνεί βίῳ. — Πρῶβολή καὶ ἔξαρσις τῆς κρατικῆς κυριαρχίας. — Διεθνῆς σημασία τοῦ ἐσωτερικοῦ πολιτεύματος καὶ ἐπιπτώσεις τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς. — Ἐθνικὸν συναίσθημα καὶ ἔθνικισμός. — Ἡ τεχνικὴ τῶν διεθνῶν σχέσεων. — Αἱ διπλωματικαὶ μέθοδοι. — Αἱ νομικαὶ μέθοδοι (συμβατικαὶ καὶ δικαστικαὶ). — Αἱ θεσμικαὶ μέθοδοι (διὰ τῶν διεθνῶν Ὄργανισμῶν). — Ἡ διαμόρφωσις τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῶν κρατῶν. — Ἡ δημοσία γνώμη. — Πολιτικοὶ καὶ ἰδεολογικοὶ παράγοντες. — Ὁ προσωπικὸς παράγων. — Οἰκονομικοὶ παράγοντες. — Δημογραφικοὶ παράγοντες. — Ἱστορικοὶ παράγοντες. — Στρατηγικὰ καὶ τεχνικὰ μέσα χρησιμοποιοῦμενα ὑπὸ τῶν κρατῶν κατὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ἐξωτερικῆς τῶν πολιτικῆς. — Ἡ πολιτικὴ τῶν συμμαχιῶν. — Ἡ πολιτικὴ τῆς διπλωματικῆς ἀπομονώσεως τρίτου κράτους. — Ὁ ψυχολογικὸς πόλεμος. — Ὁ οἰκονομικὸς πόλεμος. — Ὁ πόλεμος ἐν στενῇ ἐννοίᾳ. — Ἡ πολιτικὴ ἰσχὺς τῶν Μεγάλων Δυνάμεων. — Φύσις τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ. — Ἡ ἡγεμονικὴ συμμαχία. — Ἡ νομιζομένη ὁμοσπονδιακὴ συμμαχία. — Αἱ σφαῖραι ἐπιρροῆς. — Ὁ ζωτικὸς χῶρος. — Ἡ ἀποικιακὴ ἐπέκτασις. — Ὁ νεοαποικιακὸς ἐπεκτατισμός. — Ἡ πολιτικὴ ἀντιστάσεως τῶν μικρῶν κρατῶν. — Ἡ οὐδετερότης. — Ἡ διηνεκῆς οὐδετερότης. — Ἡ «ἀδέσμευτος» ἐξωτερικὴ πολιτικὴ. — Ἡ ἀποδοχὴ «ἐγγυήσεως». — Ἡ ἀποδοχὴ «κηδεμονίας» (ἄνισος συμμαχία). — Ἡ πολιτικὴ τῶν συμμαχιῶν ἐπὶ ἴσοις ὅροις (ὁμοσπονδιακὴ ἔνωσις γησίου τύπου). — Ἡ πολιτικὴ τῆς ἐντάξεως εἰς διεθνή Ὄργανισμὸν ἐπιδιώκοντα τὴν συλλογικὴν ἀσφάλειαν. — Παλαιαὶ καὶ νέα μέθοδοι διασφαλίσεως τῆς εἰρήνης. — Ἡ ἐπιβολὴ ἰσχύος. — Τὸ δόγμα τοῦ ἰσοζυγίου τῶν δυνάμεων. — Ἡ «διπόλωσις». — Ἡ διὰ τῶν διεθνῶν Ὄργανισμῶν ἐπίλυσις τῆ διευθέτησις τῶν διεθνῶν διαφορῶν.

Β'. Ἡ ἑλληνικὴ ἀνεξαρτησία. Περιεχόμενον καὶ ἐξέλιξις αὐτῆς ἀπὸ τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς.

1) Κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἀρχαιότητα : ΣΤ'—Γ' αἰὼν π.Χ., 2) Κατὰ τὴν Ρωμαϊκὴν περίοδον, 3) Κατὰ τὴν Βυζαντινὴν περίοδον, 4) Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνεξαρτησία ὡς αἶτημα κατὰ τὴν προεπαναστατικὴν περίοδον, 5) Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνεξαρτησία καὶ τὸ Πρωτόκολλον τοῦ Λονδίνου τοῦ 1830, 6) Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνεξαρτησία κατὰ τὸν ΙΘ' καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Κ' αἰῶνος. Αἱ ἐπεμβάσεις τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, 7) Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνεξαρτησία καὶ ἡ συνθήκη τῶν Σεβρῶν τοῦ 1920, 8) Ἡ περίοδος τοῦ Μεσοπολέμου, 9) Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνεξαρτησία καὶ αἱ ἀπόδημοι Ἑλληνικαὶ Κυβερνήσεις τῶν ἐτῶν 1941—1944, 10) Ὁ ρόλος τῆς Μεγάλης Βρετανίας εἰς τὰ ἐσωτερικὰ ἑλληνικὰ πράγματα κατὰ τὰ ἔτη 1944—1947, 11) Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνεξαρτησία καὶ τὸ δόγμα Τρούμαν, 12) Ἡ Ἑλληνικὴ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Α'. Γενικὴ Θεωρία τῶν Διεθνῶν Ὄργανισμῶν. Ἔννοια, ἱστορικὴ ἐξέλιξις, διαίρεσις, φύσις καὶ στοιχεῖα καὶ ὀργανωτικὴ διάρθρωσις τῶν Διεθνῶν Ὄργανισμῶν.

Β'. Οἰκονομικοὶ Διεθνεῖς Ὄργανισμοί. Ἡ Κ.τ.Ε., ὁ Ο.Η.Ε., ἡ Κοινὸ-πολιτεία.

Γ'. Τοπικοὶ ἢ Περιφερειακοὶ Ὄργανισμοί.

α') Ἡ Ἀμερικανικὴ Ἡπειρος. Ἡ ὀργάνωσις τῶν Ἀμερικανικῶν Κρατῶν.

β') Ἡ Εὐρώπη. 1) Διακρατικοὶ Εὐρωπαϊκοὶ Ὄργανισμοί, Εὐρωπαϊκοὶ Ὄργανισμοὶ οἰκονομικῆς συνεργασίας Εὐρωπαϊκοὶ Ὄργανισμοὶ πολιτικῆς φύσεως, Εὐρωπαϊκοὶ Ὄργανισμοὶ στρατιωτικο-πολιτικοῦ περιεχομένου (Ὄργανισμὸς Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου καὶ Σύμφωνον ἀμοιβαίας βοηθείας μεταξύ Σοβιετικῆς Ἐνώσεως καὶ Λαϊκῶν Δημοκρατιῶν). 2) Ὑπερ-εθνικοὶ Εὐρωπαϊκοὶ Ὄργανισμοί. Αἱ Εὐρωπαϊκαὶ Κοινότητες. Ἡ Κοινπραξία ἀνθρακος καὶ χάλυβος. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἀτομικὴ Κοινότης (EURATOM). Ἡ ὀργανωτικὴ διάρθρωσις, αἱ ἐξουσίαι καὶ τὸ ἔργον τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων. Ἀπόπειραι συμπήξεως Πολιτικῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος.

γ) Αί άλλαι "Ηπειροί. 'Ο 'Αραβικός Σύνδεσμος. — 'Ο 'Οργανισμός τῆς Συνθήκης τῆς Βαγδάτης. — Οἱ 'Οργανισμοὶ τοῦ Συμφώνου βοήθειας τοῦ Εἰρηνικοῦ καὶ ἡ 'Αφρική.

Δ'. *'Η οικονομική καὶ ἡ τεχνική βοήθεια. Τὸ διεθνὲς ἐμπόριον.*

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

Κε φ. Α'. — *Θεμελίωσις καὶ ἱστορική εξέλιξις.*

- 1) 'Ο ἄνθρωπος καὶ τὸ "Εθνος.
- 2) 'Η ἀρχὴ τῶν ἐθνοτήτων καὶ τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως.
- 3) Νομικὰ ἀξιώματα καὶ πολιτικαὶ ἀρχαὶ κατὰ τῆς αὐτοδιαθέσεως.
- 4) Αἱ κατ' ἐξάίρεσιν ἐφαρμογαὶ τῆς ἀρχῆς κατὰ παρέκκλισιν τῆς νομιμότητος.

Κε φ. Β'. — *Τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως ὡς ἐξαιρετικὸς κανὼν.*

- 1) 'Αναγνώρισις ὡς ἀρχὴ διεθνοῦς πολιτικῆς.
- 2) 'Ὡς κανόνος ἐξαιρετικοῦ δικαίου.
- 3) 'Εφαρμογὴ καὶ ἐρμηνεία κατὰ τὴν νομολογίαν τῆς Κ.τ.Ε. Νομικὴ φύσις.
- 4) Θεσμοὶ ἐκ τῆς μερικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ κανόνος (ἐπιλογή, προστασία μειονοτήτων, ἀνταλλαγὴ πληθυσμῶν, διεθνεῖς ἐντολαί).
- 5) Δημοψήφισμα.

Κε φ. Γ'. — *Τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως ὡς γενικὸς κανὼν.*

- 1) Αἱ διατάξεις τοῦ χάρτου τοῦ Ο.Η.Ε. καὶ ἡ νομικὴ αὐτῶν ἀξία.
- 2) 'Η ἐρμηνεία τῶν διατάξεων κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν ὑπὸ ὀργάνων τοῦ Ο.Η.Ε.
- 3) Σύγκρουσις τοῦ δικαίωματος τούτου μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς ἱερότητος τῶν συνθηκῶν καὶ τῆς ἀποκλειστικῆς ἀρμοδιότητος τῶν κρατῶν. 'Αντίκρουσις.

Κε φ. Δ'. — *Διεθνῆς πρακτικὴ τοῦ Ο.Η.Ε.*

- 1) 'Αναγνώρισις ἀνεξαρτησίας κρατῶν ἐντὸς τοῦ Ο.Η.Ε., διὰ τοῦ Ο.Η.Ε., τῇ ἐπεμβάσει τοῦ Ο.Η.Ε.
- 2) 'Εξελίξεις τοῦ ἀποικιακοῦ καθεστῶτος (ἐνσωμάτωσις, ὁμοσπονδιακὴ ἑνωσις, ἰδιόρρυθμος αὐτοκυβέρνησις).
- 3) Τὸ Κυπριακὸν (εἰς τὰ πλαίσια τοῦ Ο.Η.Ε., αἱ συμφωνίαι Ζυρίχης - Λονδίνου, τὸ Σύνταγμα, ἡ ἀναθεώρησις τῶν διεθνῶν συνθηκῶν καὶ τοῦ Συντάγματος).

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΑΥΤΗΣ

Κ ε φ. Α'.—Θεμελίωσις τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος.

- 1) Κοινότης καταγωγῆς καὶ ἱστορικῆς ἐξελίξεως.
- 2) Κοινότης πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν θεσμῶν.
- 3) Κρίσις τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος.
- 4) Δεδομένα ὀδηγοῦντα εἰς τὴν ἐνότητα.

Κ ε φ. Β'.—Κοινωνιολογικὴ ἔρευνα.

- 1) Θέσις τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ προβλήματος. Μέθοδοι ἐρεύνης.
- 2) Κοινωνία πολιτικά καὶ μὴ πολιτικά.
- 3) Ἡ διεθνῆς κοινωνία καὶ τὰ χαρακτηριστικά αὐτῆς.
- 4) Ἡ Εὐρωπαϊκὴ κοινότης καὶ ἡ φύσις αὐτῆς.

Κ ε φ. Γ'.—Κυριώτεροι σταθμοὶ πρὸς τὴν ἐνότητα.

- 1) Μορφαὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ὀργανώσεων καὶ θεσμῶν :
  - α) Κλασσικοῦ τύπου (οἰκονομικὴ συνεργασία, Μπενελούξ, Βαλκανικὸν σύμφωνον, Συμβούλιον Σκανδιναυῶν, Ἐνωσις τῶν ἑπτά),
  - β) Μικτοῦ τύπου (Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης, Δυτικὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις),
  - γ) Ἰδιορρυθμοῦ τύπου — Ὑπερκρατικῆς μορφῆς (Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης, Κοινότης Ἀνθρακος καὶ Χάλυβος, Κοινότης Ἀτομικῆς Ἐνεργείας). Νομικὴ φύσις.
- 2) Σύνδεσις (δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, μορφαί, περιπτώσεις ἐφαρμογῆς). Σύνδεσις τῆς Ἑλλάδος.
- 3) Σύνδεσις μὲ διαφόρους ὀργανισμούς, διεθνεῖς καὶ Εὐρωπαϊκοὺς καὶ ἀποτελέσματα αὐτῶν.

Κ ε φ. Δ'.—Πολιτικὴ Κοινότης.

- 1) Σχέδιον κοινῆς Εὐρωπαϊκοῦ στρατοῦ καὶ Εὐρωπαϊκῆς Πολιτικῆς Κοινότητος 1953 (χαρακτηριστικά, ἀρμοδιότητες καὶ ὄργανα).
- 2) Σχέδιον Fouchet — Ἐνωσις Κρατῶν (χαρακτηριστικά, ἀρμοδιότητες, ὄργανα).
- 3) Ἐνδιάμεσοι μορφαὶ πολιτικῆς συνεργασίας.
- 4) Κρίσις ἐσωτερικῆ, κρίσις ἐξωτερικῆ ὡς πρὸς τὰ Εὐρωπαϊκὰ Κράτη καὶ ἐξωευρωπαϊκά.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

1. Ἱστορία. Οἰκονομικὴ συγκρότησις καὶ μορφαὶ Ἰδιωτικῆς Ἀσφαλίσεως.
2. Στοιχεῖα Δικαίου πιστωτικῶν τίτλων καὶ περὶ τοῦ ρόλου αὐτῶν εἰς τὴν σύγχρονον οἰκονομικὴν ζωὴν.

3. Στοιχεῖα Δικαίου ἑταιρειῶν καὶ αἱ σύγχρονοι ἐξελίξεις τῶν μορφῶν οἰκονομικῶν ἐχμεταλλεύσεων ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ δικαίου τῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας.
4. Τὸ Ἐμπορικὸν Δίκαιον ὡς Οἰκονομικὸν Δίκαιον καὶ αἱ πρὸς τὸ Δημόσιον Δίκαιον σχέσεις του.
5. Κοινωνικὸν Δίκαιον καὶ Κοινωνικὴ Πολιτικὴ.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Β'. ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΙΔΙΩΤΙΚΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ ΤΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ

Κ ε φ. Α'. — Γενικά καὶ κτήσεις περὶ ἰθαγενείας.

- α) Ἔννοια καὶ φύσις τῆς ἰθαγενείας.
- β) Τρόποι κτήσεως (γέννησις, νομιμοποιήσις, ἀναγνώρισις, γάμος, ἀναγνώρισις ὁμογενῶν τῆς ἀλλοδαπῆς, πολιτογράφησις καὶ κατάταξις εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις).
- γ) Ἀπώλεια τῆς ἰθαγενείας (κτήσεις ἀλλοδαπῆς, ἀποβολή, γάμος, λύσις τοῦ γάμου, νομιμοποιήσις ἢ ἀναγνώρισις, ἐγκατάλειψις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους, ἔκπτωσις).
- δ) Ἀνάκτησις τῆς ἰθαγενείας (ἀποβολή λόγω κτήσεως ἀλλοδαπῆς, γάμος, λύσις τοῦ γάμου καὶ εἰδικὴ ἀνάκτησις ὑπὸ ὁμογενῶν).
- ε) Ἀρμοδιότης ἐπὶ θεμάτων ἰθαγενείας.

Κ ε φ. Β'. — Νομικὴ κατάσταση τῶν ἀλλοδαπῶν.

- α) Ἐξίσωσις μεταξὺ ἀλλοδαπῶν καὶ ἡμεδαπῶν. Ἐξαιρέσεις. Συμβατικὸν Δίκαιον.
- β) Ἐγκατάστασις, προστασία καὶ κίνησις τῶν ἀλλοδαπῶν ἐν Ἑλλάδι.
- γ) Νομικὰ πρόσωπα ἀλλοδαπὰ (Θεωρίαι, Ἀστικὸς Κώδιξ, Νομολογίαι).

- δ) Περὶ Ἱθαγενείας τῶν Νομικῶν Προσώπων.
 ε) Ἡ θεωρία τοῦ ἐλέγχου.
 στ) Ἀναγνώρισις καὶ νομικὴ κατάστασις τῶν ἀλλοδαπῶν Νομικῶν Προσώπων.

Κ ε φ. Γ'. — Διεθνεῖς δικαιοδοσίαι.

- α) Ἐννοια καὶ ὄρια τῆς διεθνούς δικαιοδοσίας (συστήματα, ἐξαιρέσεις).
 β) Διεθνὴς δικαιοδοσία τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων (θεωρίαι τῆς διακρίσεως καὶ τῆς πλήρους ἐξισώσεως ἡμεδαπῶν πρὸς ἀλλοδαπούς).
 γ) Διεθνὴς δικαιοδοσία λόγῳ εἰδικῶν δωσιδικιῶν.
 δ) Ἐκτέλεσις ἀλλοδαπῶν τίτλων.

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

1. *Θεμελιώδεις ἔννοιαι.*—Τὸ ἀντικείμενον τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου. — Οὐσιαστικὸν καὶ Τυπικὸν Σύνταγμα κατὰ τὴν Κλασσικὴν Θεωρίαν — Κριτικὴ τῆς Θεωρίας αὐτῆς. — Οὐσιαστικὸν καὶ Τυπικὸν Σύνταγμα κατὰ τὴν Θετικὴν Θεωρίαν. — Ἡ διαδικασία τῆς θέσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ Συντάγματος — Σύνταγμα καὶ Ἀναθεώρησις — Ἡ ἀλλοίωσις καὶ ἡ μετακίνησις τοῦ Συντάγματος. — Ἐρμηνεία τοῦ Συντάγματος.

2. *Περὶ συστάσεως τῆς Πολιτείας.*—Σχέσις Κυριάρχου καὶ Συντακτικῆς ἐξουσίας — Σχέσις Κυριάρχου καὶ Ἀναθεωρητικῆς Ἐξουσίας. — Ἡ ἀκριβὴς ἔννοια καὶ περιεχόμενον τῶν ἀρθρῶν 21 καὶ 108 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος — Ἡ ἔννοια τῶν ἀρθρῶν 22, 27 καὶ 28 δι' ὧν καθιεροῦνται καὶ καθορίζεται ἡ ἀρχὴ τῆς διακρίσεως τῶν Λειτουργιῶν ἢ ἐξουσιῶν. — Τὸ πρόβλημα τῆς ἀρχῆς τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν ἢ Λειτουργιῶν. — Πῶς ἀντιλαμβάνεται καὶ ἀντιμετωπίζει τὸ πρόβλημα αὐτὸ ἡ Γαλλικὴ Σχολὴ καὶ πῶς ἡ Γερμανικὴ Σχολὴ — Πῶς ἀντιλαμβάνεται ἐκάστη τὸν οὐσιαστικὸν καὶ τὸν τυπικὸν νόμον — Κριτικὴ — Πῶς ἀντιμετωπίζει τὸ πρόβλημα τῆς ἀρχῆς τῆς διακρίσεως τῶν Λειτουργιῶν ἢ Θετικὴ Θεωρία — Ἡ ἔννοια τοῦ Νόμου κατὰ τὴν Θετικὴν Θεωρίαν — Ἡ διαδικασία τῆς θέσεως τοῦ νόμου. — Ἡ ἔκτακτος ἢ ἐξαιρετικὴ νομοθετικὴ διαδικασία — Περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τῶν νόμων — Ἡ ἔννοια τοῦ ἀρθροῦ 26 τοῦ Συντάγματος — Περὶ ἀναγκαστικῶν νόμων — Περὶ ἀναδρομικότητος τῶν νόμων — Ἡ Θετικὴ ἔννοια τοῦ Διατάγματος — Τὰ εἶδη τῶν Διαταγμάτων — Ἡ ἔννοια τῶν ἀρθρῶν 35 §§ 1, 2, 3 κλπ. τοῦ Συντάγματος. — Αἱ Δικαστικαὶ ἀποφάσεις κατὰ τὴν Θετικὴν Θεωρίαν.

3. *Περὶ Βασιλείας.*— Ἡ ἔννοια τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχοντος κατὰ τὸ ἀρθρον 32 τοῦ Συντάγματος — Ὁρισμὸς τοῦ Ἀνωτάτου ἀρχοντος κατὰ τὴν Θετικὴν Θεωρίαν — Ἀρμοδιότητες τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχοντος — Ἡ καθόλου πολιτειακὴ θέσις τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχοντος ἐν τῷ παρ' ἡμῶν πολιτεύματι.

4. *Περὶ διαδοχῆς καὶ Ἀντιβασιλείας.*—Τὸ περιεχόμενον τῶν ἀρθρῶν 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52 καὶ 53 τοῦ Συντάγματος.

5. *Περί Βουλής.*— Περὶ ἐκλογικοῦ Δικαίου — Περὶ συγκροτήσεως καὶ λειτουργίας τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας— Ἡ ἔννοια τῆς γνησίας Ἀντιπροσωπείας καὶ τῆς μὴ γνησίας — Τὰ ἐκλογικὰ συστήματα — Ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 68 τοῦ Συντάγματος. — Περὶ τῆς ἐκλογῆς, ἀνακηρύξεως, τῶν δικαιομάτων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μελῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας (Βουλευτῶν).

6. *Περί Κυβερνήσεως.*— Ἡ ἔννοια τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ σύνθεσις αὐτῆς — Ἀρμοδιότητες τῶν Ὑπουργῶν καὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ. — Περὶ Ὑπουργικῶν εὐθυνῶν. — Ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 78 τοῦ Συντάγματος — Ὁ Κοινοβουλευτικὸς κανὼν ἢ ἡ ἀρχὴ τῆς δεδηλωμένης.

7. *Περί διοικητικῆς δικαιοσύνης.*— Ἡ ἔννοια τῶν ἄρθρων 82, 83, 84, 85 καὶ 86 τοῦ Συντάγματος.

8. *Περί Δικαστικῆς ἐξουσίας.*— Ἡ ἀκριβὴς ἔννοια τῆς λεγομένης δικαστικῆς Ἀνεξαρτησίας. — Ἡ ἔννοια τῶν ἄρθρων 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96 καὶ 97 τοῦ Συντάγματος.

9. *Περί Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.*— Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ὡς Δικαστήριον καὶ ὡς Διοικητικὴ Ἀρχή.

10. *Περί διοικήσεως τοῦ Κράτους.*— Ἡ ἔννοια τῶν ἄρθρων 99 καὶ 100 τοῦ Συντάγματος — Ἡ Θετικὴ Θεωρία περὶ αὐτοδιοικήσεως.

11. *Περί ἀτομικῶν δικαιωμάτων.*— Ἡ Θεωρία τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων. — Ἡ ἔννοια τῶν ἄρθρων 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18 καὶ 20 τοῦ Συντάγματος.

12. Ἡ ἔννοια καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἄρθρου 114 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος.

ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΗ

1. Ἡ Ἀστυνομία καὶ αἱ κύρια αὐτῆς λειτουργίαι.

Ἡ Ἀστυνομία καὶ ἡ διάρθρωσις τῶν κυρίων αὐτῆς λειτουργιῶν.— Ἡ Ἀστυνομία παρ' Ἕλλησι καὶ Ρωμαίοις.— Ἡ Ἀστυνομία Πόλεων.— Ἡ Χωροφυλακή.— Ἡ ἀνέλιξις τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἀστυνομίας. — Ἰδιωτικὰ ἀστυνομικὰ γραφεῖα — Ἡ ἀστυνομία τῆς κινήσεως — Ἡ ἀστυνομία τῶν ἐπαγγελματιῶν — Ἡ ἀστυνομία καταδιώξεως — Γυναικεία ἀστυνομία — Αἱ τεχνικαὶ ὑπηρεσίαι τῆς Ἀστυνομίας.— Ἡ ἀστυνομία τῶν ἀλλοδαπῶν— Πολιτικὴ ἀστυνομία— Ἐξαιρετικαὶ ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ — Ἡ Πυροσβεστικὴ ὑπηρεσία. — Τὸ ἀστυνομικὸν κρατητήριον — Ἡ μεταχείρισις τῶν ἀστέγων — Ἡ ἀστυνομικὴ στατιστικὴ — Δικαιώματα τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν — Ἡ ἐκδίκασις τῶν πταισμάτων — Στρατολογία καὶ ἐκπαίδευσις τῶν ἀστυνομικῶν — Ἡ διοίκησις τῆς Ἀστυνομίας — Ἀποζημίωσις τῶν ἀδίκως καταδιωχθέντων.

2. Ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ταυτότητος.

Ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ταυτότητος — Ἡ διὰ τῆς φωτογραφίας ἐξακρίβωσις τῆς ταυτότητος — Ἡ περιγραφικὴ μέθοδος — Ἡ ἀνθρωπομετρία — Ἡ δακτυλοσκοπικὴ — Ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ταυτότητος ἐκ τῶν ὀδόντων — Ἡ ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία τῆς ἐξακριβώσεως τῆς ταυτότητος.

3. Ποινικὸν Μητρώον.

Σκοπὸς καὶ σπουδαιότης τοῦ ποινικοῦ μητρώου — Ἱστορία τοῦ θεσμοῦ τοῦ ποινικοῦ μητρώου — Τὸ ἐν Ἑλλάδι ποινικὸν μητρώον — Ἡ ἔμμεσος δημοσιότης τοῦ ποινικοῦ μητρώου — Ἡ εὐστοχωτέρα ρύθμισις τοῦ γαλλικοῦ δικαίου — Ἡ ἀπόσβεσις τῆς καταδίκης — Ἡ διόρθωσις τῶν πεπλανημένων πληροφοριῶν τοῦ ποινικοῦ μητρώου — Τὸ λυσιτελέστερον σύστημα ποινικοῦ μητρώου.

4. Ἡ μετ' ἀλλήλων συνεργασία τῶν Ἀστυνομιῶν τῶν διαφόρων χωρῶν.

Ἡ πρὸς καταδίωξιν διεθνῶν ἐγκληματιῶν συνεργασία τῶν Ἀστυνομιῶν τῶν διαφόρων χωρῶν. — Τὸ ἐν Βιέννῃ Διεθνὲς Ἀστυνομικὸν Συνέδριον τοῦ 1923. — Ἡ ἐν Βιέννῃ Διεθνὴς Ἀστυνομικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ τὸ Διεθνὲς Ἐγκληματολογικὸν Γραφεῖον.

5. Ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις ἐν τῇ ποινικῇ δίκῃ.

Ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις — Αἱ ἀντιλήψεις τῶν αἰσθήσεων καὶ ἡ κατεργασία τῆς προσωπικότητος τοῦ μάρτυρος — Ἡ μνήμη τοῦ μάρτυρος — Ἡ ὑποβολὴ τοῦ μάρτυρος — Οἱ ψυχικῶς νοσηροὶ μάρτυρες — Οἱ ἀνήλικοι μάρτυρες — Ἡ διὰ λέξεων διατύπωσις τῆς μαρτυρίας — Αἱ ἐν ἐπιγνώσει ψευδεῖς μαρτυρίαι — Ἡ βιολογικὴ τέχνη τοῦ ἀνακρίνειν — Ἡ πρὸς τὸ μαρτυρεῖν ὑποχρέωσις — Ἡ μεταχείρισις τοῦ μάρτυρος — Ἡ ἀνάκρισις τοῦ κατηγορουμένου — Ἡ ὁμολογία καὶ ὁ ἔλεγχος αὐτῆς.

6. Ἡ διὰ τῶν ἰχνῶν ἀπόδειξις ἐν τῇ ποινικῇ δίκῃ.

Τὰ ἰχνη τοῦ ἐγκλήματος — Ἡ διερεύνησις τοῦ τόπου τῆς τελέσεως τοῦ ἐγκλήματος — Ἐγκληματολογικὰ ἐργαστήρια — Ἡ πραγματογνωμοσύνη — Τὰ δακτυλικά ἀποτυπώματα — Τὰ ἀποτυπώματα τῶν ποδῶν — Τὰ ἀποτυπώματα τῶν ὀδόντων — Ἰχνη ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων καὶ ὑπὸ τοὺς ὄνυχας — Κόπρανα — Κηλίδες αἵματος, σπέρματος — Τρίχες — Ἡ ἐξέτασις πυροβόλων ὄπλων — Ἐγκλήματα τελούμενα διὰ γραφῆς — Κρυπτογραφίαι τῶν ἐγκληματιῶν — Οἱ ἐμπρησμοὶ — Ἔτεροι σύγχρονοι μέθοδοι ἐξιχνιάσεως τῶν ἐγκλημάτων — Βιολογικαί, χημικαί, φυσικαὶ μέθοδοι — φωτογραφικαὶ μέθοδοι — *modus operandi* τῶν ἐγκληματιῶν. Περιπτώσεις ἀνακαλύψεως τοῦ ἐνόχου ἐκ τοῦ τρόπου τῆς τελέσεως τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῶν σωματικῶν ἐλαττωμάτων αὐτοῦ.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

1. Ἐπανάληψις τῆς διδαχθείσης εἰς τὸ Α' Ἔτος ὕλης.
2. Οἰκονομικὸς Λογισμὸς (ἀποτιμητική, βιομηχανική, κόστος, οἰκονομικὴ ἀνάλυσις τοῦ ἰσολογισμοῦ, ἡ ροτὴ τῶν νέων κεφαλαίων τῆς ἐπιχειρήσεως, λογιστικαὶ ἀνακρίβειαι καὶ διόρθωσις των, ἐλεγκτική, λογιστικὴ ἐπιχειρήσεων μεθ' ὑποκαταστημάτων, ἐνοποιημένοι ἰσολογισμοί, προϋπολογισμοὶ ἐπιχειρήσεων, θεωρίαι περὶ ἰσολογισμῶν, ἀναπροσαρμογαὶ ἰσολογισμῶν ὡς δειγματοληψία εἰς τὴν Λογιστικὴν κλπ.).
3. Οἰκονομικὴ ἀνάλυσις Ἰσολογισμῶν (οἰκονομικὴ ἀνάλυσις διαθεσίμων, κεφαλαίου κινήσεως, λοιπῶν στοιχείων τοῦ κυκλοφοροῦντος ἐνεργητικοῦ, ἀνάλυσις τῶν παγίων ἐνεργητικῶν τοῦ ξένου καὶ τοῦ ἰδίου κεφαλαίου. Ἀνάλυσις τῶν ἀποτελεσμάτων χρέους καὶ λογαριασμῶν τάξεως).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Εἰδικὰ θέματα θεσμῶν διοικητικοῦ δικαίου. — Ὁ κύκλος δράσεως τῆς δημοσίας διοικήσεως. — Ὁ κρατικὸς παρεμβατισμὸς. — Ἡ ἀρχὴ τῆς αὐτεπαγγέλτου ἐνεργείας. — Ἡ ἀρχὴ τῆς νομιμότητος ἐν τῇ δράσει τῶν διοικητικῶν ὀργάνων. — Δύο μορφαὶ ἀρμοδιότητος : δέσμευσις καὶ διακριτικὴ εὐχέρεια. — Ἀρμοδιότητες ἐπεμβάσεων ἀπορρέουσαι ἐκ τῶν ἱεραρχικῶν σχέσεων. — Αἱ ἐν στενῇ ἐννοίᾳ διοικητικαὶ πράξεις. — Πράξεις τῆς διοικήσεως μετ' ἐπιπεριεχόμενον νομοθετικόν. — Αἱ διοικητικαὶ συμβάσεις. — Τεχνικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ ἐνεργεῖαι τῆς δημοσίας διοικήσεως. — «Σύνθετοι διοικητικαὶ ἐνεργεῖαι». — Ἐννομοὶ σχέσεις δημοσίου δικαίου. — Κανονιστικαὶ πράξεις διοικητικαὶ κατ' οὐσίαν (ἐσωτερικοὶ κανονισμοὶ δημοσίων ὑπηρεσιῶν). — Ὁ θεσμὸς τῆς συγκρούσεως καθηκόντων. — Φροντιστηριακαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τοῦ θεσμοῦ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως καὶ τοῦ θεσμοῦ τῆς αἰτήσεως ἀναίρεσεως κατὰ τελεσίδικων ἀποφάσεων διοικητικῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας.

* * *

α) Εἰδικὰ θέματα ἐκ τοῦ δικαίου τῶν διοικητικῶν διαφορῶν, ἀναφερόμενα ἰδίᾳ εἰς τὰς ἀρμοδιότητας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

β) Εἰδικὰ θέματα ἐκ τοῦ δικαίου τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἀναφερόμενα ἰδίᾳ εἰς τὸ πειθαρχικὸν δίκαιον.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Περί Οικονομικού Προγραμματισμού.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Προβλήματα προϋπολογισμού και νεώτεροι κατευθύνσεις φορολογικής πολιτικής.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΟΥ

Δικαίωμα έγγραφης

Ὡς φοιτηταὶ τῆς Σχολῆς ἐγγράφονται οἱ κεκτημένοι ἀπολυτήριον γυμνασίου ἢ ἰσοτίμου ἀνεγνωρισμένης σχολῆς ἢ διδασκαλείου ἢ μέσης ἐμπορικῆς σχολῆς καὶ ἐπιτυχόντες εἰς εἰσιτήριον διαγωνισμόν, προκηρυσσόμενον κατ' ἔτος δι' ὠρισμένον ἀριθμὸν θέσεων.

Μετεγγραφαι

Πτυχιούχοι τῆς Νομικῆς Σχολῆς (Νομικοῦ Τμήματος) ἡμεδαπῶν ἢ ἀλλοδαπῶν Πανεπιστημίων ὡς καὶ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, ἐγγράφονται εἰς τὸ τέταρτον ἔτος τῆς Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν.

Πτυχιούχοι λοιπῶν Πανεπιστημιακῶν Σχολῶν ὡς καὶ Σχολῶν Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου, Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν, Ἀξιωματικῶν Χοροφυλακῆς καὶ Σχολῆς Ὑπαστυνόμων, ἐγγράφονται εἰς τὸ πρῶτον ἔτος ἀνευ εἰσιτηρίων ἐξετάσεων.

Ἐπίσης ἀνευ ἐξετάσεων ἐγγράφονται καὶ ἀλλοδαποί, ὡς καὶ ὁμογενεῖς, ὧν οἱ γονεῖς διαμένουν μονίμως εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ διὰ τοὺς φοιτητὰς τῆς Σχολῆς ὀριζόμενα προσόντα.

Εἰς πτυχιούχους Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ὁμοταγῶν Σχολῶν τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς, παρέχεται ἡ ἰσοτιμία τοῦ πτυχίου ἀποφάσει τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Καθηγητῶν, ἥτις ὀρίζει ἐνδεχομένως τὰ μαθήματα, εἰς ἃ οἱ πτυχιούχοι οὗτοι ὀφείλουσιν συμπληρωματικῶς νὰ ἐξετασθῶν.

Έγγραφαί

Διὰ τὴν πρώτην ἐγγραφὴν τινὸς ὡς φοιτητοῦ εἰς τὴν Σχολὴν ἀπαιτεῖται ἡ ὑποβολή : α) σχετικῆς αἰτήσεως, β) συμπληρωμένου στατιστικοῦ δελτίου, γ) ἀποσπάσματος ποινικοῦ μητρώου, δ) Πρωτοτύπου ἀπολυτηρίου τοῦ γυμνασίου ἢ τῆς ἰσοτίμου σχολῆς, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησεν, ἐφ' οὗ ἐπικεκολλημένη ἢ φωτογραφία τοῦ αἰτοῦντος, ἐσφραγισμένη καὶ ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου, τοῦ διευθυντοῦ τῆς σχολῆς ἢ ἐτέρας ἐντεταλμένης δημοσίας ἀρχῆς, ε) πιστοποιητικοῦ ἐγγραφῆς εἰς τὸ δημοτολόγιον, καὶ στ) τριῶν φωτογραφιῶν.

Εἰς τὸν ἐγγραφέντα παρέχεται δελτίον ἀναγνωρίσεως καὶ σπουδῶν.

Διὰ τοὺς αἰτοῦντας μετεγγραφὴν ἐξ ἄλλων Ἀνωτάτων Σχολῶν ἀπαιτεῖται ἐπιπροσθέτως ἡ ὑποβολὴ σχετικοῦ ἀποφοιτηρίου.

Ἀκαδημαϊκὸν καὶ διδακτικὸν ἔτος

Τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἀρχεται τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου καὶ λήγει τῇ 31ῃ Αὐγούστου τοῦ ἐπομένου ἔτους. Τὸ διδακτικὸν ἔτος ἀρχεται τῇ 15ῃ Ὀκτωβρίου καὶ λήγει τῇ 31ῃ Μαΐου ἐκάστου ἔτους.

Τμηματικαὶ ἐξετάσεις

I. Αἱ τμηματικαὶ ἐξετάσεις τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς φοιτήσεως εἶναι εἰς ἄλλα μαθήματα γραπταὶ καὶ εἰς ἄλλα μαθήματα προφορικαί. Ἐπιτυχὸν θεωρεῖται ὁ λαβὼν εἰς ἕκαστον μάθημα τοῦλάχιστον 5. Ἡ βαθμολογία εἶναι 0, 1, 2 (κακῶς), 3 καὶ 4 (μετρίως), 5 καὶ 6 (καλῶς), 7 καὶ 8 (λίαν καλῶς), 9 καὶ 10 (ἄριστα).

II. Αἱ τμηματικαὶ ἐξετάσεις διεξάγονται ἀπὸ 1-15 Ἰουνίου καὶ ἀπὸ 1-15 Ὀκτωβρίου. Ὁ προσελθὼν κατὰ τὴν ἐξεταστικὴν περίοδον τοῦ Ἰουνίου καὶ λαβὼν εἰς ἅπαντα τὰ μαθήματα τὸν βαθμὸν τοῦλάχιστον 5 θεωρεῖται ἐπιτυχὸν. Ὁ μὴ προσελθὼν κατὰ τὴν ἐξεταστικὴν ταύτην περίοδον, ὡς καὶ ὁ ἀποτυχὸν εἰς ἅπαντα ἢ εἰς τινὰ μόνον μαθήματα, ἐπανεξετάζεται κατὰ τὴν ἀμέσως ἐπομένην ἐξεταστικὴν περίοδον τοῦ Ὀκτωβρίου. Ὁ κατὰ τὴν ἐξεταστικὴν περίοδον τοῦ Ὀκτωβρίου προσελθὼν καὶ λαβὼν εἰς ἅπαντα τὰ μαθήματα βαθμὸν τοῦλάχιστον 5 θεωρεῖται ἐπιτυχὸν. Ὁ λαβὼν εἰς τρία μαθήματα κάτω τοῦ 5 θεωρεῖται ἀποτυχὸν καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ μαθήματα τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ὁ κατὰ τὴν ἐξεταστικὴν περίοδον τοῦ Ὀκτωβρίου ἀποτυχὸν εἰς δύο μόνον μαθήματα ἐπανεξετάζεται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀποτελεσμάτων ἐνώπιον ἐπιτροπῆς. Ἐπιτυχὸν κατὰ τὴν ἐξέτασιν ταύτην θεωρεῖται ὁ λαβὼν τοῦλάχιστον 5 παρὰ πάντων ἢ δύο τοῦλάχιστον μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς εἰς ἕκαστον μάθημα, ἄλλως θεωρεῖται ἀποτυχὸν καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ μαθήματα τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ὑπὸ ἐπιτροπῆς τοιαύτης δύναται μετ' ἀπόφασιν τῆς Σχολῆς νὰ ἐξετασθῇ καὶ φοιτητὴς μηδόλως προσελθὼν κατ' ἀμφοτέρας τὰς προηγηθείσας περιόδους, Ἰουνίου καὶ Ὀκτωβρίου, ἔνεκεν ἀσθενείας ἐνόρκως πιστοποιουμένης. Οὗτος θεωρεῖται ἐπιτυχὸν, ἐφ' ὅσον ἔλαβεν εἰς ἅπαντα τὰ μαθήματα τὸν βαθμὸν τοῦλάχιστον 5, ἄλλως θεωρεῖται ἀποτυχὸν καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ μαθήματα τοῦ αὐτοῦ ἔτους

Πτυχιακαὶ ἐξετάσεις

Τὰ τῶν πτυχιακῶν ἐξετάσεων, τὰ τῶν διδασχομένων μαθημάτων κλπ. καθορίζονται ὑπὸ τοῦ Β.Δ. 672/1963.

Προνομίαι

Οἱ φοιτηταὶ τῆς Σχολῆς ἐξομοιοῦνται πρὸς τοὺς φοιτητὰς τῶν Πανεπιστημίων, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀναβολὴν κατατάξεως εἰς τὸν στρατόν, τὸ ναυτικὸν καὶ τὴν ἀεροπορίαν, καὶ ἀπολαμβάνουσι τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν στρατεύσιν, τὰς ὑποτροφίας, τὰς ἀτελείας, τὰς συγκοινωνιακὰς εὐχερείας καὶ τὴν ὑγειονομικὴν περιθαλψιν.

Συμπεριφορὰ φοιτητῶν ἐν τῇ Σχολῇ

Οἱ φοιτηταὶ τῆς Σχολῆς ὀφείλουσι νὰ συμπεριφέρονται κατὰ τρόπον καταδεικνύοντα ὅτι ἔχουν τύχει καλῆς ἀγωγῆς. Πρέπει διαρκῶς νὰ καταβάλλωσι πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως συμπληρῶνωσι τὰ κενὰ καὶ τὰς τυχόν ἐλλείψεις τῶν ἐν προκείμενῳ. Δέον νὰ συμπεριφέρονται μετὰ λεπτότητος ἐναντι τῶν συναδέλφων των, νὰ ἐπιδεικνύωσιν ἐν γένει συμπεριφορὰν κοσμίαν καὶ εὐπρεπῆ καὶ νὰ τηρῶσι τὸν ἐναντι τῶν πρεσβυτέρων των ὀφειλόμενον σεβασμόν. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προσαγορεύουσι τοὺς καθηγητὰς των ἄλλως ἢ διὰ τοῦ τίτλου αὐτῶν. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ σπεύδουσι νὰ διέρχωνται πρῶτοι εἰς τοὺς διαδρόμους καὶ τὰς κλίμακας, ὡσάκις συμπέσῃ νὰ διέρχῃται πρεσβύτερός των. Δέον νὰ ἀποτεινῶσι τὸν πρὸς τοὺς διερχομένους καθηγητὰς των ὀφειλόμενον χαιρετισμόν. Νὰ μὴ σταματοῦν αὐτοὺς εἰς τοὺς διαδρόμους ἢ καθ' ὁδὸν πρὸς ζήτησιν πληροφοριῶν. Εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν καθαριότητα καὶ τὴν καλὴν συντήρησιν τοῦ κτιρίου, τῶν ἐπίπλων καὶ τῶν λοιπῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Σχολῆς. Νὰ μὴ γράφωσι καὶ χαράσσωσιν ἐπὶ τῶν τοίχων ἢ ἐπίπλων. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ρίπτουσι χαρτιὰ εἰς τοὺς διαδρόμους κλπ. Ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς ἐκ τῶν φοιτητῶν καπνιστὰς νὰ τηροῦν τοὺς κανόνας καλῆς ἀγωγῆς κατὰ τὸ κάπνισμα (π.χ. νὰ μὴ ρίπτωσι τὴν στάκτην κατὰ γῆς, νὰ μὴ εἰσέρχωνται εἰς γραφεῖον καπνίζοντες, νὰ μὴ ἀπευθύνουσι καπνίζοντες τὸν λόγον πρὸς πρεσβυτέρους, νὰ ρίπτωσι τὰ ἀπορρίμματα εἰς εἰδικὰ δοχεῖα, νὰ μὴ καπνίζωσιν ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν κλπ.).

Κατὰ τὰς ὥρας τῶν μαθημάτων των δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ εὐρίσκωνται οἱ φοιτηταὶ εἰς τὸ κυλικεῖον ἢ τοὺς διαδρόμους. Ὄφειλουσι νὰ καταβάλλωσι πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως παρακολουθοῦν ἀνελλιπῶς τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰ φροντιστήρια. Ἐντὸς τῆς αἰθούσης τῶν παραδόσεων καὶ κατὰ τὴν ὥραν τῆς διδασκαλίας ἀπαγορεύεται καὶ ὁ ἐλάχιστος ἔστω θόρυβος ἢ ψιθύρος.

Οἱ φοιτηταὶ ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσι πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως συνειδητοποιήωσι σὺν τῷ χρόνῳ τὴν ὀρθὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ καλὴ ἀγωγή, ἡ τήρησις τῶν κανόνων εὐγενοῦς συμπεριφορᾶς, ἡ μέριμνα διὰ τὴν καθαριότητα πανταχοῦ τῆς Σχολῆς κλπ., ἐπιβάλλονται ὄχι ἀπλῶς διὰ τὸν φόβον πειθαρχικῆς τιμωρίας, ἀλλὰ κυρίως ἐξ ἑσωτερικῆς ἀνάγκης παντὸς πεπολιτισμένου ἀνθρώ-

που, ἐκ καθήκοντος εὐπρεπείας, ὅπερ οὐδεὶς καλλιεργημένος ἄνθρωπος δέχεται νὰ παραβῆ, καὶ μὴ ἀπειλούμενος τυχὸν διὰ τιμωρίας.

Πειθαρχικά

Πᾶσα κακὴ συμπεριφορὰ ἐναντι πρεσβυτέρων ἢ συναδέλφων, πᾶσα πρᾶξις ἀπάδουσα πρὸς τὴν ιδιότητα τοῦ φοιτητοῦ, πᾶσα παράβασις κανονιστικῶν πειθαρχικῶν ἀποφάσεων τῆς Σχολῆς ἢ ἔλλειψις τοῦ ὀφειλομένου πρὸς τὰς ἀκαδημαϊκὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς διδάσκοντας σεβασμοῦ ἀποτελεῖ πειθαρχικὸν παράπτωμα.

Πλὴν τῶν ἄλλων, πειθαρχικά παραπτώματα ἀποτελοῦσι καὶ τὰ ἐξῆς :

- 1) Πᾶσα διατάραξις τῆς ἐν τῇ Σχολῇ τάξεως καὶ ἡσυχίας.
  - 2) Τὸ ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν διδασκαλίας κάπνισμα, ἔστω καὶ κατὰ τὰ διαλείμματα.
  - 3) Ἡ ἔστω καὶ ἀθόρυβος παραμονὴ εἰς τοὺς διαδρόμους, καθ' ἣν ὥραν εἰς τὴν παράπλευρον αἴθουσαν γίνεται διδασκαλία.
  - 4) Ἡ κατὰ τὰ διαλείμματα χρησιμοποίησις τῆς καθηγητικῆς ἑδρας ὡς βήματος ὁμιλίας πρὸς τοὺς ἐν τῇ αἰθούσῃ φοιτητάς.
  - 5) Πειθαρχικὸν παράπτωμα ἀποτελεῖ ἡ ἀπάντησις τοῦ φοιτητοῦ ὅτι δὲν φέρει μεθ' ἑαυτοῦ τὴν φοιτητικὴν του ταυτότητα, ἂν ἤθελεν αὐτῇ τῷ ζητηθῆ ὑπὸ καθηγητοῦ ἢ τοῦ γεν. γραμματέως τῆς Σχολῆς ἢ παρὰ βοηθοῦ ἢ παρ' ὑπαλλήλου τῆς γραμματείας ἐντεταλμένου τὴν τήρησιν τῆς τάξεως.
  - 6) Βαρύτατον παράπτωμα εἶναι ἡ προσπάθεια, ἔστω καὶ μὴ καρποφόρος, πρὸς ἀντιγραφὴν ἢ ἀπάτην εἰς τὰς ἐξετάσεις, καθότι ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἀποτολμῶν τοῦτο φοιτητὴς στερεῖται συνειδήσεως τῆς εἰς τὴν Σχολὴν καὶ τὴν κοινωνίαν ἀποστολῆς του καὶ εἶναι ἀνίκανος καὶ ἀνάξιος νὰ γίνῃ ἐπιστήμων. (Κύρωσις : μηδένισις εἰς τὸ δεδομένον μάθημα, ἀποκλεισμός ἐκ τῶν ἐξετάσεων εἰς τὰ ὑπόλοιπα μαθήματα, βμηνος ἀποβολή. Ἐπίτασις τῆς ποινῆς ἐν ὑποτροπῇ μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἀποβολῆς).
  - 7) Ἡ χρησιμοποίησις πλαγίων μέσων κατὰ τὰς ἐξετάσεις, ἀποδεικνύουσα ἔλλειψιν ἐπιστημονικοῦ ἠθους.
  - 8) Αἱ πολιτικαὶ καὶ κομματικαὶ συζητήσεις ἐν τῇ Σχολῇ.
  - 9) Ἡ πάσης φύσεως φθορὰ ἢ ρύπανσις χώρων κλπ. τῆς Σχολῆς, ἰδίως τῶν λουτρῶν καὶ τῶν ἀποχωρητηρίων.
- Αἱ πειθαρχικαὶ ποιναι εἶναι : α) ἐπίπληξις, β) αὐστηρὰ ἐπίπληξις ἐνώπιον τῆς Συγκλήτου μετ' ἐνδεχομένης, ἀποφάσει ταύτης, δημοσιεύσεως τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς δι' ἐπικολλήσεως ἀντιγράφου τῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν οἰκίαν πινακίδα, γ) ἔγγραφος ἀπειλὴ προσωρινῆς ἢ διαρκοῦς ἀποβολῆς, δ) ἀποβολὴ ἀπὸ 15 ἡμερῶν μέχρι 6 μηνῶν, ε) ἀποβολὴ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἢ καὶ διὰ τὸ ἐπόμενον, καὶ στ) ὀριστικὴ ἀποβολή.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. α' ποινὴ ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως, αἱ δὲ λοιπαὶ ὑπὸ τῆς Συγκλήτου, ἐπιφυλαττομένων τῶν ἐκ τοῦ νόμου ἀπορρευουσῶν ἀρμοδιότητων. Ἐπὶ ὀριστικῆς ἀποβολῆς χωρεῖ προσφυγὴ τοῦ φοιτητοῦ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἡ ἐπιβολὴ πειθαρχικῆς ποινῆς ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. γ'—ζ' δημοσιεύεται. Πᾶσα ἐν γένει πειθαρχικὴ ποινὴ σημειοῦται ἐν τῷ βιβλιαρίῳ τῶν σπουδῶν τοῦ φοιτητοῦ καὶ ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν καὶ γνωστοποιεῖται δι' ἐγγράφου τῆς Σχολῆς πρὸς τὸν κηδεμόνα αὐτοῦ.

Γραφείον ἐπικοινωνίας μετὰ τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν φοιτητῶν

Παρὰ τῇ Γραμματείᾳ λειτουργεῖ εἰδικὸν γραφεῖον «ἐπικοινωνίας μετὰ τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν φοιτητῶν». Τοῦτο ἀπαντᾷ εἰς αἰτήσεις πληροφοριῶν ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων γονέων καὶ κηδεμόνων φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν. Γραπτὰ ἀπαντήσεις δίδονται μόνον πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ διαμένοντας, παρακαλοῦνται ὅμως οἱ ἐνδιαφερόμενοι, ὅπως συναποστέλλωσιν εἰς τὸ ἐν λόγῳ γραφεῖον τὰ γραμματόσημα τῆς ἐπιστολῆς τῆς ἀπαντήσεως.

Ταυτοχρόνως τὸ ἐν λόγῳ γραφεῖον ἀναγγέλλει εἰς αὐτοὺς τὰ τῆς προόδου καὶ διαγωγῆς τῶν τέκνων αὐτῶν, τὰς τυχόν ἐπιβληθείσας πειθαρχικὰς ποινὰς ἢ ἀπονεμηθείσας ἀμοιβάς, χορηγηθείσας ὑποτροφίας κ.ο.κ.

Ὑποτροφίαι

I. Εἰς πρωτεύοντας φοιτητὰς καὶ φοιτητρίδας τῆς Παντείου Σχολῆς παρέχεται ὠρισμένος ἀριθμὸς ὑποτροφιῶν ἐκ μέρους τοῦ Ἰδρύματος Κρατικῶν Ὑποτροφιῶν κατὰ τὰ ἐν αὐτῷ κεκανονημένα. Πληροφορίαι εἰς τὴν Γραμματείαν.

II. Ὁμοίως εἰς ὠρισμένον ἀριθμὸν πρωτεύοντων φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν παρέχεται ὑποτροφία ἐκ μέρους τῶν καθηγητῶν τῆς Παντείου Σχολῆς, παρακρατουμένου πρὸς τοῦτο κατόπιν ἐντολῆς αὐτῶν ὠρισμένου ποσοστοῦ ἐκ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν.

Ὑποχρεωτικαὶ παρουσίαι εἰς τὴν Γυμναστικὴν

Διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου ἔτους εἶναι ἀπαραίτητος ἡ συμπλήρωσις εἴκοσι τοὐλάχιστον δι' ἑκάτερον τῶν ἐτῶν τούτων ὠριαίων μαθημάτων εἰς τὴν σωματικὴν ἀγωγὴν, διαπιστουμένη δι' ὑπογραφῆς σχετικῆς βεβαιώσεως τοῦ εἰδικοῦ καθηγητοῦ τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς εἰς τὸ φοιτητικὸν βιβλιάριον σπουδῶν. Ὡς ὠριαῖον μάθημα γυμναστικῆς θεωρεῖται καὶ ἡ συμμετοχὴ τοῦ φοιτητοῦ εἰς ἐκδρομὴν τῆς Σχολῆς.

Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ λοιπῶν ἐργαζομένων, ὁ καθηγητὴς τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς ἔχει ὀρίσει εἰδικῶς πρωϊνὰς ὥρας μαθημάτων (7-8 καὶ 8-9 π.μ.) εἰς τὸ Γυμναστήριον τοῦ Πανελληνίου Γυμναστικοῦ Συλλόγου (γωνία ὁδοῦ Μαυρομματαίων καὶ Κοδριγκτῶνος).

Τῶν ὑποχρεωτικῶν τούτων παρουσιῶν εἰς τὴν γυμναστικὴν ἀπαλλάσσονται : α) οἱ ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν διαμένοντες φοιτηταί, ὀφείλοντες νὰ προσκομίσωσι σχετικὴν πιστοποιήσιν τοῦ ἀστυνομικοῦ τμήματος ἢ τῆς χωροφυλακῆς τῆς περιφερείας των, β) οἱ ἀθληταί, ὧν ὁ πίναξ ὀνομάτων ἔχει κατατεθῆ εἰς τὴν Σχολὴν πρὸ τῶν ἐξετάσεων, γ) οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὸν στρατὸν ἢ στρατιωτικῶς ὀργανωμένας ὑπηρεσίας, δ) οἱ ἀφυπηρητήσαντες καὶ ἔχοντες ἀπολυτήριον στρατοῦ καὶ ε) λόγῳ ἀσθενείας πιστοποιουμένης ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ τῆς Σχολῆς, στ) τὰ μέλη τῆς Φοιτητικῆς Χορωδίας.

Ἐθνικὸς Σύλλογος Σπουδαστῶν Παντείου

Ὁ Ἐθνικὸς Σύλλογος Σπουδαστῶν Π.Α.Σ.Π.Ε. ἰδρυθεὶς τῷ 1946 καὶ ἀναγνωρισθεὶς ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀποτελεῖ ἀνεξάρτητον συλλογικὸν ὄργανον ἐξυπηρετήσεως τῶν φοιτητικῶν συμφερόντων. Ὁ Σύλλογος ἐδρεύει ἐν Ἀθήναις, τὰ δὲ γραφεῖα αὐτοῦ εὑρίσκονται ἐν τῇ Σχολῇ. Μέλη αὐτοῦ εἶναι φοιτηταί τῆς Σχολῆς, ὅσοι δι' αἰτήσεώς των εἶναι ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸ μητρώον τοῦ Συλλόγου.

Σύλλογος Πτυχιούχων

(Τηλεφ. 628.493)

I. Ὁ Σύλλογος τῶν Πτυχιούχων ἰδρύθη ἐν ἔτει 1942, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 5834 τῆς 24-10-1942 ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν. Ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τῶν πτυχιούχων τῆς Σχολῆς, καὶ εἰς τὴν σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν μεταξύ πτυχιούχων φοιτητῶν καὶ Σχολῆς.

Πλείστοι ὅσοι ἐλεγκτοὶ πτυχιούχοι εἰργάσθησαν μέχρι τοῦδε ὑπὲρ τῆς εὐδωδέσεως τῶν ἀνωτέρω σκοπῶν καὶ σημαντικὴ ὑπῆρξεν ἡ συμβολή των.

II. Ἡ Πάντειος εὑρίσκεται εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν πτυχιούχων αὐτῆς, πρὸς οὓς προσπαθεῖ νὰ παρέχῃ ἀμέριστον φιλόστοργον ἀρωγὴν, θεωροῦσα αὐτοὺς ὡς προσφιλέστατα πνευματικὰ αὐτῆς τέκνα.

Ἐκαστος λαμβάνων τὸ πτυχίον του παρὰ τῆς Σχολῆς ἐγγράφεται ταυτοχρόνως ἐν τῇ Σχολῇ καὶ ὡς μέλος τοῦ ἐν λόγῳ Συλλόγου.

Λήξις τῆς ἰδιότητος τοῦ σπουδαστοῦ

Ἡ ἰδιότης τοῦ φοιτητοῦ τῆς Σχολῆς λήγει : α) λόγῳ καθυστερήσεως ἀνανεώσεως τῆς ἐγγραφῆς ἐπὶ ἐν ἔτος, β) λόγῳ ἀποβολῆς, γ) λόγῳ παρελεύσεως

δύο ἀκαδημαϊκῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς κεκανονισμένης συνολικῆς ἐν τῇ Σχολῇ τετραετοῦς φοιτήσεως.

Πρόνοια ὑπὲρ τῶν φοιτητῶν

Ἡ Πάντειος εὐρίσκεται εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Παγκοσμίου Ἰδρύματος Περιθάλψεως Φοιτητῶν καὶ μετὰ τοῦ Σταθμοῦ Πρώτων Κοινωνικῶν Βοηθειῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος.

Ὅμοίως προσπαθεῖ δι' ἰδιωτικοῦ «Ταμείου περιθάλψεως ἀπόρων φοιτητῶν», ὅπως ὑποβοηθήσῃ τούτους εἰς διαφόρους ἀνάγκας αὐτῶν.

Τμῆμα Προληπτικῆς Ἱατρικῆς

Παρὰ τῇ Σχολῇ λειτουργεῖ τμῆμα Προληπτικῆς Ἱατρικῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἱατροῦ κ. Σπυρ. Κουρούκλη, τ. Διευθυντοῦ τοῦ Κρατικοῦ Σανατορίου Δημ. Ὑπαλλήλων Πεντέλης μετὰ τοῦ ἱατροῦ κ. Γ. Κηλαϊδίτη. Δι' ἑκαστον φοιτητὴν κρατεῖται ἀτομικὸς φάκελλος ὑγείας. Εἰδικαὶ ὁμίλια ὀργανοῦνται μὲ θέματα γενικῆς ὑγιεινῆς.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἐγγραφή φοιτητοῦ ἢ φοιτητριάς ἐν τῇ Σχολῇ ἐὰν δὲν προηγηθῇ ἱατρικὴ ἐξέτασις αὐτοῦ, συμπληρουμένου σχετικοῦ δελτίου ἀκτινολογικῆς ἐξετάσεως καὶ ὑπὸ εἰδικῆς ὑπηρεσίας («Δελτίον ἱατρικῆς ἐξετάσεως φοιτητῶν»).

Εἰσαγωγή ἀσθενούντων ἀπόρων φοιτητῶν γίνεται δωρεάν εἰς τὰ διάφορα κρατικὰ νοσοκομεῖα (Ἐγκύκλιος Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Ὑγιεινῆς — Διεύθυνσις Νοσηλευτικῶν Ἰδρυμάτων, ὑπ' ἀριθ. 323 καὶ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. Ν.Ι.Α. 2925/13-7-1953).

Φοιτητικὸν Συσσίτιον

Δυνάμει πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Σχολῆς καὶ ἰδίᾳ πιστώσεων παρεχομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας λειτουργεῖ πλησίον τῆς Σχολῆς Ἐστιατόριον δωρεάν διὰ τὸ μεσημβρινὸν καὶ βραδυνὸν φαγητὸν δι' ἀπόρους ἐπιμελεῖς φοιτητὰς καὶ τελειοφοίτους. Σιτίζονται ἐτησίως περίπου 500-600 ἄποροι ἐπιμελεῖς σπουδασταί.

Φοιτητικαὶ ἐκδρομαὶ

Ἡ Πάντειος Σχολὴ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῆς, ὅπως συνεργήσῃ εἰς τὴν πνευματικὴν, ψυχικὴν καὶ σωματικὴν ἀγωγὴν τῶν φοιτητῶν, ἔχει ἀναπτύξει ἀπὸ ἐτῶν συστηματικὸν πρόγραμμα ἐκπαιδευτικῶν φοιτητικῶν ἐκδρομῶν, τόσον εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Αἱ ἐκδρομαὶ γίνονται εἰς

τόπους ἐθνικοῦ, ἀρχαιολογικοῦ, μορφωτικοῦ, καλλιτεχνικοῦ, ἠθικοῦ, ἐκπολιτιστικοῦ ἢ ἄλλου ἐνδιαφέροντος. Εἰς τοὺς συμμετέχοντας φοιτητὰς γίνονται εἰδικαὶ ὁμιλίαι εἰς τοὺς τόπους τῶν ἐπισκέψεων, ἐκ παραλλήλου δὲ διανέμονται καὶ βιβλιάρια ἢ φυλλάδια πληροφοριῶν περὶ τῶν μερῶν, εἰς τὰ ὅποια γίνονται αἱ ἐκδρομαί. Πλὴν τῶν ἀναμνηστικῶν φωτογραφιῶν, συνήθως ἀπασαί αἱ φοιτητικαὶ ἐκδρομαὶ κινηματογραφοῦνται. Μέχρι σήμερον ἡ Σχολὴ διαθέτει πλούσιον ἀπόθεμα τοιούτων ἀναμνηστικῶν φωτογραφιῶν καὶ κινηματογραφικῶν ταινιῶν.

Ἡ ὑπηρεσία φοιτητικῶν ἐκδρομῶν εὐρίσκεται ἐν συνεργασίᾳ καὶ μετὰ ξένων ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, ἵνα διοργανώσῃ ἐκδρομὰς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συστήματος τῆς ἀνταλλαγῆς.

Φοιτητικὸν Ἀναγνωστήριον καὶ Βιβλιοθήκη

I. Ἡ Σχολὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ διευκολύνῃ τοὺς ἀπόρους φοιτητὰς καὶ φοιτητριάς, μὴ δυναμένους νὰ προμηθευθῶσι διάφορα ἐπιστημονικὰ συγγράμματα, διωργάνωσεν ἐν εἰδικῇ αἰθούσῃ φοιτητικὸν Ἀναγνωστήριον. Ἡ βιβλιοθήκη διαθέτει ἑλληνικὰ καὶ ξένα συγγράμματα, πλουτίζεται δ' ἀφθόνωσ καθ' ἕκαστον ἔτος διὰ νέων. Ἡ αὐτὴ διαθέτει διάφορα ἐπιστημονικὰ περιοδικά, ὡς καὶ ἑφημερίδας.

II. Κανονισμὸς λειτουργίας Βιβλιοθήκης :

1) Πᾶς φοιτητῆς εἰσερχόμενος εἰς τὸ Ἀναγνωστήριον τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Σχολῆς ὀφείλει :

Νὰ ἀνοίγῃ καὶ νὰ κλείῃ τὴν θύραν ἄνευ θορύβου. Ὁμοίως ὀφείλει νὰ βαδίξῃ ἄνευ θορύβου.

Νὰ καταθέτῃ τὴν ταυτότητά του καὶ τὸν χαρτοφύλακά του εἰς ἀρμόδιον ὑπάλληλον τῆς Βιβλιοθήκης. Νὰ παραλαμβάνῃ τὸ αἰτηθὲν βιβλίον. Νὰ κάθηται χωρὶς νὰ προκαλῆ θόρυβον καὶ ἀταξίαν, χωρὶς νὰ μεταθέτῃ καθίσματα, χωρὶς νὰ συνομιλῇ μὲ συναδέλφους του.

2) Ὁ φοιτητῆς ὀφείλει νὰ σέβεται τὴν ἡσυχίαν τῶν ἄλλων καὶ νὰ πειθαρχῇ εἰς τὴν ἐθελοντικὴν ὑπηρεσίαν ἐπὶ τῆς τάξεως καὶ καθαριότητος τῆς Βιβλιοθήκης.

3) Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἡ ἀνάμιξις καὶ μετακίνησις τῶν ταξινομημένων βιβλίων εἰς τὰς θυρίδας.

4) Ὁ προϊστάμενος τῆς Βιβλιοθήκης ἀναφέρει εἰς τὸν Πρύτανιν τῆς Σχολῆς πάντα παρεκτρεπόμενον σπουδαστὴν πρὸς τιμωρίαν.

Φοιτητικὸς ἄθλητισμὸς

Παρὰ τῇ Σχολῇ λειτουργεῖ τμημα φοιτητικοῦ ἄθλητισμοῦ. Πᾶς φοιτητῆς καὶ πᾶσα φοιτήτρια ὀφείλουσι νὰ συμμετέχωσιν εἰς τὴν φοιτητικὴν ἀθλη-

τικὴν κίνησιν. Ὑπάρχουσι δύο ἐσωτερικοὶ ἀθλητικοὶ φοιτητικοὶ σύνδεσμοι παρὰ τῇ Σχολῇ, ὁ Σύνδεσμος τῶν «κυανῶν» (φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι καταγόμενοι ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν) καὶ ὁ Σύνδεσμος τῶν «λευκῶν» (οἱ καταγόμενοι ἐκ τῆς πρωτευούσης). Ἐκαστος ἐκ τῶν δύο φοιτητικῶν ἀθλητικῶν συνδέσμων διαθέτει: α) ὀμάδα κλασσικοῦ ἀθλητισμοῦ, β) ὀμάδα ποδοσφαίρου, γ) ὀμάδα καλαθοσφαίρας, δ) ὀμάδα ἀντισφαιρίσεως, ε) ὀμάδα κολυμβήσεως, στ) ὀμάδα ὕδατοσφαιρίσεως, ζ) ὀμάδα κωπηλασίας, η) ὀμάδα ποδηλασίας. Καθ' ἕκαστον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος διοργανοῦνται ἐπίσημοι ἐσωτερικοὶ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες, καθ' οὓς ἀπονέμονται βραβεῖα καὶ κύπελλα.

Ἡ Πάντειος Ἀνωτάτη Σχολή, μὴ ἀπασκοποῦσα μόνον εἰς τὴν ἀπλῆν μετάδοσιν ἐπιστημονικῶν γνώσεων εἰς τοὺς φοιτητὰς καὶ ἀκροατὰς τῶν πολιτικῶν, τῶν δημοσιογραφικῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν, ἀλλ' ἐν ταύτῃ καὶ εἰς τὴν διάπλασιν χαρακτῆρων, ἐμπνεομένων ὑπὸ ἀνωτέρων εὐγενῶν ἠθικῶν ἰδεωδῶν, ἀγωνίζεται ἐκ παραλλήλου ἐντόνως οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς ψυχικῆς, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς τῶν παρ' αὐτῇ φοιτῶντων.

Φοιτητικὴ χορωδία

Ἡ Σχολή, ἀποδίδουσα ἐξέχουσαν σημασίαν εἰς τὴν ἐξυψοῦσαν καὶ ἐξευγενίζουσαν τὸ ἦθος καλλιτεχνικὴν ἀγωγὴν, διωργάνωσε παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίαν «μουσικῆς ἀγωγῆς τῶν φοιτητῶν» ὑπὸ τὸν καθηγητὴν τῆς Μουσικῆς Θάνον Ἐρμήλιον. Ἐν τῷ πλαisiῳ τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας διοργανοῦται καθ' ἕκαστον ἔτος «φοιτητικὴ χορωδία», ἣτις συμμετέχει εἰς τὰς διαφόρους τελετὰς καὶ ἑορτὰς τῆς Σχολῆς.

Γραφείον ἐξευρέσεως ἐργασίας εἰς φοιτητὰς καὶ πτυχιούχους

Ἀνετέθη ὑπὸ τῆς Συγκλήτου εἰς τὸν Ἐφορον ἐπὶ τῆς Προνοίας ὑπὲρ τῶν Φοιτητῶν ἀπὸ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1954-1955 διοργάνωσις «Γραφείου ἐξευρέσεως ἐργασίας» ὑπὲρ τῶν φοιτητῶν, φοιτητριῶν καὶ πτυχιούχων τῆς Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς.

Χριστιανικὴ φοιτητικὴ κίνησις

Ἡ Σχολή προσπαθεῖ, ὅπως ἐνισχύσῃ τὴν χριστιανικὴν φοιτητικὴν κίνησιν. Τοιοῦτοτρόπως διωργάνωσε φοιτητικὴν ἐκκλησιαστικὴν βυζαντινὴν χορωδίαν, ἣτις συμμετέχει εἰς διαφόρους ἐκκλησιαστικὰς ἐκδηλώσεις (λειτουργίας, μνημόσυνα κλπ.). Ὅμοιως ἡ Σχολή συμμετέχει εἰς διαφόρους θρησκευτικὰς ἐκδηλώσεις, φερ' εἰπεῖν κατὰ τὴν παγκόσμιον ἡμέραν τῆς Προσευχῆς τοῦ Φοιτητοῦ.

I. Χριστιανικός Όμιλος Φοιτητών.

Ὁ Χριστιανικός Όμιλος Φοιτητῶν εἶναι μία μικρὰ κοινωνία ὀρθοδόξων χριστιανῶν σπουδαστῶν καὶ σπουδαστριῶν τῶν Ἀνωτάτων τοῦ Κράτους Σχολῶν. Σκοπὸς τοῦ Ὁμίλου εἶναι : Ἡ συμπλήρωσις τοῦ ψυχικοῦ καταρτισμοῦ τῶν μελῶν τοῦ πρὸς ἀνάδειξιν ἀξίων χριστιανῶν πνευματικῶν ἡγετῶν τῆς κοινωνίας καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν ἰδανικῶν τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ μεταξὺ τῶν σπουδαστῶν τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν.

II. Τομεὺς Ἐργασίας.

α') *Βιβλικὴ Μελέτη* : Κατ' αὐτὴν γίνεται συμμελέτη τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἡ ὅποια ἀποβλέπει ὄχι εἰς τὴν ξηρὰν ἐρμηνείαν καὶ τὴν θεωρητικὴν συνεξέτασιν τῆς Βίβλου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐποικοδομήν.

β') *Πνοῆνες* : Κατὰ σχολὰς τὰ μέλη τοῦ Ὁμίλου μελετοῦν καὶ ἐξετάζουν ἀπὸ κοινοῦ θέματα ἐπιστημονικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἐνδιαφέροντος.

γ') *Πνευματικὴ ζωὴ* : Συμμετοχὴ εἰς κοινὴν λατρείαν καὶ μυστηριακὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς διοργανώσεως εἰδικῶν λειτουργιῶν χάριν τῶν μελῶν τοῦ Ὁμίλου.

δ') *Ἀλληλεγγύη* : Ἐμπρακτος ἐκδήλωσις τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην συναδέλφους καὶ δὴ τοὺς ἀσθενεῖς φοιτητάς.

ε') *Διαλέξεις* : Πρὸς εὐρυτέραν μὲν ὄρφωσιν τῶν φοιτητῶν διοργανοῦνται διαλέξεις μὲ ὀμιλητὰς διαπρεπεῖς ἐκπροσώπους τῶν ἐπιστημῶν, Καθηγητὰς τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν κλπ.

στ') *Κατηχητικὸν ἔργον* : Εἰδικὴ ἐκπαίδευσις κατηχητῶν καὶ κατηχητριῶν καὶ ἐνεργὸς συμμετοχὴ εἰς τὴν κατηχητικὴν κίνησιν πρὸς χριστιανικὴν διάπλασιν τῆς παιδικῆς ἡλικίας.

ζ') *Ἐπαρχία* : Ἐπαφὴ μετὰ τῶν ἐκεῖ μελῶν τοῦ Ὁμίλου διὰ τῆς ἀποστολῆς ἐντύπου ὑλικοῦ (περιοδικῶν, εἰκόνων, σχεδιαγραμμάτων Βιβλικῆς Μελέτης, Ὁμιλιῶν, κλπ.).

η') *Διεθνὴς ἐπικοινωνία* : Ἐνεργὸς συμμετοχὴ εἰς τὴν οἰκουμενικὴν κίνησιν καὶ καλλιέργεια τοῦ πνεύματος αὐτῆς μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ Ὁμίλου. (Ἐπίτιμος Πρόεδρος ὁ κ. Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου).

Ταμεῖον Περιθάλψεως τῶν Φοιτητῶν

Ἰδρύθη παρὰ τῇ Σχολῇ «Ταμεῖον Περιθάλψεως Φοιτητῶν».

Οἱ πόροι τοῦ Ταμεῖου προέρχονται ἐκ προαιρετικῶν φοιτητικῶν εἰσφορῶν, εἰσφορῶν ἐκ μέρους ἄλλων (φερ' εἰπεῖν εἰς μνήμην ἀντὶ στεφάνου κλπ.), ἐκ τῶν εἰσπράξεων διοργανουμένων ἑορτῶν, συναυλιῶν κλπ., ἐξ εἰδικῶν συνδρομῶν ἐκ μέρους συνδρομητῶν τοῦ ταμεῖου, ἐκ τῆς πωλήσεως εἰκονογραφημένων δελταρίων, ἐκ τῆς πωλήσεως διαφόρων βιβλίων κλπ.

Τὸ Ταμεῖον ἔχει ὡς σκοπὸν νὰ ἐνισχύσῃ πᾶσαν προσπάθειαν τείνουσαν εἰς οἰασδῆποτε φύσεως πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν φοιτητῶν.

Εἰδικώτερον τοῦτο ἀποσκοπεῖ ἰδίως εἰς τὴν ἐνίσχυσιν :

- α) τῶν ἀπόρων φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν,
- β) τῶν φοιτητικῶν ἐκδρομῶν,
- γ) τῶν ἀσθενούντων φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν,
- δ) τῶν φοιτητικῶν ἐορτῶν, συναυλιῶν κλπ.

Ὁραιο ἐπισκέψεως Γραφείων

Ἡ Γραμματεία τῆς Σχολῆς δέχεται καθ' ἐκάστην Δευτέραν 5-7 μ.μ., Τρίτην, Πέμπτην καὶ Σάββατον 11-1 μ.μ.

Τὸ Ἀναγνωστήριον τοῦ Φοιτητοῦ εἶναι ἀνοικτὸν καθ' ἐκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν ἀπὸ 9 π.μ.-2 μ.μ. καὶ 3-9 μ.μ.

ΚΑΘΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΝΕΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

«Ἐπειδὴ ἡ Ἀθήνησι Πάντειος τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν Ἀνωτάτη Σχολή, τῇ τοῦ Πρυτάνεως ἐπινεύσει, εἰς τοὺς ἑαυτῆς φοιτητὰς δοκιμάσαι ἡμᾶς κατηξίωσεν, αὐτῇ τε καὶ τῇ Πρυτανείᾳ ἀσμένως καὶ ἐν ἐλπίσιν ἀγαθαῖς δημοσίᾳ πίστιν καθομολογοῦμεν τήνδε. Περὶ τὰς Πολιτικὰς Ἐπιστήμας παντὶ σθένει ἀεὶ σπουδάσειν καὶ τῆς τούτων μελέτης ὡς οἶόν τε μάλιστα ἐπιμελήσασθαι. Πᾶν ποιήσειν προθύμως εἰς εὐσέβειαν, κόσμον ἡθῶν καὶ σεμνότητα τρόπων, τάληθές δὲ καὶ τὸ δίκαιον οὕτω θεραπεύσειν, ὡς τοὺς Ἕλληνας σπουδαστὰς μάλιστα προσήκει. Τὰ θεσπίσματα τοῦ τεμένου τούτου τῆς σοφίας διὰ παντὸς ἀκεραία τηρήσειν καὶ ἀκίβδηλα. Οὕτως εἴη ὁ Θεὸς τῆς δυνάμεως, τῆς γνώσεως καὶ παντοίας ἀρετῆς ἀρωγὸς ἐν τῷ βίῳ».

ΚΑΘΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

«Ἐπειδὴ ἡ Ἀθήνησι Πάντειος τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν Ἀνωτάτη Σχολή, τῇ τοῦ Πρυτάνεως ἐπινεύσει, εἰς τοὺς ἑαυτῆς πτυχιούχους δοκιμάσαι με κατηξίωσεν, αὐτῇ τε καὶ τῇ Πρυτανείᾳ ἀσμένως καὶ ἐν ἐλπίσιν ἀγαθαῖς δημοσίᾳ πίστιν καθομολογῶ τήνδε. Ἐκ τοῦ ἱεροῦ τούτου Διδασκαλείου τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἐξερχόμενος, κατ' ἐπιστήμην βιώσομαι ὡς οἶόν τε καθαρῶς αὐτὴν ἀσκῶν καὶ μετ' ἐπιμελείας θεραπεύων. Τὰς διδασκαλίας τοῦ τεμένου τούτου τῆς σοφίας διὰ παντὸς ἀκεραίας τηρήσω καὶ ἀκίβδηλος. Τῷ δικαίῳ καὶ ἴσῳ χρώμενος ὀδηγῶ, ἀγαθὸν δὲ καὶ μέτριον ἑμαυτὸν παρέχων ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ διατελέσω, ὡς τὸν εὖ μὲν πεφυκότα, ἑλληνικῶς δὲ πεπαιδευμένον προσήκει. Οὕτω, σὺν τῇ εὐλογίᾳ τῶν ἐμῶν Καθηγητῶν εἴη μοι ὁ Θεὸς ἀρωγὸς ἐν τῷ βίῳ».

ΚΑΘΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΩΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

«Ἐπειδὴ ἡ Ἀθήνησι Πάντειος σεπτὴ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν Ἀνωτάτη Σχολή, τῇ τοῦ Πρυτάνεως ἐπινεύσει, εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐκείνης διδασκόντων δοκιμάσαι καὶ ἐγκρίναί με κατηξίωσεν, αὐτῇ τε καὶ τῇ Πρυτανείᾳ ἀσμένως καὶ ἐλπίσιν ἀγαθαῖς δημοσίᾳ πίστιν καθομολογῶ τήνδε :

Ἐκ τῆς ἱερᾶς ταύτης Ἀριστοτελείου πνευματικῆς Ἑστίας τὸν θεῖον πυρσὸν τῆς ἐπιστήμης λαβὼν οὐ παύσομαι πειρώμενος, ὅσον ἂν δύναμαι, ἅμα μὲν τὸν ἐνσταλαχθέντα ἔρωτα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης ἔσαι ἀχέραιον καὶ ἀκίβδηλον τηρήσειν, ἅμα δὲ τὰ παρὰ σεπτῶν καὶ σοφῶν διδασκάλων παρελημμένα φῶτα μεταλαμπαδεύειν, ἀεὶ δὲ πρόσω χωρῶν τὸ τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν περιλημμένον καὶ ἱερὸν φυτὸν καταρδεύσειν Ἑλλάδος ὄνομα τίμιον καὶ εὐδοξον ἀπεργάζεσθαι,

Ταύτην μοι τὴν ἐπαγγελίαν ἐπιτελοῦντι εἴη ὁ Θεὸς ἀρωγὸς ἐν τῷ βίῳ».

ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ
ΤΗΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

*Τῆς ζωῆς μου ἔγινε σκοπὸς
 ἡ δικαιοσύνη κί ἡ τιμὴ
 Καὶ τοῦ νόμου ἄγρονπτος φρουρὸς
 θέλω νάμαι σ' ὅλη τῇ ζωί.*

*Τὴν ἀλήθεια νὰ ὑπηρετῶ
 μὲ τῆς ἐπιστήμης τὰ φτερά.
 Τὸν ἐλληνικὸ πολιτισμὸ
 νὰ δοξάσω ἄλλη μιὰ φορά.*

*

*Τοῦ δικαίου εἶναι προσταγὴ
 τοὺς ἀδικημένους νὰ βοηθῶ.
 Κί ὅταν ἡ πατρίδα μὲ χρειασθῇ
 ἔτοιμος γιὰ νὰ θυσιασθῶ.*

Ἐ π ω δ ὶ ς

*Τὴν ἀλήθεια νὰ ὑπηρετῶ
 μὲ τῆς ἐπιστήμης τὰ φτερά.
 Τὸν ἐλληνικὸ πολιτισμὸ
 νὰ δοξάσω ἄλλη μιὰ φορά.*

Στίχοι : Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
Μουσική : Χ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ
Ενορχήστρωση : Θ. ΕΡΜΗΛΙΟΥ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ ΑΚΑΔΗΜ. ΕΤΟΥΣ 1963-1964 ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΗ

1. Τὴν 26ην Ὀκτωβρίου 1963 ἐγένετο τελετὴ ἐπὶ τῇ ἐπετειῷ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940 με' ὀμιλητὴν τὸν τότε Πρύτανιν Καθηγητὴν κ. Ι. Γεωργάκην.

Τὴν 5ην Δεκεμβρίου 1963 ἐγένετο ἡ ἐγκατάστασις τῶν πρυτανικῶν ἀρχῶν. Κατ' αὐτὴν ὁ τότε Προπρύτανις Καθηγητὴς κ. Δ. Ζακυθινὸς ἐξέθεσε τὰ πεπραγμένα τῆς Πρυτανείας του καὶ ὀμίλησεν ὁ τότε Πρύτανις Καθηγητὴς κ. Ι. Γεωργάκης με' θέμα :

«Ὁ ἄνθρωπος : Ἀρχὴ καὶ τέλος τοῦ ποινικοῦ λόγου».

Τὴν 7ην Δεκεμβρίου 1963 ἐγένετο ἡ τελετὴ τῆς ὑποδοχῆς τῶν νέων φοιτητῶν τῆς Σχολῆς.

Τὴν 23ην Δεκεμβρίου 1963 ἐγένετο εἰς τὸ Ἀμφιθέατρον τῆς Σχολῆς Χριστουγεννιάτικη Ἐορτὴ, με' συμμετοχὴν πολλῶν Καθηγητῶν καὶ φοιτητῶν.

Τὴν 22αν Ἰανουαρίου 1964 ἡ Σύγκλητος τῆς Σχολῆς ἐτέλεσε πολιτικὸν μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου τῶν Η.Π.Α. John F. Kennedy. Κατ' αὐτὸ ὀμίλησαν ὁ τότε Πρύτανις κ. Ι. Γεωργάκης, οἱ Καθηγηταὶ κ.κ. Ι. Θεοδωρακόπουλος καὶ Γ. Τενεκίδης καὶ ὁ τότε Πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Ἠλίας Τσιριμώκος.

Τὴν 29ην Ἰανουαρίου 1964 ἐγένετο ἡ τελετὴ ἐπὶ τῇ εορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν με' ὀμιλητὴν τὸν τότε Ἀντιπρύτανιν τῆς Σχολῆς κ. Γ. Παπαχατζῆν.

Τὴν 23ην Μαρτίου 1964 ἐγένετο ἑορτασμός ἐπὶ τῇ ἐπετειῷ τῆς 25ης Μαρτίου με' ὀμιλητὴν τὸν τότε Πρύτανιν κ. Ι. Γεωργάκην.

Τὴν 7ην Ἀπριλίου 1964 ἐδόθη συναυλία εἰς τὸ ἀμφιθέατρον τῆς Σχολῆς ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας Musica Viva τῆς Ἀνωάτης Μουσικῆς Ἀκαδημίας τοῦ Freiburg.

Τὴν 27ην Μαΐου 1964 ἐγένετο τελετὴ τῆς θεμελιώσεως τῆς Νέας Πτέρυγος τῆς Σχολῆς, παρουσίᾳ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Γεωργίου Παπανδρέου, ὅστις ἔθεσε καὶ τὸν θεμέλιον αὐτῆς λίθον, ὡσαύτως δὲ παρουσίᾳ τοῦ ἀειμνήστου Ὑφυπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας Λουκῆ Ἀκριτά, πολλῶν Ὑπουργῶν, Βουλευτῶν, φοιτητῶν, πτυχιούχων καὶ ἄλλων ἐπισήμων.

Τὴν 6ην Αὐγούστου 1964 ἐγένετο τελετὴ ἐπαδόσεως τῶν πτυχίων ἐπὶ μνημόρηνος εἰς τοὺς πτυχιούχους τῆς Σχολῆς.

II. Ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν σχέσεων μέ τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα τῆς ἀλλοδαπῆς ἐδόθησαν εἰς τὴν Σχολὴν αἱ κάτωθι διαλέξεις καὶ ἄλλαι ἐπιστημονικαὶ ἐκδηλώσεις :

Ἰπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Lyon κ. R. Guillien τὴν 10ην Ἀπριλίου 1964.

Ἰπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τῶν Παρισίων κ. A. Blancher τὴν 13ην Ἀπριλίου 1964.

Τὴν 17ην Ἀπριλίου 1964 ἡ Σχολὴ ἀνεκήρυξεν ἐπίτιμον διδάκτορα αὐτῆς τὸν Κοσμητόρα τῆς Σχολῆς τῶν Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τῶν Παρισίων κ. Georges Vedel. Τὸν τιμηθέντα προσεφώνησεν ὁ Καθηγητῆς κ. M. Στασινόπουλος.

Τὴν 21ην, 22αν καὶ 23ην Ἀπριλίου 1964 ἔλαβε χώραν σεμινάριον ἀπὸ καινοῦ μετὰ τῆς Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Βερολίνου μέ θέμα «Τὸ μέλλον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀριστερᾶς» καὶ μέ εισηγητὴν ἐκ τῆς Σχολῆς τὸν Καθηγητὴν κ. Γ. Δασκαλάκη.

Τὴν 12ην καὶ 13ην Μαΐου 1964 ἔλαβον χώραν εἰς τὴν αἴθουσαν τελετῶν αἱ συνεδρίαί τοῦ βου συνεδρίου τῆς Fondation Européenne de la Culture ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον Προεδρίαν τοῦ Πρίγκηπος Βερνάρδου τῆς Ὁλλανδίας.

Δι' ἀποφάσεως τῆς Συγκλήτου ἐπεδόθη ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως τὸ χρυσοῦν μετάλλιον τῆς Σχολῆς εἰς τὸν Πρίγκηπα Βερνάρδον τῆς Ὁλλανδίας, διότι τὸ ὑπὸ τὴν Προεδρίαν αὐτοῦ «Εὐρωπαϊκὸν Ἰδρυμα» ἐτίμησε τὴν ἐλληνικὴν σκέψιν καὶ τὸν ἐλληνικὸν πολιτισμόν.

Κατὰ τὸ διάστημα 17 ἕως 24 Μαΐου 1964 ἔλαβε χώραν εἰς τὴν Σχολὴν ἡ Πρώτη Συνάντησις τῶν «Μεσογειακῶν Διαλόγων», ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον Προεδρίαν τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Σ. Στεφανοπούλου, ὄργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Πνευματικῶν Σχέσεων τῆς Σχολῆς, μέ Πρόεδρον τὸν τότε Πρύτανιν κ. I. Γεωργιάκη, μέλη τοὺς Καθηγητὰς κ.κ. A. Ἀγγελόπουλον, Δ. Ζακυθηνόν, Σ. Καλογερόπουλον-Στράτην καὶ I. Πίντον καὶ Γενικὸν Γραμματεῖα τὸν Καθηγητὴν κ. Γ. Τενεκίδην. Γενικὸν θέμα τῆς συναντήσεως «Προβλήματα Ἀναπτύξεως εἰς τὸν Μεσογειακὸν Χῶρον».

III. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐτίμησαν τὴν Σχολὴν διὰ τῆς συμμετοχῆς των εἰς τὰς Ἰπηρεσιακὰς Κυβερνήσεις οἱ κάτωθι Καθηγηταί :

Ὁ κ. Ἰωάννης Παρασκευόπουλος ὡς Ἰπουργὸς Συντονισμοῦ ἐπὶ Κυβερνήσεως κ. Στυλιανοῦ Μαυραμιχάλη καὶ ὡς Πρωθυπουργὸς τῆς δευτέρας Ἰπηρεσιακῆς Κυβερνήσεως. Ὁ κ. Ἰωάννης Σόντης ὡς Ἰπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἐπὶ Κυβερνήσεως κ. Στυλιανοῦ Μαυραμιχάλη καὶ ὡς Ἰπουργὸς Δικαιοσύνης ἐπὶ Κυβερνήσεως κ. Ἰωάννου Παρασκευοπούλου. Ὁ κ. Διονύσιος Ζακυθηνὸς ὡς Ἰπουργὸς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ

Κυβερνήσεως κ. Ἰωάννου Παρασκευοπούλου. Ὁ κ. Ἰωάννης Σπανδανόπουλος ὡς Γενικός Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν ἐπὶ Κυβερνήσεως κ. Στυλιανοῦ Μαυρομιχάλη.

IV. Ὁ Ἀντιπρύτανης τῆς Σχολῆς κ. Γ. Παπαχατζῆς μετέβη τὴν 20ὴν Ἀπριλίου 1964 εἰς Παρίσιους κατ' ἐντολὴν τῆς Π.Α.Σ.Π.Ε. καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ ἔμεινεν ἐπὶ εἴκοσι περίπου ἡμέρας εἰς τὰ πλαίσια τοῦ προγράμματος ἀνταλλαγῆς Καθηγητῶν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γαλλίας. Ὁ κ. Παπαχατζῆς εἶχε συναντήσεις μὲ καθηγητὰς τῆς Νομικῆς Σχολῆς Παρισίων καὶ τοῦ Ἰνστιτούτου Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῆς Ἐθνικῆς Σχολῆς Διοικήσεως καὶ συνεζήτησε θέματα ἀφορῶντα ἰδίως τὸν ἀποδοτικώτερον τρόπον ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας Σχολῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τὰς καλλιτέρας μεθόδους ἐπιμορφώσεως στελεχῶν τῆς κρατικῆς διοικήσεως.

Εἰς τοὺς τελειοφοίτους τῆς Ἐθνικῆς Σχολῆς Διοικήσεως (E.N.A.) ὁ κ. Παπαχατζῆς ἐδίδαξεν εἰς ὥρας προγράμματος παραχωρηθείσας παρὰ Καθηγητῶν τῆς École Nationale d'Administration, θέματα συγκριτικοῦ δικαίου, σχετικὰ μὲ τοὺς θεσμοὺς διοικητικῆς δικαιοσύνης εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Γαλλίαν. Τὰ μαθήματα παρηκολούθησαν, πλὴν τῶν τελειοφοίτων τῆς E.N.A., καὶ Ἕλληνες ἐπιστήμονες διαμένοντες εἰς Παρίσιους καὶ μετεκπαιδευόμενοι εἰς τὸ ἐκεῖ Πανεπιστήμιον, παρέστησαν δὲ εἰς αὐτὰ καὶ Γάλλοι Καθηγηταί.

Δημοσθένης Ἐλευθεριάδης.

Τὴν 13ην Ἰουλίου 1964 ἀπεβίωσεν ὁ ὀμότιμος Καθηγητῆς τῆς Σχολῆς Δημοσθένης Ε. Ἐλευθεριάδης.

Ἐγεννήθη εἰς Ἀνατολικὴν Θράκην ἐν ἔτει 1885. Πτυχιούχος τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν. Συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς του ἐν Γερμανίᾳ. Διετέλεσε Γενικός Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας, τοῦ ὁποίου διετέλεσε καὶ Ὑπουργὸς ἐπὶ Κυβερνήσεως Δεμερτζῆ. Καθηγητῆς τῆς Κοινωνικῆς Βιολογίας εἰς τὴν Πάντειον Ἀνωτάτην Σχολὴν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἀπὸ τοῦ 1937. Τακτικὸς Καθηγητῆς τῆς ἑδρας ἀπὸ τοῦ 1943-1956.

Κυριώτερα ἔργα: Μαθήματα Κοινωνικῆς Βιολογίας, Πλάναι καὶ Πηγαὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως, Δημογραφία κλπ.

Κατ' ἐντολὴν τῆς Συγκλήτου ἐξεφώνησεν ἐπικήδειον λόγον ὁ Καθηγητῆς κ. Ἰ. Παπαζαχαρίου.

Κληροδότημα Σοφίας Ν. Σαριπόλου.

Ἡ Σοφία θυγάτηρ Νικολάου Σαριπόλου ἀποβίωσασα κατὰ μῆνα Νοέμβριον 1963 κατέλιπε δι' ἰδιογράφου διαθήκης ὑπὲρ τῆς Σχολῆς ἀκίνητον κείμενον ἐν Καστέλλα Πειραιῶς.

Ἐθνικὸς Σύλλογος Πτυχιούχων

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου ἔχει ὡς ἑξῆς :

Πρόεδρος : Ἰωάννης Κουρῆς.

Ἀντιπρόεδρος : Παναγιώτης Παπαγαρυφάλου.

Γεν. Γραμματεὺς : Κωνσταντῖνος Λευθεριώτης.

Ταμίας : Θεοδόσιος Βλάχος.

*Ἐφορος : Σωκράτης Κῆτσος.

Εἰδικὸς Γραμματεὺς : Εὐστάθιος Τσπεπενέας.

Σύμβουλοι : Βασίλειος Παπαγεωργίου.

Χρῆστος Ζαφειρέλης.

Χαράλαμπος Βούλγαρης.

Τὸ νῦν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου συνέβαλε μεγάλως εἰς τὴν ὁργάνωσιν τοῦ Συλλόγου τῶν Πτυχιούχων καὶ ἀπαριθμεῖ σήμερον ἄνω τῶν 800 τακτικῶν μελῶν. Ἀντιμετώπισε μὲ θάρρος καὶ πίστιν τὰ πολλαπλᾶ καὶ δύσκολα προβλήματα ποὺ ἀπησχόλουν τοὺς Πτυχιούχους τῆς Σχολῆς μας.

Συνεργάζεται στενῶς μετὰ τῆς Σχολῆς καὶ συμβάλλει θετικῶς εἰς τὴν προώθησιν τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων τὴν Σχολὴν καὶ τοὺς Πτυχιούχους.

Διατηρεῖ ἀπὸ διετίας Γραφεῖα εἰς τὸ κέντρον τῶν Ἀθηνῶν — ὁδὸς Ἐλευθερίου Βενιζέλου 42, 7ος Ὄροφος, Γραφεῖον 708—διὰ τὴν καλλιτέραν ἐπαφὴν τῶν Πτυχιούχων μετὰ τοῦ Συλλόγου πρὸς ἐνημέρωσιν καὶ ἐξυπηρέτησιν αὐτῶν.

Διοργανώνει συνεστιάσεις μὲ Ἐπιστημονικὰς ἀνακοινώσεις, συζητήσεις ἐπὶ θεμάτων Ἐπιστημονικῶν, ψυχαγωγικὰς συγκεντρώσεις, Διαλέξεις μὲ ὀμιλητὰς Πτυχιούχους τῆς Σχολῆς μας, Ἐκδρομὰς κλπ.

Ἐκδίδει Δελτίον Πληροφοριῶν πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν Πτυχιούχων.

Ἡ ὑπαρξίς τοῦ Συλλόγου εἶναι ἀπαραίτητος καὶ ἀναγκαῖα, διότι βοηθεῖ ποικιλοτρόπως εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν πολλῶν προβλημάτων καὶ χρησιμεύει συνάμα ὡς συνδετικὸς κρίκος μεταξὺ Πτυχιούχων καὶ Σχολῆς.

Συνιστᾶται δέ, εἰς πάντα Πτυχιούχον ὅπως ἐγγράφεται ἀμελλητὶ μέλος αὐτοῦ παρέχων εἰς αὐτὸν πᾶσαν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν ὑποστήριξιν.

Ἐθνικὸς Σύλλογος Φοιτητῶν

Πρόεδρος : Ἐμμανουὴλ Καραγεωργάκης.

Α' Ἀντιπρόεδρος : Ἰωάννης Κουλαξῆς.

Β' Ἀντιπρόεδρος : Γεώργιος Πέτσος.

Γεν. Γραμματεὺς : Δημήτριος Τσιῶτος.

Εἰδικὸς Γραμματεὺς : Ἰωάννης Γαλανόπουλος.

Ταμίας : Νικόλαος Γκούμας.

Ἑπεύθυνος Τύπου : Βασίλειος Νότας.
 Σύμβουλοι : Δημήτριος Μοσχοτέλιας.
                   Χρῖστος Μουστάκης.
                   Χρῖστος Λυμπερόπουλος.
                   Ἀντώνιος Κατσιαλιάκης.

**Σύνδεσμος Εὐρωπαϊκῆς Συνεργασίας Φοιτητῶν
 Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν**

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Συνδέσμου Εὐρωπαϊκῆς Συνεργασίας Σπουδαστῶν τῆς Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἔχει ὡς κάτωθι :

Πρόεδρος : Χαρίτος Σπυρίδων.
 Ἀντιπρόεδρος : Κίννας Ἰωάννης.
 Γεν. Γραμματεὺς : Κουνινιώτης Νικόλαος.
 Ταμίας : Φλεριανὸς Κωνσταντῖνος.
 Γεν. Ἐφορος : Κεφαλᾶς Χαρίλαος.
 Ἐφορος Ἐξωτερικῶν Σχέσεων : Κοντοβασίλης Ἰωάννης.
 Ἐφορος Τύπου, Διαφωτίσεως καὶ Δημ. Σχέσεων : Ζιώγας Δημήτριος.
 Ἐφορος Καλλιτεχνικῶν Ἐκδηλώσεων : Καραχάλιος Νικόλαος.
 Ἐφορος Κοινωνικῶν Ἐκδηλώσεων καὶ Ἐκδρομῶν : Ρουσῖνος Γεώργιος.

Διδάκτορες τῆς Σχολῆς

1. *Ἄλκης (Βασίλειος) Παπακώστας.*
Θέμα διατριβῆς : Ἡ παγκόσμιος διακήρυξις τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου.
Ἐνακέρυξις : 10-12-1956. Βαθμὸς «Ἄριστα».
2. *Δημήτριος Οἰκονόμου.*
Θέμα διατριβῆς : Ὁ πειθαρχικὸς ἔλεγχος τῶν Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων καὶ ἰδίᾳ περὶ πειθαρχικῆς ἀγωγῆς.
Ἐνακέρυξις : 13-6-1960. Βαθμὸς «Ἄριστα».
3. *Κωνσταντῖνος Χορτάτος.*
Θέμα διατριβῆς : Τὸ Δίκαιον τῆς ἀνιθαγενείας.
Ἐνακέρυξις : 17-6-1961. Βαθμὸς «Λίαν Καλῶς».
4. *Κωνσταντῖνος Μαγνήσαλης.*
Θέμα διατριβῆς : Ἡ συμβολὴ τοῦ πυρηνικοῦ ἠλεκτρισμοῦ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνικῆς ἐνεργειακῆς Οἰκονομίας εἰς τὰς ὑπαναπτύκτους περιοχάς.
Ἐνακέρυξις : 16-12-1963. Βαθμὸς «Λίαν Καλῶς».
5. *Νικόλαος Κόνσολας.*
Θέμα διατριβῆς : Ἡ Στατική καὶ δυναμικὴ ἐποπτεία τοῦ οἰκονομικοῦ χώρου τῆς Δωδεκανήσου.
Ἐνακέρυξις : 13-1-1964. Βαθμὸς «Λίαν Καλῶς».
6. *Κωνσταντῖνος Κούρτης.*
Θέμα διατριβῆς : Προβλήματα Ὁργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς Δημοσίας Διοικήσεως ἐν Ἑλλάδι.
Ἐνακέρυξις : 13-1-1964. Βαθμὸς «Λίαν Καλῶς».
7. *Δημήτριος Κόρσος.*
Θέμα διατριβῆς : Ἡ Σύμβασις τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου.
Ἐνακέρυξις : 29-1-1964. Βαθμὸς «Ἄριστα».
8. *Σάββας Σπέντζας.*
Θέμα διατριβῆς : Αἱ οἰκονομικαὶ καὶ δημοσιονομικαὶ ἀπόψεις τοῦ Πλήθωνος.
Ἐνακέρυξις : 7-12-1964. Βαθμὸς «Λίαν Καλῶς».
9. *Ἰωάννης Παπαζάχος.*
Θέμα διατριβῆς : Ρυθμοὶ ἀντικειμενοποιήσεως τῆς ἐργασίας κατὰ τὴν παραγωγικὴν λειτουργίαν τῆς βιομηχανίας—Συμβολὴ εἰς τὴν θεωρίαν τῆς παραγωγικότητος.
Ἐνακέρυξις : 25-1-1965. Βαθμὸς «Λίαν Καλῶς».

**Ἐκδόσεις τῆς Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς
Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν**

1. Ἐπιστημονική Ἐπετηρίς : Τόμος Α' 1949-50, Ἀθῆναι, 1950
» Β' 1952-53, Ἀθῆναι, 1953
» Γ' 1957-58, Ἀθῆναι, 1957.
2. Ἡ συμβολὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Πολιτισμὸν. (Λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐντολῇ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Σχολῆς τὴν 30ὴν Ἰανουαρίου 1950 ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Στασινοπούλου).
3. Κυριαρχία καὶ ὑπερεθνικοὶ θεσμοί : Ἐυρωπαϊκὸν Συμβούλιον καὶ Ὑπερεθνικαὶ Ἰδέαι. Διαλέξεις γενομέναι τὴν 18ην καὶ 20ὴν Μαρτίου 1952 ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Carlo Schmid, Ἀθῆναι 1952.
4. Περὶ τῆς σχέσεως Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου. Διάλεξις γενομένη τὴν 15ην Μαρτίου 1954 ὑπὸ τοῦ Δρος Hans Möller, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἀμβούργου, Ἀθῆναι 1954.
5. Θρησκεία καὶ Ἔθνος. Λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν τὴν 31ην Ἰανουαρίου 1956 ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς κ. Δημ. Βεζανῆ, Ἀθῆναι 1956.
6. Τὸ Δίκαιον ἔναντι τῶν ἀτομικῶν περιπτώσεων. Διάλεξις γενομένη τὴν 2αν Νοεμβρίου 1956 ὑπὸ τοῦ Δρος Ἑρρίκου Henkel, Καθηγητοῦ τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἀμβούργου, Ἀθῆναι 1956.
7. Αἱ νεώτεραι κατευθύνσεις τοῦ Γαλλικοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου. Διάλεξις γενομένη τὴν 9ην Ἀπριλίου 1956 ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Bordeaux κ. Jean - Marie Auby, Ἀθῆναι 1956.
8. Τὰ ψυχολογικὰ στοιχεῖα τοῦ Δικαστικοῦ Ἐλέγχου τῆς Διοικήσεως. Διάλεξις γενομένη ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Jean - Marie Auby τὴν 11ην Ἀπριλίου 1956, Ἀθῆναι 1956.
9. Λόγος Πανηγυρικὸς ἐπὶ τῇ 28ῃ Ὀκτωβρίου. Ἐκφωνηθεὶς τὴν 28-10-1955 ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς κ. Μ. Στασινοπούλου, Ἀθῆναι 1956.
10. Πανηγυρική ὁμιλία ἐπὶ τῇ Ἐπετείῳ τῆς 25ης Μαρτίου. Ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Καλλιβαζ, Ἀθῆναι 1957.
11. Ἡ πορεία τοῦ Ἔθνους πρὸς τὴν πλήρη ἀνεξαρτησίαν (1821-1830). Λόγος πανηγυρικὸς τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς κ. Γ. Τενεκίδου, Ἀθῆναι 1957.

12. *Εἰκοσιπενταετηρίς 1930-1955*, Ἀθήναι 1957.
13. *Περὶ τῆς φύσεως τοῦ Νόμου*. Διάλεξις γενομένη τὴν 22αν Ἀπριλίου 1958 ὑπὸ τοῦ κ. Hermann Eichler, Καθηγητοῦ ἐν τῇ Ἀνωτάτῃ Σχολῇ Οἰκον. καὶ Κοινων. Ἐπιστημῶν Νυρεμβέργης, Ἀθήναι 1958.
14. *Ποινικὸν Δίκαιον καὶ Φιλοσοφία*. Τρεῖς διαλέξεις τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς κ. Ι. Α. Γεωργάκη, Ἀθήναι 1959.
15. *Colloque sur la reine de mort*. Πρακτικὰ τοῦ λαβόντος χώραν ἀπὸ 4 Ἀπριλίου 1960 Διεθνοῦς Συνεδρίου περὶ τῆς θανατικῆς ποινῆς, Ἀθήναι 1961.
16. *Σύμμεικτα Σεφεριάδου*. Τόμοι 2, Ἀθήναι 1961.
17. *Αἱ ἀρχαιοελληνικαὶ ρίζαι τοῦ Εἰκοσιένα*. Πανηγυρικὸς λόγος τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς κ. Γ. Τενεκίδου, Ἀθήναι 1962.
18. *Προσωπικὸν Ἀρχεῖον Νικολάου Ι. Σαριπόλου*. Ἐκδοσις ταξινομηθεῖσα καὶ σχολιασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ Καθηγητοῦ τῆς Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς κ. Μ. Στασινοπούλου, Ἀθήναι 1963.
19. *Colloque sur les aspects actuels de la souveraineté*. Πρακτικὰ τοῦ λαβόντος χώραν ἐν ἔτει 1961 Συνεδρίου, Ἀθήναι 1964.
20. *Εἰς μνήμην John F. Kennedy*, Ἀθήναι 1964.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ
ΤΩΝ ΛΑΒΟΝΤΩΝ ΠΤΥΧΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος	Πτυχιούχοι	Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος	Πτυχιούχοι
1937-1938	5	1951-1952	105
1938-1939	16	1952-1953	154
1939-1940	37	1953-1954	225
1940-1941	184	1954-1955	242
1941-1942	403	1955-1956	357
1942-1943	435	1956-1957	467
1943-1944	440	1957-1958	422
1944-1945	54	1958-1959	523
1945-1946	62	1959-1960	470
1946-1947	109	1960-1961	551
1947-1948	83	1961-1962	467
1948-1949	89	1962-1963	521
1949-1950	83	1963-1964	574
1950-1951	87		

Ἀπὸ τοῦ ἀκαδημ. ἔτους 1963-1964 ἐλειτούργησε τὸ Τέταρτον ἔτος, ἔλαβον δὲ πτυχίον :

Τμήματος Πολιτικῆς Ἐπιστήμης . . .	16
Τμήματος Δημοσίας Διοικήσεως	66

ÉCOLE DES SCIENCES POLITIQUES "PANTIOS,"

L'École des Sciences Politiques «Pantios» fut fondée à Athènes en 1930 grâce à une initiative privée et sur le modèle de l'École des Sciences Politiques de Paris afin de donner à la Grèce une École pour l'éducation politique des jeunes et la formation de cadres de fonctionnaires d'un niveau supérieur. Cette Institution répondait à une nécessité pour la patrie d'Aristote, berceau de la science politique.

Alexandre Pantos, originaire du Pélion et diplômé de l'École des Sciences Politiques de Paris, légua toute sa fortune à la fondation de cette École, tandis que Georges Frangoudis, originaire de Chypre, prenait l'initiative en vue de la création d'une École Libre de Sciences Politiques en collaboration avec des esprits éclairés de l'époque.

L'École est administrée par l'Assemblée Générale des Professeurs et par le Sénat élu par cette Assemblée Générale.

Le Recteur en est M. G. Papachadzis, Professeur de Droit Administratif et le Vice-Recteur M. J. Papazachariou, Professeur de Criminologie.

Le diplôme de l'École est équivalent à celui de la section des Sciences Politiques de la Faculté de Droit et des Grandes Écoles, conférant exactement les mêmes titres pour la nomination aux fonctions publiques. La durée des études est de quatre ans. Les jeunes gens et les jeunes filles titulaires d'un certificat de fin d'études secondaires ou d'école de commerce secondaire y sont admis après concours; un examen est prévu à la fin de chaque année et les candidats obtiennent la licence au terme de leurs études après avoir subi avec succès les épreuves prévues tant écrites qu'orales.

Le cycle des études diffère essentiellement de celui des institutions d'enseignement supérieur en Grèce. Bien que possédant des chaires équivalentes à celles de l'Université l'École a cependant une mission différente. Dans cet ordre d'idées l'École des Sciences Politiques «Pantios» d'Athènes, se conformant aux conceptions modernes relatives à l'enseignement des sciences politiques et sociales, a inscrit à son programme d'études les diverses disciplines afférentes au Droit, accordant une attention particulière au Droit public, l'économie, la sociologie, la philosophie, l'histoire, la science politique, l'administration publique etc.

Le cycle d'études est sanctionné par le «Diplome de Sciences Politiques», tandis que le Doctorat est accordé après un stage de six mois et soutenance de thèse.

Une nouvelle organisation est prévue concernant la création d'Instituts spécialisés en administration, journalisme, études internationales, sciences sociales.

Cours spéciaux : Afin de venir en aide aux étudiants qui en exprimeraient le désir, des cours spéciaux de sténographie et de langues étrangères ont été institués, comportant divers degrés, pour l'enseignement de l'anglais, de l'allemand, du français et de l'italien.

Éducation physique et diverses activités : Des concours d'athlétisme sont prévus; d'autre part, le Comité spécial des étudiants organise fréquemment des excursions d'un caractère scientifique et artistique en Grèce aussi bien qu'à l'étranger. Des séances de cinéma et des représentations théâtrales ainsi que des concerts sont également organisés.

Bibliothèque et salle de lecture : Une salle de lecture est à la disposition des étudiants qui ne pourraient pas se procurer les ouvrages scientifiques; la bibliothèque dispose d'un grand nombre de livres et de revues et s'enrichit constamment de nouvelles acquisitions.

Il existe un centre médical à l'intention des étudiants; un «*Bureau de travail*» pour les étudiants diplômés de l'École a été institué par le Comité de prévoyance des étudiants.

I. PROFESSEURS

1. A. Anghélopoulos	: Économie Politique
2. Sp. Caloghéropoulos-Stratis	: Droit International Public et Histoire Diplomatique
3. Gr. Cassimatis	: Droit Social
4. G. Daskalakis	: Introduction à la Science du Droit Public
5. J. Georgakis	: Droit Pénal
6. G. Papachadzis	: Droit Administratif
7. J. Papazachariou	: Pathologie Sociale et Criminologie
8. J. Paraskévopoulos	: Économie Politique
9. P. Perdikas	: Droit Commercial
10. J. Pintos	: Introduction aux Sciences Sociales et Économiques et Géographie Économique
11. J. Spandanopoulos	: Comptabilité et Économie des Entre- prises privées
12. M. Stassinopoulos	: Droit Administratif

-
13. G. Ténékidès : Droit International Public
14. J. Théodorakopoulos : Introduction à la Philosophie
15. D. Vezanis : Théorie Générale de l'État
16. D. Zakythinos : Histoire Politique de la Grèce Moderne
- II. Professeur agrégé* : Platon Stamatiadès, Sociologie
- III. Cours spéciaux* : Gymnastique, Sports (Prof. G. Panoutsopoulos)
- IV. Langues étrangères.*

"PANTIOS,, SCHOOL OF POLITICAL SCIENCE

The «Pantios» School of Political Science was founded in Athens in 1930 through private initiative on the model of the School of Political Science in Paris in order to provide Greece with a School of political studies and give the country public servants of a higher standard. The foundation of this Institution constitutes a necessity for Aristotle's homeland, which is also the cradle of political science.

Alexander Pantos, originating from Pelion and graduate of the School of Political Science in Paris, left, by his will, all his fortune for the foundation of this School; besides, George Frangoudis, from Cyprus, took the initiative together with a group of inspired men of that time, with a view to create the School of Political Science.

The School is being directed by the General Assembly of the Professors and the Governing Board chosen by this General Assembly.

Is the Rector Professor of Administrative Law Mr. G. Papahadjis, and is the Vice - Rector Professor of Criminology Mr. John Papazachariou.

The Diploma is equivalent to that given by the Department of the School of Political Science at the Faculty of Law and other Institutions of a University standard. The course of studies lasts four year. Young people of both sexes who have obtained a High School or Commercial High School degree are admitted to the School following a required entrance examination; the students have to take an examination at the end of each year and they obtain a Diploma after having successfully passed the required oral and written examination on completion of their studies.

The curriculum of the School is essentially different from that offered by University level institutions in Greece. Although it has departments corresponding to those of the University its task is different. Following the modern concepts of education relative to the teaching of political and social science, the School includes several curricula referring to Law, with a stress on Public Law, economics, sociology, philosophy, history, political science, public administration etc.

The School gives the Students a Diploma of political science; a doctorate is given to students having been through six months training and having prepared a thesis.

A new organization is under planning and refers to the establishing of Departments specialized in administration, journalism, international studies, social science etc.

Special Courses : Special courses of shorthand and foreign languages at different levels, have been established, for the teaching of English, German and Italian languages.

Physical Education and activities : Athletic matches as well as numerous excursions to sites of archeological educational and artistic interest are organized not only within Greece but also abroad, by a special student Committee. Cinema and theatre performances are frequently organized as well.

Library and Reading hall : In order to help students who cannot afford scientific books, a reading hall is open at certain hours; the library contains a large number of books and magazines and is being constantly enriched by new ones.

A medical centre provides medical care to the students; the students' welfare Committee has set up an Employment office for the graduating students.

I. PROFESSORS

1. A. Angelopoulos : Economic Policy
2. Sp. Calogeropoulos-Stratis : Public International Law and Diplomatic History
3. Gr. Cassimatis. : Social Law
4. G. Daskalakis : Introduction to the Science of the Public Law
5. J. Georgakis : Penal Law
6. G. Papahadjis : Administrative Law
7. J. Papazachariou : Social Pathology and Criminology
8. J. Paraskevopoulos : Political Economy
9. P. Perdikas : Commercial Law
10. J. Pintos : Introduction to the Social and Economic Sciences and Economic Geography
11. J. Spandanopoulos : Book-keeping and Economy of the private enterprises
12. M. Stassinopoulos : Administrative Law
13. G. Tenekides : Public International Law
14. J. Theodorakopoulos : Introduction to Philosophy
15. D. Vezanis : General Theory of the State
16. D. Zakythinis : Political History of Modern Greece

II. Associate professors : Platon Stamatiades, Sociology

III. Special Courses : G. Panoutsopoulos, Gymnastics, Sport

IV. Foreign languages.

DIE PANTIOS HOCHSCHULE FÜR POLITIK IN ATHEN

Um Griechenland eine Hochschule für die politische Erziehung der Jugend und die Ausbildung der höheren Beamtenschaft zu sichern, ist die Pantios Hochschule für Politik 1930 auf private Initiative und nach dem Vorbild der Pariser Hochschule für Politische Wissenschaften gegründet worden. Diese Institution war eine Notwendigkeit im Lande des Aristoteles, der Wiege der Staatswissenschaft.

Alexander Pantos von Piliongebürge stammend, ein Diplomierter der Pariser Hochschule für Politische Wissenschaften, hinterliess sein ganzes Vermögen für die Gründung dieser Schule, während der Zypriote Georg Frangudis nahm die Initiative der tatsächlichen Errichtung und Entwicklung der Hochschule unter der Mitarbeit und Unterstützung gebildeter Zeitgenossen.

Die Hochschule wird durch die Generalversammlung der Professoren und durch den von dieser gewählte Senat verwaltet.

Heute wirkt Dr. G. Papahatzis, Professor für Verwaltungsrecht, als Rektor, und Dr. Johann Papazachariou, Professor für Kriminologie, als Vize - Rektor.

Das Diplom der Pantioshochschule ist den Diplomen der Abteilung für Staatswissenschaften der Juristischen Fakultäten der Universitäten gleichwertig und von gleichem Range, was die Aufnahme in staatlichen und anderen öffentlichrechtlichen Dienststellen anbetrifft. Die Dauer des Studiums ist vierjährig. Die Jungen beider Geschlechter, die ein Abschluszeugnis der Mittelschule besitzen, werden nach Prüfung aufgenommen. Eine Zwischenprüfung ist nach Abschluss des ersten, des zweiten und des Dritten Akademischen Jahres vorgesehen. Die Kandidaten bekommen ihr Diplom am Ende ihres Studiums, nachdem sie die vorgeschriebene schriftliche und mündliche Endprüfung bestanden haben.

Der Umkreis der Fächer unterscheidet sich wesentlich dem der anderen juristischen Fakultäten Griechenlands; Die Pantioshochschule vertritt eine ganz andere Mission. In diesem Sinne führt sie, in Übereinstimmung zu den neuesten, jetzt herrschenden, Auffassungen, in ihrem Studienprogramm die Fächer des Rechts (ganz besonders des öffentlichen Rechtes), der Wirtschaft, der Soziologie, der Philosophie, der Geschichte, der Politischen Theorie, der Öffentlichen Verwaltung.

Den Absolventen des vierjährigen Studiums wird das «Diplom der Politischen Wissenschaften» erteilt; das Doktordiplom denen, die sich nach 6-monatigen praktischen Arbeit und Unterstützung einer Doktorarbeit, die Doktorprüfung erfolgreich bestehen.

Eine neue Organisation ist vorgesehen, wonach Sonderinstitute für Verwaltung, Journalistik, Internationale Studien und Sozialwissenschaften werden gegründet.

Sonderkurse : Für die Studenten, die dafür den Wunsch äussern, sind Spezialkurse für Kurzschrift und Weltsprachen (english, deutsch, französisch, italienisch u.a.) vorgesehen.

Körperliche Kultur und sonstige Tätigkeiten : Es finden statt turnerische und leichtathletische Wettkämpfe, wissenschaftliche und kulturelle Reisen und Exkursionen im Inland und nach dem Auslande, sowie Kino- und Theatervorstellungen und Konzerte.

Bibliothek und Lesesaal : Ein Lesesaal steht zur Verfügung der undemittelten Studenten, damit sie die Lehrbücher und Grundrisse gebrauchen können. Die Bibliothek verfügt über eine grosse Zahl von Büchern und Zeitschriften, sie wird durch neue Ankäufe ständig bereichert.

Ein Aerztliches Zentrum sorgt für die Studenten, sowie ein Anstellungsbüro für die absolvierenden Diplomträger der Hochschule.

I. PROFESSOREN

1. A. Angelopoulos	:	Volkswirtschaftslehre
2. G. Daskalakis	:	Einführung in das Öffentliche Recht
3. Greg. Cassimatis	:	Sozialrecht und Sozialpolitik
4. J. Georgakis	:	Strafrecht, Strafprozessrecht und Strafpolitik
5. Sp. Kalogeropoulos-Stratis	:	Völkerrecht und Diplomatische Ge- schichte
6. G. Papahatzis	:	Verwaltungsrecht
7. J. Papasahariu	:	Sozialpathologie und Kriminologie
8. J. Paraskewopoulos	:	Volkswirtschaftslehre
9. P. Perdikas	:	Handelsrecht
10. J. Pintos	:	Einführung in den Sozial- und Wirt- schaftliche Wissenschaften und Geoökonomie

11. J. Spandanopulos : Betriebswirtschaftslehre und Buchhaltung
12. M. Stassinopulos : Verwaltungsrecht
13. G. Tenekidis : Völkerrecht
14. J. Theodorakopulos : Einführung in die Philosophie, Kulturphilosophie
15. D. Wesanis : Allgemeine Staatslehre
16. D. Zakythinos : Politische Geschichte Griechenlands
    II. Privatdozent : Platon Stamatiadis, Soziologie
    III. Hochschul-Sportlehrer : G. Panutsopulos
    IV. Fremde Sprachen.

SCUOLA DI SCIENZE POLITICHE DI ATENE "PANTIOS,"

La Scuola di Scienze Politiche «Pantios» fu fondata a Atene nel 1930 ad iniziativa privata sopra il modello della Scuola delle Scienze Politiche di Parigi, allo scopo di una educazione politica dei giovani e la formazione di quadri di funzionari di un livello superiore. Tale istituzione rispondeva ad una necessità per la patria di Aristotele, culla della scienza politica.

Alessandro Pantos, originario di Pelion e diplomato della Scuola delle Scienze Politiche di Parigi, lasciò in dono tutti i suoi averi perchè venisse fondata questa Scuola, mentre Giorgio Frangoudis, originario di Cipro, prese l'iniziativa della creazione di una Scuola Libera di Scienze Politiche in collaborazione con altre persone colte dell'epoca.

La Scuola viene amministrata dall'Assemblea Generale dei Professori e dal Senato eletto dall'Assemblea Generale.

È Rettore il professore Giorgio Papahatzis Professore di Diritto Amministrativo e Vice - Rettore il professore Giovanni Papazacariou, Professore di Criminologia.

Il diploma della Scuola è equivalente a quello rilasciato dalla sezione di Scienze Politiche della Facoltà di Diritto e delle altre Istituzione Superiori Culturali del paese, e procura esattamente gli stessi diritti in merito alla nomina alle funzioni pubbliche. La durata degli studi è di quattro anni. I giovani dei due sessi, titolari di un certificato di studi secondari ci sono ammessi dopo concorso. Un esame è previsto alla fine di ogni anno scolastico, ed i candidati ottengono la licenza al termine dei loro studi dopo aver subito con successo gli esami imposti; tanto scritti che orali.

Il ciclo degli studi è essenzialmente diverso di quello delle altre Istituzioni Superiori di Cultura in Grecia. Nonostante che alcune Cattedre siano corrispondenti a quelle dell'Università, esse hanno una missione ben diversa. Prendendo spunto da questo concetto la Scuola di Scienze Politiche «Pantios» di Atene, seguendo le novissime concezioni relative all'insegnamento delle scienze politiche e sociali, comprende nel suo programma di studi cicli di Giurisprudenza, con attenzione particolare

al Diritto Pubblico, cicli d'Economia, di Sociologia, di Filosofia, di Storia, di Scienza Politica, di Amministrazione Pubblica ecc.

Il ciclo degli studi conferisce il «Diploma di Scienze Politiche» mentre la laurea è rilasciata dopo una pratica di sei mesi e la sostenanza di una tesi.

È prevista una nuova organizzazione relativa alla creazione di Istituti speciali d'Amministrazione, Giornalismo, Studi Internazionali e Scienze Sociali.

Corsi speciali : A l'intenzione degli studenti chi ne esprimono il desiderio, sono stati organizzati corsi speciali di stenografia e di lingue straniere, in gradi variati per l'insegnamento dell'inglese, del tedesco, del francese e dell'italiano.

Educazione fisica e attività diverse : Ci sono previsti competizioni atletiche, escursioni di carattere scientifico e artistico, tanto in Grecia che all'estero. Rappresentazioni cinematografiche e teatrali, e concerti musicali vengono pure organizzati.

Biblioteca e sala di lettura : Una sala di lettura è disponibile per gli studenti che non dispongono i mezzi di procurarsi le opere scientifiche. La biblioteca dispone di numerosi libri e riviste, e viene ogni tanto arricchita di nuove opere.

Esiste un centro medicale per gli studenti, ed un «Ufficio d'Impiego» per gli studenti diplomati della Scuola fu creato dal Comitato di Previdenza Studentina.

I. PROFESSORI

1. A. Anghelopulos	: Economia Politica
2. Sp. Calogheropulos-Stratis	: Diritto Internazionale Pubblico e Storia Diplomatica.
3. Gr. Cassimatis	: Diritto sociale e politica sociale
4. G. Daskalakis	: Introduzione alla Scienza di Diritto Pubblico
5. J. Georgakis	: Diritto Penale
6. G. Papahatzis	: Diritto Amministrativo
7. J. Papazacariu	: Socialpatologia e Criminologia
8. J. Paraskevopulos	: Economia Politica
9. P. Perdikas	: Diritto Commerciale

-
10. J. Pintos : Introduzione alle Scienze Economiche e Sociali e Geografia Economica
  11. J. Spandanopulos : Ragioneria ed Economia Aziendale
  12. M. Stassinopulos : Diritto Amministrativo
  13. G. Tenekidis : Diritto Internazionale Pubblico
  14. J. Theodorakopulos : Introduzione alla Filosofia
  15. D. Vezanis : Teoria dello Stato
  16. D. Zakythinos : Storia Politica della Grecia
- II. Libero Docente* : Platon Stamatiadis, Sociologia
- III. Ginnastica-Sport-Aletica* : G. Panutsopulos
- IV. Lingue Straniere.*

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΣΧΟΛΗΣ (Λεωφόρος Συγγρού 136)	Τηλέφωνα
ΠΡΥΤΑΝΙΣ	911.682
ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ	914.688
ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ	914.689
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ	919.719
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ	911.697
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	919.713
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	913.000
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ	919.714
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ	919.711
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	919.718
ΞΕΝΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ	919.716
ΜΟΥΣΕΙΟΝ	919.712
ΙΑΤΡΕΙΟΝ	919.717
ΘΥΡΩΡΕΙΟΝ	919.715
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ	911.511

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Α'. ΟΜΟΤΙΜΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

ΧΡΥΣΟΣ ΕΥΕΛΠΙΔΗΣ	Μουρούζη 7	711.020
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΥΓΕΑΣ	Καρνατίδων 8	910.608
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ	Βασιλέως Κωνσταντίνου 39, Άγιοι Ανάργυροι	882.035
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΙΤΣΟΥΝΑΚΗΣ	Εύρυάλης 12, Δικηγορικά, Γλυφάδα	045.000
ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΚΑΛΛΙΑΒΑΣ	Πάρνηθος 57, Ψυχικόν	673.786

Β'. ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ	Παρθενώνος 32	911.088
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΕΖΑΝΗΣ	Άλωπεκής 42	712.223
ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ	Σκουφά 36	625.496
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ	Ίακωβίδου 54	882.742
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΖΑΚΥΘΗΝΟΣ	Δημοκρίτου 4	612.819
ΙΩΑΝ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	Σκουφά 19	611.560
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ- ΣΤΡΑΤΗΣ	Έρωδότη 10	716.284
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ	Ύψηλάντου 43	723.033 και 723.037
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΣ	Βασιλέως Γεωργίου Β' και Ίοφώντος 7	717.072
ΙΩΑΝ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ	Πατριάρχου Ίωακείμ 53	233.033
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΕΡΔΙΚΑΣ	Τσακάλωφ 14 (019.188)	624.190
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΠΙΝΤΟΣ	Μιμνέρμου 2	712.108
ΙΩΑΝ. ΣΠΑΝΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ	Άλωπεκής 33	714.516
ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ	Ταύγέτου 7, Ψυχικόν	673.197
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΕΝΕΚΙΔΗΣ	Πλουτάρχου 3	710.868

Γ'. ΥΦΗΓΗΤΩΝ

ΠΛΑΤ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ	Καρνεάδου 39	722.401
-------------------	--------------	---------

Δ'. ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΕΠΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ	Φρυνίχου 18	236.778
---------------------	-------------	---------

Ε'. ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΒΟΗΘΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΦΟΥΣΗΣ	Όμηρίδου 18, Πειραιεύς	471.253
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΚΚΑΣ	Σκουφά 36	631.150
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΚΟΠΕΤΟΥ	Άρης 3	714.805

ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΒΟΗΘΩΝ

ANNA ABPAMEA-KATCANTΩNH,	Φιλολάου 45	711.860
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΜΑΚΟΛΛΑΣ,	Πανεπιστημίου 43,	226.948, 645.681
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΑΡΚΑΔΑΚΗ,	Ι. Καρτσιβάνη 1, Ἄμφιθέα.	
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ,	Κανάρη 14,	615.590
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ,	Ραβινέ 5,	711.980
ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΜΙΝΑΡΗΣ,	Βερανζέρου 47,	534.463
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΚΩCΤΑΣ,	Ἡλίου 10, Νέα Κηφισιά,	011.011
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝCΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ,	Δραγατσάνιου 8,	230.108
ΧΑΡΑΛ. ΛΙΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ,	Πύρρου 43,	715.371
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ,	Ἄχαρνῶν 164,	871.643
ΑΧΙΛΛΕΥC ΜΠΟΥΝΤΟΥΒΗΣ,	Τζιραίων 14,	812.918
ΠΑΝΑΓ. ΠΑΠΑΓΑΡΥΦΑΛΛΟΥ,	Σοφοκλέους 4,	628.695
ΠΕΤΡΟC ΠΑΡΛΑΒΑΝΤΖΑC,	Ἴπποκράτου 17,	631.447
ANNA ΠΟΤΑΓΑ,	*Ακρωνοc 2, Παγκράτι,	716.458
ΓΡΗΓΟΡΙΟC CΠΥΡΟΠΟΥΛΟC,	Ναυαρίνου 17,	230.011
ΕΛΕΝΗ CΤΕΦΑΝΟΥ,	Κυβέλης 5,	529.362
ΚΩΝCΤΑΝΤΙΝΟC ΤΡΙΚΚΑΙΟC,	Θεμιcτοκλέουc 34,	631.759

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟCΩΠΙΚΟΥ

Α'. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΒΑCΙΛΙΚΗ ΜΙΧΑΛΟΥ-ΚΟΥΓΕΑ	Λεωφ. Συγγροῦ 197	960.146
ΧΡΥCΑΥΓΗ ΚΟΥΒΕΛΙΩΤΟΥ- ΧΡΥCΑΝΘΗ	Κρητῶν 50	912.490
ΟΥΡΑΝΙΑ CΤΡΑΒΟΛΑΙΜΟΥ	Βούρβαχη 16	913.454
ΜΑΡΙΑ ΚΑCΙΜΙΔΟΥ-CΙΓΑΛΑ	Μαυρογένουc 3 (Λόφοc Cικελίαc)	913.174
ΕΛΕΝΗ ΚΟΚΚΙΝΟΥ	Κόδρου 9	224.077
ΑΡΓΥΡΩ ΛΙΟΥΔΑΚΗ-ΧΩΡΙΑ- ΝΟΠΟΥΛΟΥ	Πανταζή 36	917.175
ΙCΜΗΝΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ	*Ορλώφ 3	

Β'. ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ - ΤΑΜΕΙΟΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΕΔΕΣ	Ύπατης 7	
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	Ευρυδάμαντος 57 (Αγ. Σώστης)	968.633
ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΤΑΓΛΑΟΥΡ- ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ	Έρεχθείου 14	914.504

Γ'. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΑΚΑΤΑΣΗΣ Πλατεία Μεσολογγίου 5, Παγκράτι.

Δ'. ΥΠΗΡΕΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ	Νάνσεν 13	
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΒΕΡΤΗΣ	Λεωφ. Συγγρού 146	
ΠΕΤΡΟΣ ΤΣΙΓΑΡΑΣ	Καματερό Αττικής	
ΗΛΙΑΣ ΜΑΡΚΟΣ,	Γαλαξειδίου 9, Περιστέρι	
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ	Χαριδήμου 14, Παγκράτι	

ΕΤΕΡΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ**ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΨΕΩΣ**

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΟΥΡΟΥΚΛΗΣ, φυ- ματιολόγος και ακτινολόγος. τ. Δ/ντής Κρατικού Σανα- τορίου Πεντέλης	Σολωμού 4 (Έξαρχεια)	615.039
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΗΛΑΪΔΙΤΗΣ, Πα- θολόγος	Πινδαρου 36	611.518

ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ	Φιλελλήνων 9	234.126 και 234.241
ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΑΤ. ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ	Λυσικράτους 14	235.580
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ		822.463

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίς
Ίστορικόν τῆς ιδρύσεως τῆς Σχολῆς	3
Ἀκαδημαϊκαὶ ἀρχαὶ τῆς Σχολῆς	7
Ἀνώτατον διδακτικὸν προσωπικὸν	8
Διοικητικὸν προσωπικὸν	10
Συμβούλια — Ἐφορεῖαι — Ἐπιτροπαὶ	11
Πρόγραμμα μαθημάτων ἀ΄ ἔτους	14
Πρόγραμμα μαθημάτων β΄ ἔτους	15
Πρόγραμμα μαθημάτων γ΄ ἔτους	15
Πρόγραμμα μαθημάτων δ΄ ἔτους	16
Διδασκομένη ὕλη ἀ΄ ἔτους	18
Διδασκομένη ὕλη β΄ ἔτους	32
Διδασκομένη ὕλη γ΄ ἔτους	45
Διδασκομένη ὕλη δ΄ ἔτους	56
Ὁδηγὸς τοῦ φοιτητοῦ	66
Καθομολόγησις πίστεως τῶν εἰσερχομένων νέων φοιτητῶν	77
Καθομολόγησις πτυχιούχων	77
Καθομολόγησις διδασκτόρων	78
Φοιτητικὸς Ὕμνος τῆς Παντείου	79
Σύντομον ἱστορικὸν τοῦ παρελθόντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1962-1963..	80
Στατιστικὴ τῶν λαβόντων πτυχίον πολιτικῶν ἐπιστημῶν	88
Περίληψις γαλλιστὶ	89
Περίληψις ἀγγλιστὶ	92
Περίληψις γερμανιστὶ	94
Περίληψις ἰταλιστὶ	97
Διευθύνσεις προσωπικοῦ Σχολῆς κλπ.	100